ПО КОНФІСКАТІ НАКЛАД ДРУГИЙ

Ч. 114 (14.657). Львів, четвер 27. травня 1937 Opłata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телеґр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
» Банку Чеських Леґіон. Праґа „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

Большевики хотять заняти північний бігун?

Як подає ТАСС, совітський летун Молотов причалив нині в год. 6.24 на північний бігун.

У звязку з тим, що СССР утворив на північному бігуні летунську стацію та обсерваторію „Івнінг Стандард" довідується, що британський уряд не дозволить большевикам на евентуальну анексію північного бігуна. Околиця бігуна не становить ніякого суходолу, лише просторе ледове поле, що покриває море; на основі права народів частина отвертого моря не може належати до ніякої держави.

Так само й американські урядові кола уважають північний бігун замерзлою частиною океану... теоретично отвореною для міжнародньої плавби. Тому у Вашинґтоні з несупокоєм слідкують за голосами совітської преси на тему бігуна і пригадують, що американський подорожник Пірі 1909 застромив американський прапор на північному бігуні, уважаючи це зрештою лише символічним жестом.

Ґенерал Моля приготовився до офензиви.

Як подає Авас, частини ґен. Молі перевели вчора консолідацію своїх становищ, приготовлюючись до нового наступу. Також поза фронтом помітна була оживлена активність, артилерійські муніційні кольони пересунено вперед. Національне летунство дальше нищило ворожі становища, приготовлюючи наступ.

„Я приїхав до Еспанії, щоби боротися проти комуністів" -

ЗАЯВИВ НІМЕЦЬКИЙ ЛЕТУН ПЕРЕД СМЕРТНИМ ПРИСУДОМ.

Авас подає: У Більбао засудили на смерть молодого німецького летуна Ганса Ванделя, що попав у полон 13. ц. м.

Як подає Райтер, підчас розправи Вандель заявив, що вступив до еспанської національної армії, щоби поборювати комунізм; звербувала його у Мінхені якась невідома людина, опісля він виїхав 22. квітня літаком з Берліна через Рим до Севіллі. На питання, чи має що сказати на свою оборону, Вандель гордо заявив:

„я боровся за слушну справу."

Чи Валенсія має право виступати в імени еспанського народу?

Уряд з Бурґосу вислав до Ліґи Націй ноту, у якій заявив, що представник уряду з Валенсії не може виступати в імени еспанського народу. З огляду на довгу низку убивств і насильств, яких допустився валенсійський уряд (нота їх вичислює), збори цивілізованих народів не можуть визнати представника цього уряду, що крім того нарушив багато постанов конституції. Дальше нота підкреслює становище уряду з Бурґосу

Згинув провідник альбанських революціонерів.

Як подає альбанське пресове бюро, вчора вечором жандармська стежа застрілила у Колемас провідника недавньої альбанської революції Етематого та арештувала 5-ох революціонерів

Румунський королевич Михайло у Львові.

Вчора в годині 23.45 приїхав на львівський двірець поїзд зі сальонкою королевича Михайла. Він уже спав, з поїзду висіли командор Фундатеану, посол Замфіреску і полк. Модвіґ. На пероні чекав начальник суспільно-політичного виділу львівського воєвідського уряду, румунський ґенеральний консуль з жінкою, директор залізничої округи та інші. Королевича витали по всіх більших двірцях, через які він переїздив.

Президент Мосьціцький поїде з візитою до Букарешту в перших днях червня ц. р.

Факір з Іпі зник.

Льондонська преса принесла вістку, що вожд індійських повстанців у Вазірістані, Факір з Іпі зник серед загадкових обставин. Ніхто не знає, куди він виїхав

Кінець страйку французьких моряків.

Вчора (вівторок) в 19. годині покінчились переговори прем'єра й міністра торговельної маринарки з представниками моряцьких синдикатів, які рішили покінчити страйк.

ФОРД ДАЛЬШЕ БОРЕТЬСЯ З РОБІТНИЧИМИ ПРОФЕСІЙНИМИ СПІЛКАМИ.

Як подає „Юнайтед Прес", боротьба між Фордом і союзом обєднаних самоходових робітників зближується до кульмінаційної точки. Провідники професійної спілки обіцяли домагатися платні 8 долярів за 6-годинний день праці (тепер Форд платить 6 долярів за 8-годинний день праці). Форд і професійні спілки засипають робітників своїми летючками.

РІЛЬНІ РОБІТНИКИ СТРАЙКУЮТЬ.

В околиці Камбре вибух страйк рільних робітників, що обняв увесь департамент. Страйкарі домагаються збірних умов.

ГОСПОДАРСЬКЕ ЗНАРЯДДЯ, ПАША, ЗБІЖЖЯ І СВЯТОЧНА ОДІЖ це велике майно кожного господаря, тому безумовно треба обезпечити його від огню та від крадежі-вломуу в

ТОВАРИСТВІ ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Дністер"

у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

Як треба реаґувати на останні виступи українського селянського молодняка?

У попередній статті ми вказали, що перед умовиною якоїнебудь розумної розвязки справи українського селянського молодняка є відповідна розбудова його власних організацій, з відповідним змістом і зверхніми формами. Цей висновок очевидний. Очевидний є теж і другий. А саме: **цього питання не можна розвязати без одночасної розвязки соціяльно-економічної проблеми українського села.** Його господарське піднесення, справедлива земельна реформа, розбудова торговлі та виробництва, відплив надміру сільського населення до міст — ось складники тієї проблеми. Оба ці висновки — це одинокі шляхи до раціональної розвязки питання української селянської молоді. Спір може йти лише щодо засобів і темпа виконання обох цих передумовин. Однак їх зміст і сенс є для нас, українців, поза дискусією. Всякі інші спроби розвязки цієї справи викличуть лише непотрібні ускладнення і затемнення. З нею можна робити всякі досвіди. Не можна робити лише одного: **до проблеми молоді не можна підходити без розуміння душі і змагань тієї молоді.**

Однак наша дійсність зовсім інша. Польська політична і громадянська думка стоїть виразно на становищі, що плекання засад дисципліни і послуху у власних національно українських організаціях молоді — все одно: селянської чи інтелігентської — і лише під контролею українського громадянства, є для держави щонайменше невигідне як не небезпечне. Небезпека полягає нібито в тому, що піднесення фізичної тугости цієї молоді, скріплення первнів її характеру і далі поглиблення її національної свідомости у власному середовищі доведе до піднесення її суспільного самопочуття, до почуття її вартости та в наслідку скріпить її національний солідаризм і ексклюзивізм. У висліді зробить її нібито податною на зовнішні екстремістичні впливи. І тому до такого зросту субстанції українського молодняка нібито не можна допускати. Цей зріст — у дальшій перспективі — автоматично піднесе вартість усього українства в Польщі і витворить сили, що будуть нібито загрожувати однородности і спійности цілої держави. Приблизно ці самі розважання вдержують у безнадійному стані соціяльно-економічні умовини, серед яких український селянський молодняк находиться.

…FISKOWANE

Ч. 114 (14.657). Львів, четвер 27. травня 1937 Оплата почтова уiszczona gotówką. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Легіов. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 5.00 зол.
Чвертьрічно . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

Большевики хотять заняти північний бігун?

Як подає ТАСС, совітський летун Молотов прилетів нині в год. 6.24 на північний бігун.

У звязку з тим, що СССР утворив на північному бігуні летунську стацію та обсерваторію „Івнінг Стандард" довідується, що британський уряд не дозволить большевикам на евентуальну анексію північного бігуна. Околиця бігуна не становить ніякого суходолу, лише просторе ледове поле, що покриває море; на основі права народів частина отвертого моря не може належати до ніякої держави

Так само й американські урядові кола уважають північний бігун замерзлою частиною океану... теоретично отвореною для міжнародньої плавби. Тому у Вашингтоні з неспокоєм слідкують за голосами совітської преси на тему бігуна і пригадують, що американський подорожник Пірі 1909 застромив американський прапор на північному бігуні, уважаючи це зрештою лише символічним жестом.

Ґенерал Моля приготовився до офензиви.

Як подає Авас, частини ген. Молі перевели вчора консолідацію своїх становищ, приготовлюючись до нового наступу. Також поза фронтом помітна була оживлена активність, артилерійські муніційні кольони пересунено вперед. Національне летунство дальше нищило ворожі становища, приготовлюючи наступ.

„Я приїхав до Еспанії, щоби боротися проти комуністів" -

ЗАЯВИВ НІМЕЦЬКИЙ ЛЕТУН ПЕРЕД СМЕРТНИМ ПРИСУДОМ.

Авас подає: У Більбао засудили на смерть молодого німецького летуна Ганса Ванделя, що попав у полон 13. ц. м.

Як подає Райтер, підчас розправи Вандель заявив, що вступив до еспанської національної армії, щоби поборювати комунізм; звербувала його у Мінхені якась невідома людина, опісля він виїхав 22. квітня літаком з Берліна через Рим до Севіллі. На питання, чи має що сказати на свою оборону, Вандель гордо заявив:

„я боровся за слушну справу."

Чи Валенсія має право виступати в імени еспанського народу?

Уряд з Бурґосу вислав до Ліґи Націй ноту, у якій заявив, що представник уряду з Валенсії не може виступати в імени еспанського народу. З огляду на довгу низку убивств і насильств, яких допустився валенсійський уряд (нота їх вичислює), збори цивілізованих народів не можуть визнати представника цього уряду, що крім того нарушив багато постанов конституції. Дальше нота підкреслює становище уряду з Бурґосу

Згинув провідник альбанських революціонерів.

Як подає альбанське пресове бюро, вчора вечором жандарська стежа застрілила у Колемас провідника недавньої альбанської революції Етематого та арештувала 5-ох революціонерів

Румунський королевич Михайло у Львові.

Вчора в годині 23.45 приїхав на львівський двірець поїзд зі сальонкою королевича Михайла. Він уже спав, з поїзду висіли командор Фундатеану, посол Замфіреску і полк. Модвіґ. На пероні чекав начальник суспільно-політичного виділу львівського воєвідського уряду, румунський ґенеральний консуль з жінкою, директор залізничої округи та інші. Королевича витали по всіх більших двірцях, через які він переїздив.

Президент Мосьціцький поїде з візитою до Букарешту в перших днях червня ц. р.

Факір з Іпі зник.

Льондонська преса принесла вістку, що вожд індійських повстанців у Вазірістані, Факір з Іпі зник серед загадкових обставин. Ніхто не знає, куди він виїхав

Кінець страйку французьких моряків.

Вчора (вівторок) в 19. годині покінчились переговори премієра й міністра торговельної маринарки з представниками моряцьких синдикатів, які рішили покінчити страйк.

ФОРД ДАЛЬШЕ БОРЕТЬСЯ З РОБІТНИЧИМИ ПРОФЕСІЙНИМИ СПІЛКАМИ.

Як подає „Юнайтед Прес", боротьба між Фордом і союзом обєднаних самоходових робітників зближується до кульмінаційної точки. Провідники професійної спілки обіцяли домагатися платні 8 долярів за 6-годинний день праці (тепер Форд платить 6 долярів за 8-годинний день праці). Форд і професійні спілки засипують робітників своїми летючками.

РІЛЬНІ РОБІТНИКИ СТРАЙКУЮТЬ.

В околиці Камбре вибух страйк рільних робітників, що обняв увесь департамент. Страйкарі домагаються збірних умов.

ГОСПОДАРСЬКЕ ЗНАРЯДДЯ, ПАША, ЗБІЖЖЯ І СВЯТОЧНА ОДІЖ це велике майно кожного господаря, тому безумовно треба обезпечити його від огню та від крадежі-влому в

ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„Дністер"

у Львові, вул. Руська ч. 20, тел. 205-47.

Як треба реаґувати на останні виступи українського селянського молодняка?

У попередній статті ми вказали, що передумовиною якоїнебудь розумної розвязки справи українського селянського молодняка є відповідна розбудова його власних організацій, з відповідним змістом і зверхніми формами. Цей висновок очевидний. Очевидний є теж і другий. А саме: **цього питання не можна розвязати без одночасної розвязки соціяльно-економічної проблєми українського села.** Його господарське піднесення, справедлива земельна реформа, розбудова торговлі та виробництва, відплив надміру сільського населення до міст — ось складники тієї проблєми. Оба ці висновки — це одинокі шляхи до раціональної розвязки питання української селянської молоді. Спір може йти лише щодо засобів і темпа виконання обох цих передумовин. Однак їх зміст і сенс є для нас, українців, поза дискусією. Всякі інші спроби розвязки цієї справи викличуть лише непотрібні ускладнення і затемнення. З нею можна робити всякі досвіди. Не можна робити лише одного: **до проблєми молоді не можна підходити без розуміння душі і змагань тієї молоді.**

Однак наша дійсність зовсім інша. Польська політична і громадянська думка стоїть виразно на становищі, що плекання засад дисципліни і послуху у власних національно українських організаціях молоді — все одно: селянської чи інтелігентської — і лише під контролею українського громадянства, є для держави щонайменше невигідне як не небезпечне. Небезпека полягає нібито в тому, що піднесення фізичної тугости цієї молоді, скріплення первнів її характеру і далі поглиблення її національної свідомости у власному середовищі доведе до піднесення її суспільного самопочуття, до почуття її вартости та в наслідку скріпить її національний солідаризм і екслюзивізм. У висліді зробить її нібито податною на зовнішні екстремістичні впливи. І тому до такого зросту субстанції українського молодняка нібито не можна допускати. Цей зріст — у дальшій перспективі — автоматично піднесе вартість усього українства в Польщі і витворить сили, що будуть нібито загрожувати однородности і спільности цілої держави. Приблизно ці самі розважання вдержують у безнадійному стані соціяльно-економічні умовини, серед яких український селянський молодняк находиться.

Це становище є істотною причиною, чому досі віднова українського Пласту стоїть на мертвій точці. В ньому треба теж шукати причини, чому українському селянському активові на відтинку поширення й розбудови діяльности Соколів, Луґів, Просвіт, Рідної Школи і т. д. аплікують — такі зникаючі, аптикарські порції. Тут важать унціями, коли потрібні тонни. Але й ці мінімальні давки часами зовсім непотрібно приправлені на гірко. Досить пригадати хоч би ви-

ного усування „непожаданих" елементів з українських товариств, або заборони улаштовувати прилюдні виступи там, де будь-які авантури, арешти, тощо. Врешті в цьому підході польської політичної і громадянської думки до істоти української проблеми молоді треба шукати пояснення, чому повстають регіональні „концепції" розвязки цього питання. Про них лепіють і проводять їх у життя перш усього деякі впливові провінціональні кола. З цензурних оглядів наведу лише приклад — без аналізи, який уважаю типічним. На недавньому засіданні П. Н. К. у Бродах оповідав один селянин з Підкаменеччини про перешкоди, що їх робить українцям у його селі москвофільська молодь. Оповідав про одно посвячення хрестів із жовто-блакитними лентами, якому „юноші" хотіли перешкодити. Історія покінчилася бійкою в церкві на ножі! Та ось тепер регіональна концепція і її бездоріжжа: кацапи належать до „Стшельца" і, як казав селянин, „стоять за червоних у Гішпанії та не дають нічого на церкву". Їх провідником є місцевий учитель-поляк". Чи можна краще і досадніше у таких коротких та простих словах представити ввесь абсурд, у якому справа української молоді в цьому селі опинилася? Та чи лише в цьому одному селі проводять таку чи подібну „концепцію"?

На довгий час нема виглядів, щоб у теперішньому стані польсько-українських взаємин, при теперішньому зрості польського націоналізму та рівні польської громадянської і політичної думки — можна рахувати на якийсь раціональний підхід до проблеми нашого селянського молодняка. Останні його виступи дають наглядний доказ, що він найшовся в критичному стані, у стані кипіння. Отже存 існує поважна загроза, що селянський молодняк буде віддалюватися від впливу української легальної політики чимраз більше. Чимраз важче взагалі опанувати політично — при сучасній державній, національній, соціяльній, економічній і культурній політиці — розгіч і фермент українського села. Воно розуміє безвиглядність свого соціяльного й економічного положення, розуміє, що для нього означає кольонізація. Віра в можливість облекшити свою долю шляхом легальної боротьби паде, особливо серед молодших верств народу. Зате росте скептицизм у відношенні до політичного сенсу нормалізації. Росте також недовіря і навіть ворожість українського селянського молодняка до власного старшого громадянства. Мені відомий факт, що один молодий арештований селянин заявив у вязниці на баченні, що не прийме допомоги в їді, коли таку допомогу діставатимуть і ундисти. Це сталося перед роком. Однак маю дані, яких не можу оголосити, що подібні настрої панують і сьогодні.

Чи всеж таки це має нас зражувати? Хоч нас і наших екстремістів політично ділить безодня, то проте в нас спільна кров, спільна національна субстанція. Такі приклади, як поданий угорі, це не розклад тієї субстанції. Це крик болю і покажчик зневіри молодої людини, яка не вміє опанувати своїх нервів. На цей люксус ми, старші, відповідальні діячі, дозволити собі не можемо. Бо втратимо владу не лише над собою, але й над тими, що її над собою вже втратили. І тому саме в **такому** положенні **мусимо розвинути якнайбільше активности — під загрозою соціяльного хаосу і повної анархізації нашого села. Мусимо якнайбільш раціонально узгіднити діяльність наших низових установ.** Не вільно доводити до їх розпилення, нездорового суперництва, або їх творення там, де нема для них відповідного ґрунту. Наші істнуючі „вишколи молоді", Соколи, Луги, спортові організації і т. д. мусять нарешті найти спільну мову, мусять узгіднити свою діяльність, щоб надати їй більший розмах.

Треба теж отверто вияснювати народові шкідливість останніх виступів нашого молодняка. Треба на цих виступах, немаче на шкільних прикладах, учити його сенсу легальної політики в умовинах того типу держави, якою є Польща. З досвіду знаю, що отверте ставлення справи здорових засад української легальної політики трапляє до переконання українському селянському активові, навіть молоднякові. Перед ним можна якнайгостріше осуджувати останні анархічні виступи в нашому краю. Цей актив розуміє засади національної боротьби. Він розуміє, що гасло „свій до свого" отвирає ще великі можливости для українського господарства і промислу, розуміє потребу масової організації і масової активности, оцінює вартість розбудови нашого культурного, господарського й економічного життя. Отож нашим завданням є — на прикладах останніх виступів селянського молодняка — вчити український селянський актив сенсу української політики. І ми позискаємо його довіря під двома умовинами: 1) коли працюватимемо у безпосередньому з ним контакті, 2) коли поставимо в тій праці український національний інтерес ясно, без відхилень і — без демагогії.

Черговим питанням, яке треба насвітлити на цьому місці, це справа поліційних репресій з приводу останніх виступів нашого молодняка. Українське громадянство має претенсії, що ці репресії мають знамена збірної відповідальности і відбуваються з усією суворістю закону у відношенні до дітей чи недоліткі. Збірну відповідальність добачуємо в тенденції, яку проявляє поліція, коли шукає виновників виступів завжди і перш усього серед найкращого селянського активу. Застереження, щоб до недоліткі не пристосовувати усієї суворости закону, не потребує пояснення. Тут хочемо при цій нагоді звернути увагу на ще одну обставину. Ці репресії викликують сьогодні цікаву реакцію. Ось у Радехівщині масові і з цілим ригоризмом переведені арешти молоді поставили ввесь повіт на ноги і сколихнули ним до глибини. Він увесь відруховo обєднався в сентименті з арештованими і вкрився спонтанічною жалобою. В цілій низці сіл не відбулися гагілки, відкликано цілу низку аматорських вистав і концертів. Виходить, що репресії мають свою другу сторінку медалі, яку, сумніваюся, чи мали намір проявити ті чинники, що стосували масові арешти. Знаю теж випадок, який трапився в Золочівщині. Він настільки характеристичний, що варто про нього згадати. В одному селі поліція здіймала демонстраційні вінки з хреста невідомого вояка. Однак кожного разу незнана рука вінчала хрест наново. Старий селянин, який це оповідав перед кількома днями на засіданні ПНК в Золочеві, додав: „Давніше то не могли ми допроситися дівчат, щоби сплели вінок, а тепер, замість одного знятого, появляються сотні. Самі роблять — ніхто їх не просить".

Ясно, що тією відворотною сторінкою медалі репресій є те, що вони допомагають українській свідомості до експанзії вглиб української стихії. Та ми цим не захоплюємося, бо знаємо, що не на відтинку поліційних репресій рішається розвиток і доля народів. Ми свідомі теж і шкід, що їх ці репресії приносять. Адже їх стосують до недоліткі, яким радше треба школи, культури, карбів дисципліни, ними обхоплюють перш усього найбільш громадянсько-активну сільську молодь. Зрештою досвід з недавнього минулого, досвід репресій між середнешкільною молоддю, які покінчилися заломанням і знівеченням сотень молоденьких істнувань, каже, який незвичайно коштовний є зріст національного сентименту під репресіями.

Здаю собі дуже докладно справу з того, що аргумент зросту реакції на репресії, не є аргументом на те, щоб ці репресії залишити. Та проте й вони мають свою глибшу льоґіку, якої не можна не добачувати в теперішніх умовинах. А саме: на нашій території стосують **політику атомізму.** Себто в польській державі **українська національна збірнота не є підметом польського державного права.** При такій політиці і при одночасній політиці репресій українська національна проблема на нашій території пересувається з політичної площини, яку і в найгіршій ситуації можна опанувати політичною ідеєю, у площину, де засоби реакції диктує розпука, де закони розуму й розваги не ділають. Чи в інтересі польської державної рації є така можливість ідейної деградації і внутрішнього зубожіння українського населення, — сумніваюся. Сумніваюся тому, бо в дальшій перспективі те зубожіння потягне за собою з неминучою послідовністю моральну і матеріяльну девастацію цілої нашої території. Таку перспективу отвирає ясно близькість комуністичного сусіда. Він мистець у використовуванні інстинктів первісної людини та у використовуванні актів розпуки на сусідських територіях, бо він їх просто потребує для поширення свого впливу.

Ось так останні події на терені нашого краю мають свою політичну вимову. Не треба цих подій перебільшувати, але не можна їх теж легковажити. Як національна спільнота маємо досить моральних і фактичних засобів, щоб їх опанувати. Однак не можемо не брати під увагу реального факту, що розвязка проблеми українського селянського молодняка у площині національно-політичній — не залежить виключно від нас. Треба теж, щоб цю політичну вимову останніх подій зрозуміли державні чинники. Коли це не станеться — радітиме хтось третій. Східний сусід.

В Кузьмович.

Чи Ліґа Націй погодить Анґлію з Італією?

Женева, 20. травня 1937.

Анґльо-італійське напруження тяжить над Женевою і цілою Европою. Відносини між цими двома великими державами поважно загострилися за останні дні і покищо не видно шляху до можливого їх порозуміння. Шлях через Женеву у всякому разі поважно попсований; чи можна буде його направити в найближчому часі, досить сумнівно.

Мали скликати надзвичайні збори на кінець цього місяця, але про це нічого не чути. Офіціяльно збори мали би рішати справу, чи приняти Єгипет у число членів Ліґи Націй. З огляду на успішний хід конференції у Монтре, присвяченої справі капітуляції, нічого не стоїть на перешкоді, щоб Єгипет вступив до Ліґи. Але травнева сесія Зборів визначена ще в січні цього року має ще інше завдання. Тоді перевели так зване „джентельменське порозуміння" між Англією та Італією. В Анґлії мали намір зробити його основою поважної політичної акції, оперти на ній західний пакт, який мав би заступити зруйновану льокарненську умову, впровадити Німеччину до Женеви і почати загальне порозуміння між великими державами. Першим щаблем до порозуміння Анґлії і цілої Ліґи з Італією малаб бути полагода справи присутности етіопської делеґації в Женеві. Для цього Ліґа навіть не потребувалаб визнавати формально здобуття Етіопії Італією, досить булоб, якби італ. делеґація не бачила більше етіопської делеґації в Женеві. Але за короткий час від січня до травня обставини змінились, відносини між Анґлією та Італією захмарилися наново. До цього причинилось приспішене озброєння Анґлії, запросини неґуса на коронацію, ісламська акція Італії, справа еспанської війни і т. ін.

В колах Ліґи стривожені питанням, чи Анґлії залежить при сучасних обставинах на повороті Італії до Ліґи і чи Італія втративши остаточно терпець не покине Женеви. Не виключене, що етіопська делеґація просто не зявиться на цю сесію, як це роблять часом деякі інші, спеціяльно позаевропейські, держави хоч неґус погрожував прислати свою делеґацію до Женеви. Минулого вересня комісія перевірення мандатів признала важність етіопського мандату покликаючись на „сумнівність факту" остаточної окупації цілої Абісинії. Тепер ніякого сумніву щодо цього бути не може. Виключили би Етіопію в той спосіб, що її мандат попросту уневажнили би. Але при сучасних політичних відносинах в Европі і в Женеві панує непевність навіть щодо найбільш безсумнівних річей. Несподіванки не виключені, напр. коли етіопська делеґація зажадає поіменного голосування у своїй справі.

„Журналь де Женев", який вказує на тягар анґльо-італійського напруження для Европи та на потребу поробити всі належні заходи в Женеві, щоб на найближчій сесії розвіяти це напруження висловлює думку, що роля посередників між Льондоном та Римом моглаб припасти Польщі та Югославії, державам, що живуть у добрих відносинах із обома поріжненими великими державами. Та це нелегка роля. Заборона майже цілої англійської преси в Італії та відклик італійських журналістів з Анґлії свід

Врешті в цьому підході польської політичної і громадянської думки до істоти української проблеми молоді треба шукати пояснення, чому повстають регіональні „концепції" розвязки цього питання. Про них лелють і проводять їх у життя перш усього деякі впливові провінціональні кола. З цензурних оглядів наведу лише приклад — без аналізи, який уважаю типічним. На недавньому засіданні П. Н. К. у Бродах оповідав один селянин з Підкаменеччини про перешкоди, що їх робить українцям у його селі москвофільська молодь. Оповідав про одно посвячення хрестів із жовто-блакитними лентами, якому „юноші" хотіли перешкодити. Історія покінчилася бійкою в церкві на ножі! Та ось тепер регіональна концепція і її бездоріжжя: кацапи належать до „Стшельца" і, як казав селянин, „стоять за червоних у Гішпанії та не дають нічого на церкву". Їх провідником є місцевий учитель-поляк". Чи можна краще і досаднiше у таких коротких та простих словах представити ввесь абсурд, у якому справа української молоді в цьому селі опинилася? Та чи лише в цьому одному селі проводять таку чи подібну „концепцію"?

Зате росте скептицизм у відношенні до політичного сенсу нормалізації. Росте також недовіря і навіть ворожість українського селянського молодняка до власного старшого громадянства. Мені відомий факт, що один молодий арештований селянин заявив у вязниці на бачення, що не прийме допомоги в їді, коли таку допомогу діставатимуть і ундисти. Це сталося перед роком. Однак маю дані, яких не можу оголосити, що подібні настрої панують і сьогодні.

Чи всеж таки це має нас вражувати? Хоч нас і наших екстремістів політично ділить безодня, то проте в нас спільна кров, спільна національна субстанція. Такі приклади, як поданий угорі, це не розклад тієї субстанції. Це крик болю і покажчик зневіри молодої людини, яка не вміє опанувати своїх нервів. На цей люксус ми, старші, відповідальні діячі, дозволити собі не можемо. Бо втратимо вдаду не лише над собою, але й над тими, що її над собою вже втратили. І тому саме в такому положенні мусимо розвинути якнайбільше активности — під загрозою соціяльного хаосу і повної анархізації нашого села. Мусимо якнайбільш раціонально узгіднити діяльність наших низових установ. Не вільно доводити до їх роздвоєння, нездорового суперництва, або їх творення там, де нема для них відповідного ґрунту. Наші існуючі „вишколи молоді", Соколи, Луги, спортові організації і т. д. мусять нарешті найти спільну мову, мусять узгіднити свою діяльність, щоб надати їй більший розмах.

Треба теж отверто вияснювати народові шкідливість останніх виступів нашого молодняка. Треба на цих виступах, неначе на шкільних прикладах, уяснити його сенсу леґальної політики в умовинах того типу держави, якою є Польща. З досвіду знаю, що отверте ставлення справи здорових засад української леґальної політики трапляє до переконання українському селянському активові, навіть молоднякові. Перед ним можна якнайгостріше осуджувати останні анархічні виступи в нашому краю. Цей актив розуміє засади національної боротьби. Він розуміє, що гасло „свій до свого" отвирає ще великі можливости для українського господарства і промислу, розуміє потребу масової організації і масової активности, оцінює вартість розбудови нашого культурного, господарського й економічного життя. Отож нашим завданням є — на прикладах останніх виступів селянського молодняка — вчити український селянський актив сенсу української політики. І ми позискаємо його довіря під двома умовинами: 1) коли працюватимемо у безпосередньому з ним контакті, 2) коли поставимо в тій праці український національний інтерес ясно, без відхилень і — без демагогії.

Ось так останні події на терені нашого краю мають свою політичну вимову. Не треба цих подій перебільшувати, але не можна їх теж легковажити. Як національна спільнота маємо досить моральних і фактичних засобів, щоб їх опанувати. Однак не можемо не брати під увагу реального факту, що розвязка проблеми українського селянського молодняка у площині національно-політичній — не залежить виключно від нас. Треба теж, щоб цю політичну вимову останніх подій зрозуміли державні чинники. Коли це не станеться — радітиме хтось третій. Східний сусід.

В. Кузьмович.

Чи Ліґа Націй погодить Анґлію з Італією?

Женева, 20. травня 1937.

Анґльо-італійське напруження тяжить над Женевою і цілою Европою. Відносини між цими двома великими державами поважно загострилися за останні дні і покищо не видно шляху до можливого їх порозуміння. Шлях через Женеву у всякому разі поважно попсований; чи можна буде його направити в найближчому часі, досить сумнівно.

Мали скликати надзвичайні збори на кінець цього місяця, але про це нічого не чути. Офіціяльно збори мали би рішати справу, чи приняти Єгипет у число членів Ліґи Націй. З огляду на успішний хід конференції у Монтре, присвяченої справі капітуляцій, нічого не стоїть на перешкоді, щоб Єгипет вступив до Ліґи. Але травнева сесія Зборів визначена ще в січні цього року мае ще інше завдання. Тоді перевели так зване „джентельменське порозуміння" між Анґлією та Італією. В Анґлії мали намір зробити його основою поважної політичної акції, оперти на ній західний пакт, який мав би заступити зруйновану льокарненську умову, впровадити Німеччину до Женеви і почати загальне порозуміння між великими державами. Першим щаблем до порозуміння Анґлії і цілої Ліґи з Італією малаб бути полагода справи присутности етіопської делеґації в Женеві. Для цього Ліґа навіть не потребувалаб визнавати формально здобуття Етіопії Італією, досить було, якби італ. делеґація не бачила більше етіопської делеґації в Женеві. Але за короткий час від січня до травня обставини змінились, відносини між Анґлією та Італією захмарилися наново. До цього причинилось приспішене озброєння Анґлії, запросини негуса на коронацію, ісламська акція Італії, справа еспанської війни і т. ін.

В колах Ліґи стривожені питанням, чи Анґлії залежить при сучасних обставинах на повороті Італії до Ліґи і чи Італія втративши остаточно терпець не покине Женеви. Не виключене, що етіопська делеґація просто не звявиться на цю сесію, як це роблять часом деякі інші, спеціяльно позаевропейські, держави, хоч негус погрожував прислати свою делеґацію до Женеви. Минулого вересня комісія перевірення мандатів признала важність етіопського мандату покликаючись на „сумнівність факту" остаточної окупації цілої Абисинії. Тепер ніякого сумніву щодо цього бути не може. Виключили би Етіопію в той спосіб, що її мандат попросту уневажнили би. Але при сучасних політичних відносинах в Европі і в Женеві панує непевність навіть щодо найбільш безсумнівних річей. Несподіванки не виключені, нпр. коли етіопська делеґація зажадає поіменного голосування у своїй справі.

„Журналь де Женев", який вказує на тягар анґльо-італійського напруження для Европи та на потребу поробити всі належні заходи в Женеві, щоб на найближчій сесії розвіяти це напруження висловлює думку, що роля посередників між Льондоном та Римом моглаб припасти Польщі та Югославії, державам, що живуть у добрих відносинах із обома поріжненими великими державами. Та це нелегка роля. Заборона майже цілої анґлійської преси в Італії та відклик італійських журналістів з Анґлії сві-

чить про поважне загострення відносин між Римом і Льондоном. Причини цього стану досить характеристичні. Англійський уряд очевидно не бажає без ніякої потреби псувати своїх відносин до Риму, так само як не хоче змінити основно політику неінтервенції в Еспанії. А разом з тим тяжко припустити, що англійська тактика супроти Еспанії кермована виключно засадами людяности, інтересами англійської торговельної фльоти та повагою до необмеженої свободи англійської преси.

Заробітки пароплавів, що довозять поживу до Більбао справді впятеро більші, ніж звичайні. Півофіціяльні органи англійської преси почали містити статті і повідомлення, які в Італії вважають образою італійської зброї в руках італійських добровольців на полі бою в Еспанії.

Теперішнє непорозуміння в родині великих европейських держав можна булоб не брати дуже трагічно, але загострення англьо-італійських відносин використовує „ударним порядком" московська дипльоматія, щоб прикувати міцніше Францію до боевого возу московського імперіялізму. Париська „Енформасіон" повідомляє, що Літвінов натискає на Дельбоса, щоб „додати до франко-совітського пакту мілітарні умови". На це Франція без благословення Англії, розуміється, не піде. Отже питання є, чи встигне Літвінов використати сучасне подражнення Англії супроти Італії, а почасти і проти Німеччини, щоб добути англійську згоду на франко-московський военний союз.

У Москві англьо-італійське непорозуміння палко витають, як останню нагоду вирівняти московські політичні поразки в Европі, але в париській пресі чутні голоси, що нарікають на „надто різкий" крок Мусолінія. Але він досить зрозумілий. Традиційна англійська політика, яка хоче втримувати „рівновагу" на европейському суходолі на довшу мету для Европи занадто тяжка. „Рівновага" означає перегони у зброєннях, що вичерпують сили Европи, а такі перегони корисні для Московщини, що має невичерпані запаси невільницьких рук до праці на московських землях.

Коли деякі великі держави зовсім виразно підготовляють зброєння лякаючись такої самої підготови у своїх суперників, тоді така установа як Ліґа Націй має причину хвилюватись і журитись, чи її престіж не впаде. Чи зможе вона погодити Італію та Англію? — ось немаловажне питання.

М. Данько.

Спішіть з підписною уділів у

пром-банку

за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди

Львів, ул. Ґродзіцьких 1. І. п. Тел. 291-15. П. К. О. 506-778.

Про фахові хліборобські школи.

(Докінчення).

Далі маємо **городничі школи, городничі лицеї** та **городничі курси.**

Навчання в городничих школах триває 3 роки. При школі мусить бути городничо-садівниче господарство та інтернат. До городничої школи приймають кандидатів у віці 16—24 літ, які покінчили 4 кляс народньої школи.

Навчання в **городничім лицею** теж три роки. При ньому мусить бути відповідно зорганізоване городниче господарство з відділом ужиткового і красного городництва та інтернат.

До городничих лицеїв приймають на тих самих умовах, що до хліборобських лицеїв з тим, що замісць практики в сільськім господарстві вимагають від кандидатів річної практики в городничому господарстві.

Городничі курси організується подібно як хліборобські курси для ріжних ділянок городництва і садівництва, а їх програма навчання братиме на увагу кожночасні потреби даного району.

Лісове шкільництво передбачає **лісові лицеї, півторарічні курси для лісничих і спеціяльні курси.**

Лісові лицеї мають бути інтернатовими школами опертими на зразковому лісовому господарстві. До лісового лицею приймають так само, як до хліборобських і городничих лицеїв з тим, що вимагають від кандидатів однорічної практики у зразковім лісовім господарстві.

Півторарічні курси для лісничих мають за завдання вишколити лісових дозорців. На курси приймають кандидатів у віці не нижче 18 літ, які покінчили 6 кляс народньої школи і викажуться дволітньою практикою в лісовім господарстві.

Курси доповнює практика у зразковому лісовому господарстві, учні живуть в інтернаті.

Організація інших лісових курсів має на меті спеціялізацію в поодиноких ділянках лісового господарства.

У звязку з хліборобським шкільництвом слід згадати ще з промислового шкільництва споживчої групи про молочарське шкільництво.

Міністеріяльний розпорядок передбачує: **молочарські лицеї, річні молочарські курси, півторарічні сироварські курси і спеціяльні молочарські курси.**

Популярні

3 Доми Товарові

ГЕТЬМАНСЬКА 12 · РИНОК 32 · ГОРОДЕЦЬКА 85

TRUST

Доми Товарові

обслуговують тисячі вдоволених клієнтів, відомі з низьких цін

М. РУДНИЦЬКИЙ.

30 ЛІТ ПО МАТУРІ.

ПЕРША ЗУСТРІЧ.

Матура належить до тих сильних споминів, які не покидають нас навіть у снах до сивого волосся. Двацять і трицять років після матури прокидаєтесь уночі облиті холодним потом: ви побачили стіл із зеленим сукном, перед яким не могли відповісти на питання рівне Гамлетовому: „бути чи не бути?"

Ми, бережанці, йшли у 1907 р. до матури бадьоро. Делеґат Шкільної Ради, що відвідав нас на кілька місяців перед матурою у справі слідства — заявив на конференції нашим учителям, що при матурі треба „пустити всіх", щоб і духу не залишилося у ґімназії з такої кляси. Наша кляса була останньою з тої традиційної бережанської доби, в якій панували зовсім інші погляди на науку, на вчителів, на учнів і на приватну лектуру. Приватна лектура займала там так багато місця, що коли один свіжоспечений суплент мав прилюдний відчит про японську поезію — заки його скінчив, на салі вже кружляв примірник книжки, яку ми принесли: ми теж знали те саме джерело мудрости, що і він.

Матура розірвала ланцюг, що вязав нас кілька літ у школі. І досі памятаємо слова нашого мудрця-катехта. „Коли дістанеш один з другим свідоцтво зрілости, вийдеш з ним на вулицю з ґімназії і одним оком глянеш на свідоцтво, а другим на світ, аж тоді побачиш, який ти великий осел..."

По 30-ти роках рішили ми зробити „перегляд наших сил". Було нас 70 — поїхало 40: 12 померло, — решта розсипана по світі — одні саме нездужали, другі не могли покинути своїх обовязків. Мали ми між собою ще пятьох учителів — громада неабияка!

Найбільше зворушлива хвилина — першої зустрічі за вечерю. Всі цілуються... Та бувають випадки, що заки підійде один до одного — зупиняється на мить і вдивляються у свої обличчя. Кожному видається, що він не змінився; адже сивина, лисина, черево або зморщки це тільки подробиці. Лунає сміх:

— Чоловіче! що ти зробив зі своєю головою? де твоя буйна чуприна?

— А ти гадаєш, що маєш таку саму фіґуру як в осьмій клясі? Я не знаю, як твої ґудзики від камізольки витримують таку бочку!

Ніхто не ображується; власна голова як коліно краща, ніж чужа чуприна, власна вагітність приємніша, ніж чужа спортова „лінія".

— Ти де тепер?

— О, чую, що ти збиваєш маєтки!

— А ти якийсь достойник!

У перших пяти хвилинах кожний хотів би оповісти всю власну і почути всю чужу біографію.

Останні товариші саме приїхали з поїзду в год. 8-ій і всі голодні як вовки. Прегарна саля Офіцирського Касина приготована як на равт. Це вже заслуга того нашого товариша-полковника, який має груди нетільки вкриті орденами, але і серце в ньому рідко живе — безпосередньо получене з ясною головою — повною ідей.

— Стрівай! спочатку випемо!

Починається перша проба здоровля. „Чиста", цитринівка, вишнівка і коняк — до вибору. Та більшість із нас — еклектики і скептики; не віримо, заки не перевіримо і не тримаємося догматично одного еліксіру життя. Стверджуємо відразу два цікаві явища: одні, що не любили алькоголю ще в ґімназії і тепер дивляться на нього з недовірям, другі, що мали колись дуже слабу голову — тепер смокчуть як слоні.

— Бо хто має здорове серце і здоровий шлунок — хвалиться один — той може...

— Аж тепер те, що інший міг уже давно... докінчує інший.

Сідаємо за стіл, де хто хоче. Нема між нами достойників, ні перших. З початком року в ґімназії теж завсіди так бувало: кожний вибирав собі місце, яке вважав для себе за найбільше відповідне. Занадто скромних ми пхали аперед, тих, що стояли у проводі висували на місця „більше відповідальні".

Відчитуємо телеграми з привітами і листи з виправдуваннями якто службові обовязки або недуга не дозволила декому вибратись на таке радісне свято.

— Чи пригадуєте собі — каже один — якто ми в ґімназії дивились на тих старших панків, що приїжджали на свій зїзд у 20-ліття матури? Що вже казати про тих дідусів, що зїжджались 30 літ по матурі? Це-ж були ровесники наших батьків! Ми взагалі не могли уявити собі про що такі старі „зробки" та емерити могли розмовляти на своїх сходинах! А нині — ми з такого самого річника і нам видається, що ми зовсім не старі... О, подивися, як той наш ветеран С... тягне з пляшки! Зовсім як немовлятко!... — Зовсім так як його внуки, бо він має вже внуки!

(Далі буде).

чить про поважне загострення відносин між Римом і Льондоном. Причини цього стану досить характеристичні. Англійський уряд очевидно не бажає без ніякої потреби псувати своїх відносин до Риму, так само як не хоче змінити основно політику неінтервенції в Еспанії. А разом з тим тяжко припустити, що англійська тактика супроти Еспанії кермована виключно засадами людяности, інтересами англійської торговельної фльоти та повагою до необмеженої свободи англійської преси.

Заробітки пароплавів, що довозять поживу до Більбао справді впятеро більші, ніж звичайні. Півофіціяльні органи англійської преси почали містити статті і повідомлення, які в Італії вважають образою італійської зброї в руках італійських добровольців на полі бою в Еспанії.

Теперішне непорозуміння в родині великих европейських держав можна було б не брати дуже трагічно, але загострення англо-італійських відносин використовує „ударним порядком" московська дипльоматія, щоб прикувати міцніше Францію до боєвого возу московського імперіялізму. Париська „Енформасіон" повідомляє, що Літвінов натискає на Дельбоса, щоб „додати до франко-совітського пакту мілітарні умови". На це Франція без благословення Англії, розуміється, не піде. Отже питання є, чи встигне Літвінов використати сучасне подражнення Англії супроти Італії, а почасти і проти Німеччини, щоб добути англійську згоду на франко-московський воєнний союз.

У Москві англо-італійське непорозуміння палко витають, як останню нагоду вирівняти московські політичні поразки в Европі, але в париській пресі чутні голоси, що нарікають на „надто різкий" крок Мусолінія. Але він досить зрозумілий. Традиційна англійська політика, яка хоче втримувати „рівновагу" на европейському суходолі, на довшу мету для Европи занадто тяжка. „Рівновага" означає перегони у зброєннях, що вичерпують сили Европи, а такі перегони корисні для Московщини, що має невичерпані запаси невільницьких рук до праці на московських землях.

Коли деякі великі держави зовсім виразно підготовляють зброєння лякаючись такої самої підготови у своїх суперників, тоді така установа як Ліга Націй має причину хвилюватись і журитись, чи її престіж не впаде. Чи зможе вона погодити Італію та Англію? — ось немаловажне питання.

М. Данько.

Спішіть з підписною уділів у

пром-банку

за 1936 р. виплачено уділовцям 5% дивіденди

Львів, ул. Гродзіцьких 1. І. п. Тел. 29?-15. П. К. О. 506-778.

Про фахові хліборобські школи.

(Докінчення).

Далі маємо **городничі школи, городничі ліцеї** та **городничі курси.**

Навчання в городничих школах триває 3 роки. При школі мусить бути городничо-садівниче господарство та інтернат. До городничої школи приймають кандидатів у віці 16—24 літ, які покінчили 4 кляс народньої школи.

Навчання в **городничім ліцею** теж три роки. При ньому мусить бути відповідно зорганізоване городниче господарство з відділом ужиткового і красного городництва та інтернат.

До городничих ліцеїв приймають на тих самих умовах, що до хліборобських ліцеїв з тим, що замісць практики в сільськім господарстві вимагають від кандидатів річної практики в городничому господарстві.

Городничі курси організується подібно як хліборобські курси для різних ділянок городництва і садівництва, а їх програма навчання братиме на увагу кожночасні потреби даного району.

Лісове шкільництво передбачає **лісові ліцеї, півторарічні курси для лісничих і спеціяльні курси.**

Лісові ліцеї мають бути інтернатовими школами опертими на зразковому лісовому господарстві. До лісового ліцею приймають так само, як до хліборобських і городничих ліцеїв з тим, що вимагають від кандидатів однорічної практики у зразковім лісовім господарстві.

Півторарічні курси для лісничих мають за завдання вишколити лісових дозорців. На курси приймають кандидатів у віці не нижче 18 літ, які покінчили 6 кляс народньої школи і викажуться дволітньою практикою в лісовім господарстві.

Курси доповнює практика у зразковому лісовому господарстві, учні живуть в інтернаті.

Організація інших лісових курсів має на меті спеціялізацію в поодиноких ділянках лісового господарства.

У звязку з хліборобським шкільництвом слід згадати ще з промислового шкільництва споживчої групи про молочарське шкільництво.

Міністеріяльний розпорядок передбачає: **молочарські ліцеї, річні молочарські курси, півторарічні сироварські курси і спеціяльні молочарські курси.**

Популярні 3

ГЕТЬМАНСЬКА 12 РИНОК 32 ГОРОДЕЦЬКА 85

Доми Товарові TRUST Доми Товарові

обслуговують тисячі вдоволених клієнтів, відомі з низьких цін

М. РУДНИЦЬКИЙ.

30 ЛІТ ПО МАТУРІ.

ПЕРША ЗУСТРІЧ.

Матура належить до тих сильних споминів, які не покидають нас навіть у снах до сивого волосся. Двацять і трицять років після матури прокидаєтесь уночі облиті холодним потом: ви побачили стіл із зеленим сукном, перед яким не могли відповісти на питання рівне Гамлетовому: „бути чи не бути?"

Ми, бережанці, йшли у 1907 р. до матури бадьоро. Делегат Шкільної Ради, що відвідав нас на кілька місяців перед матурою у справі слідства — заявив на конференції нашим учителям, що при матурі треба „пустити всіх", щоб і духу не залишилося у гімназії з такої кляси. Наша кляса була останньою з тої традиційної бережанської доби, в якій панували зовсім інші погляди на науку, на вчителів, на учнів і на приватну лектуру. Приватна лектура займала там так багато місця, що коли один свіжоспечений суплент мав прилюдний відчит про японську поезію — заки його скінчив, на салі вже кружляв примірник книжки, яку ми принесли: ми теж знали те саме джерело мудрости, що і він.

Матура розірвала ланцюг, що вязав нас кілька літ у школі. І досі памятаємо слова нашого мудреця-катехта. „Коли дістанеш один з другим свідоцтво зрілости, вийдеш з ним на вулицю з гімназії і одним оком глянеш на свідоцтво, а другим на світ, аж тоді побачиш, який ти великий осел..."

По 30-ти роках рішили ми зробити „перегляд наших сил". Було нас 70 — приїхало 40: 12 померло, — решта розсипана по світі — одні саме нездужали, другі не могли покинути своїх обовязків. Мали ми між собою ще пятьох учителів — громада неабияка!

Найбільше зворушлива хвилина — першої зустрічі за вечерою. Всі цілуються... Та бувають випадки, що заки підійде один до одного — зупиняється на мить і вдивляються у свої обличчя. Кожному видається, що він не змінився; адже сивина, лисина, черево або зморшки це тільки подробиці. Лунає сміх:

— Чоловіче! що ти зробив зі своєю головою? де твоя буйна чуприна?

— А ти гадаєш, що маєш таку саму фігуру як в осьмій класі? Я не знаю, як твої гудзики від камізольки витримують таку бочку!

Ніхто не ображується; власна голова як коліно краща, ніж чужа чуприна, власна вагітність приємніша, ніж чужа спортова „лінія".

— Ти де тепер?

— О, чую, що ти збиваєш маєтки!

— А ти якийсь достойник!

У перших пяти хвилинах кожний хотів би оповісти всю власну і почути всю чужу біографію.

Останні товариші саме приїхали з поїзду в год. 8-ій і всі голодні як вовки. Прегарна саля Офіцирського Касина приготована як на раут. Це вже заслуга того нашого товариша-полковника, який має груди нетільки вкриті орденами, але і серце в ньому рідко живе — безпосередньо получене з ясною головою — повною ідей.

— Стрівай! спочатку випємо!

Починається перша проба здоровля. „Чиста", цитринівка, вишнівка і коняк — до вибору. Та більшість із нас — еклектики і скептики; не віримо, заки не перевіримо і не тримаємося догматично одного еліксіру життя. Стверджуємо відразу два цікаві явища: одні, що не любили алькоголю ще в гімназії і тепер дивляться на нього з недовірям, другі, що мали колись дуже слабу голову — тепер смокчуть як слоні.

— Бо хто має здорове серце і здоровий шлунок — хвалиться один — той може...

— Аж тепер те, що інший міг уже давно... докінчує інший.

Сідаємо за стіл, де хто хоче. Нема між нами достойників, ні перших. З початком року в гімназії теж завсіди так бувало: кожний вибирав собі місце, яке вважав для себе за найбільше відповідне. Занадто скромних ми пхали вперед, тих, що стояли у проводі висували на місця „більше відповідальні".

Відчитуємо телеграми з привітами і листи з виправдуваннями якто службові обовязки або недуга не дозволила декому вибратись на таке радісне свято.

— Чи пригадуєте собі — каже один — якто ми в гімназії дивились на тих старших панків, що приїжджали на свій зїзд у 20-ліття матури? Що вже казати про тих дідусів, що зїжджались 30 літ по матурі? Це-ж були ровесники наших батьків! Ми взагалі не могли уявити собі про що такі старі „зробки" та емерити могли розмовляти на своїх сходинах! А нині — ми з такого самого річника і нам видається, що ми зовсім не старі... О, поднився, як той наш ветеран С... тягне з пляшки! Зовсім як немовлятко!... — Зовсім так як його внуки, бо він має вже внуки!

(Далі буде).

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елеґант“ терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елеґант“ люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеруючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадкову і коренову — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ. 65

Молочарські ліцеї називаються ліцеями молочного переробу (ліцеа піштвурства млечнего). Завданням ліцеїв є підготовити фахових працівників до ведення промислових молочарських підприємств.

Навчання в ліцею 2 роки. При школі повинен бути інтернат. Для практичного вжитку мусить мати ліцей власне підприємство всестороннього молочарського переробу з необхідними лябораторійними уладженнями.

До молочарських ліцеїв будуть приймати кандидатів у віці 17—20 літ, які покінчили гімназії нового типу, та відбули однорічну практику в молочарському підприємстві.

Молочарські ліцеї мають підготовити фахових робітників до виконування в молочарському підприємстві праць більше відповідальних, які вимагають основнішої загальної і фахової підготови.

Річні молочарські курси вишколюють фахових працівників до чинностей звязаних з продукцією масла та молочарською апровізацією консумційних осередків як також виробом відповідних сортів сира.

Молочарські курси можна влаштовувати при молочарнях де можна ручно і механічно переробляти молоко, з якими ученики мусять основно запізнатися.

На однорічні молочарські курси приймають кандидатів у віці не нижче 17 літ, що покінчили 5 клас народньої школи та відбули дволітню молочарську практику в молочарському підприємстві.

Півторарічні сироварські курси мають підготовити фахівців для сироварень. Умови прийняття ті самі, що на річні молочарські курси.

Спеціяльні молочарські курси будуть влаштовувані в міру потреби і вимог молочарського промислу.

У всіх ступнях хліборобських шкіл звертають увагу, щоб учні доповнили загальну освіту для виконування звання після закінчення фахової школи.

Хліборобські і молочарські школи та курси можуть бути державні або приватні. На ведення приватних шкіл і курсів потреба мати дозвіл від шкільної влади.

Хто приступає до організації якоїнебудь школи чи курсу мусить основно зазнайомитися з вимогами і приписами ведення фахових шкіл, мусить вибрати один з типів шкіл чи курсів, які для потреб даного району найбільше відповідають і які зорганізувати не занадто важко.

Не тратити часу та енергії на видумування нових типів шкіл чи курсів, а приняти один з тих, які охоплені приписами шкільної влади. Для більшої кількости фахових хліборобських шкіл є вже розроблені подрібні програми навчання. Вони допускають зміни, відповідно до господарських потреб району, для якого твориться школу. В основі треба затримати визначену програмою кількість годин теоретичного і практичного навчання та розподіл цілого матеріялу навчання на поодинокі предмети. У подробицях можна дещо змінити, залежно від потреб району. Плян навчання в школі чи на курсі мусить затвердити шкільна влада.

Опрацьовування плянів шкіл, які не є охоплені міністеріяльним розпорядком робить цілу справу дуже складною і дуже часто не веде до бажаної цілі.

Заки хто остаточно розробить плян навчання в школі чи на курсі треба порадитися фахових організацій (Сільського Господаря, Рідної Школи) та поінформуватися в Шкільній Кураторії у відділі хліборобського шкільництва, яка саме школа в даному районі має найбільші вигляди на затвердження шкільної влади. Передовсім треба організувати в районі такі школи і курси, яких там ще нема. Шкільна влада найрадше признає школи, які доповнюють доцільно вже істнуючі фахові хліборобські школи, державні і приватні.

Коли застановитися над тим, які саме хліборобські школи передовсім потрібні, тоді мусимо признати, що це будуть т. зв. школи хліборобського вишколу, які є необхідні в кожному повіті, щонайменше одна мужеська і одна жіноча.

Для такої школи треба підшукати відповідне приміщення. Школа мусить мати власне сільське господарство, або спертися на якесь інше зразково ведене сільське господарство, де практичне навчання було би запевнене на довший час відповідним договором з власником даного господарства. При школі мусить бути зорганізований інтернат.

Щоб дістати дозвіл шкільної влади на ведення школи, треба крім програми навчання і необхідних приміщень на школу та господарства виказатися ще необхідними фінансовими засобами на ведення школи та фаховими вчителями, а що-найменше кваліфікованим управителем школи.

Між нашими агрономами є дуже мало таких, що мають право навчання в хліборобських школах, ще менше є кваліфікованих учительок до жіночих хліборобських шкіл. І тут чи не найбільші трудноші будуть виринати при організації хліборобського шкільництва, якого потреба щораз-то більше відчувається.

Тому треба спрямовувати сільську молодь до хліборобського ліцею. Абсольвенти хліборобських ліцеїв скінчивши відповідну практику можуть бути вчителями в школах хліборобського вишколу. Для тої цілі слід використати Державний Рільничий Ліцей з українською мовою навчання в Черниці.

Гірше стоїть справа з фаховими вчительками для господинських шкіл. Ліцею сільських господинь з українською мовою навчання нема і не маємо відомостей, щоб про організацію такого ліцею в якійнебудь установі говорили. Ліцей сільських господинь дуже необхідний, бо без нього не будемо мати кваліфікованих вчительок до господинських шкіл і курсів, а без цього трудно буде дістати дозвіл від шкільної влади на їх ведення.

Справа кваліфікованого вчительського персоналу до шкіл хліборобського вишколу і вишколу сільських господинь та для ведення хліборобських курсів стає дуже пекуча і громадянство мусить на цю справу звернути пильну увагу. Для цього треба використати істнуючу школу і поробити відповідні заходи, щоб створити ліцей сільських господинь.

Розвій молочарської кооперації і механізація експортових районових молочарень вимагатиме фахівців з ліцеальною фаховою підготовою, а слід за цим повстає потреба створити ліцей молочарського переробу.

Окреме питання творить фахове городничне шкільництво, та тут мабуть ще довгий час будемо мусіти задовольнитися городничими курсами. Створення городничої школи получене зі ще більшими трудношами як сільсько-господарська школа, коли брати на увагу необхідне вивінування такої школи і кваліфікований учительський персонал.

М. Холевчук.

УКРАЇНСЬКА СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 28.
1356 41—100

Чи скінчиться тільки на нарадах?

Зїзд „Т-ва розвою східних земель“ і наші постуляти.

Маршал сенату Пристор заявив недавно у свому пресовому інтерв'ю, що політика держави супроти східних земель повинна йти такими дорогами, щоб можна було осягнути чимскорше вирівнання ріжниць між заходом і сходом, при чому не слід доводити населення до розпуки.

А ось у минулу суботу і неділю відбувся вже у Вильні великий зїзд відомого „Товариства розвою східних земель“ під головуванням самого марш. Пристора. Зїзд радив над багатьма важливими для розвою східних земель справами. В рефератах м. ін. видвигнено конечність негайно скріпити темпо комасаційних праць на селі, зокрема у прикордонній смузі, обговорено вагу інтенсивної меліораційної акції на Поліссі, що принесе у висліді нові запаси землі, врешті делеґати домагалися, щоб рушити з місця справу великих публичних робіт, що малоб не тільки економічне, але й чисто моральне значіння.

Пос. Присторова виступила з окремим рефератом про потребу лікарської та правничої опіки на східних селах.

Взагалі зїзд випав цікаво і можна сподіватися, що не скінчиться на самих резолюціях та заявах.

Для нас цікаве ще одно: маршал Пристор зі своєю дружиною виказав безумовно багато журби для своїх родинних сторін. Це дуже гарно. Але чи памятатимуть вони про потреби й наших нужденних поліських сіл? На жаль, на згаданому зїзді не було делеґатів-українців але ми не сумніваємося, що ті, яким лежить направду щиро справа негайної допомоги східним землям на серці, не покинуть на поталу й українського села — без вигонювання політичних моментів.

„В інтересі цілости держави для багатьох-багатьох причин — не слід доводити населення до розпуки“.

Гром.

Революція проти валенсійського уряду

АНАРХІСТИЧНА ДИКТАТУРА.

Вістки, що дійшли до Парижа, про нові анархістичні заворушення в Катальонії не дозволяють точно зорієнтуватися в ситуації, бо валенсійський уряд намагається затримати те все в тайні. Відомо, що

у Барбасо анархісти розстріляли кількох провідників „людового фронту“ і установили анархістичну диктатуру.

„Енформасіон“ принесла вчора в пополудневих годинах вістку про вибух поважних заворушень у Валенсії. Робітничі організації, під впливом яких анархісти не допустили до теперішнього уряду, проголосили в цих днях протестаційний страйк. Ґенеральна унія працівників, народня конфедерація праці, іберійська анархістична федерація та соціялістична молодь домагаються димісії нового уряду, солідаризуються зі страйком. Проти страйкарів уряд уживає крісів і гармат. Уряд завізвав до Валенсії поважні відділи поліції.

На вулицях міста дійшло до боїв,

підчас яких згинуло чимало жертв по обох боках. Тепер, здається, поліція панує над положенням, хоча революційні настрої охоплюють околиці Валенсії, Кастону де ля Пляна, Аліканте, Мурсії та Альмерії. Кажуть, що і в Мадриді вибухли заворушення. Бояться, щоб і в Барсельоні не повторились анархістичні заворушення.

Александрета й Абисинія

НА ЖЕНЕВСЬКІЙ АРЕНІ.

На теперішній сесії Ліґа Націй розглядає перш за все дві справи: санджаку Александрети й еспанської війни. Справу санджаку реферував шведський міністр Зандлер. Він ствердив, що комітет приняв низку постанов, на основі яких санджак Александрети становив би адміністраційну одиницю з повною внутрішньою автономією. Закордонними справами кермував би сирійський уряд, мито і гроші були би спільні для Сирії й санджаку. Контролю над санджаком виконував би делеґат Ліґи, мешкаючи на території санджаку. Законодатна влада належала би до ради, зложеної із 40 членів, вибраних на 4 роки; екзекутиву мав би президент санджаку і виконавча рада, вибрана зборами теж на 4 роки.

До секретаріяту Ліґи наспіла депеша від Гайле Селясіє, в якій він повідомляє, що не вишле делеґації на теперішні збори Ліґи.

—o—

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04 ПКО 503.081.
поручає власні вироби найкращої якости:
ПАСТУ до взуття „Елеґант“ терп. і воск. у всіх красках
ПАСТУ до взуття „Елеґант“ люкс, в тубах у всіх красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротерувчу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до біля помадкову і коронову — ШВАРЦ до чобіт — ВАЗЕЛІНУ до шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну і білу — МУХОЛАПКИ.

Молочарські лицеї називаються лицеями молочного переробу (лицеа пшетвурства млєчнего). Завданням лицеїв є підготовити фахових працівників до ведення промислових молочарських підприємств.

Навчання в лицею 2 роки. При школі повинен бути інтернат. Для практичного вжитку мусить мати лицей власне підприємство всестороннього молочарського переробу з необхідними лябораторійними уладженнями.

До молочарських лицеїв будуть приймати кандидатів у віці 17—20 літ, які покінчили гімназії нового типу, та відбули однорічну практику в молочарському підприємстві.

Молочарські лицеї мають підготовити фахових робітників до виконування в молочарському підприємстві праць більше відповідальних, які вимагають основнішої загальної і фахової підготови.

Річні молочарські курси вишколюють фахових працівників до чинностей звязаних з продукцією масла та молочарською апровізацією консумційних осередків як також виробом відповідних сортів сира.

Молочарські курси можна влаштовувати при молочарнях де можна ручно і механічно переробльовати молоко, з якими ученики мусять основно запізнатися.

На однорічні молочарські курси приймають кандидатів у віці не нижче 17 літ, що покінчили 8 кляс народньої школи та відбули дволітню молочарську практику в молочарському підприємстві.

Півторарічні сироварські курси мають підготовити фахівців для сироварень. Умови прийняття ті самі, що на річні молочарські курси.

Спеціяльні молочарські курси будуть влаштовувані в міру потреби і вимог молочарського промислу.

У всіх ступнях хліборобських шкіл звертають увагу, щоб учні доповнили загальну освіту для виконування звання після закінчення фахової школи.

Хліборобські і молочарські школи та курси можуть бути державні або приватні. На ведення приватних шкіл і курсів потреба мати дозвіл від шкільної влади.

Хто приступає до організації якоїнебудь школи чи курсу мусить основно зазнайомитися з вимогами і приписами ведення фахових шкіл. мусить вибрати один з типів шкіл чи курсів, які для потреб даного району найбільше відповідають і які зорганізувати не занадто важко.

Не тратити часу та енергії на видумування нових типів шкіл чи курсів, а приняти один з тих, які охоплені приписами шкільної влади. Для більшої кількости фахових хліборобських шкіл є вже розроблені подрібні програми навчання. Вони допускають зміни, відповідно до господарських потреб району, для якого твориться школу. В основі треба затримати визначену програмою кількість годин теоретичного і практичного навчання та розподіл цілого матеріялу навчання на поодинокі предмети. У подробицях можна дещо змінити, залежно від потреб району. Плян навчання в школі чи на курсі мусить затвердити шкільна влада.

Опрацьовування плянів шкіл, які не є охоплені міністеріяльним розпорядком робить цілу справу дуже складною і дуже часто не веде до бажаної цілі.

Заки хто остаточно розробить плян навчання в школі чи на курсі треба порадитися фахових організацій (Сільського Господаря, Рідної Школи) та поінформуватися в Шкільній Кураторії у відділі хліборобського шкільництва, яка саме школа в даному районі має найбільші вигляди на затвердження шкільної влади. Передовсім треба організувати в районі такі школи і курси, яких там ще нема. Шкільна влада найрадше признає школи, які доповняють доцільно вже істнуючі фахові хліборобські школи, державні і приватні

Коли застановитися над тим, які саме хліборобські школи передовсім потрібні, тоді мусимо признати, що це будуть т. зв. школи хліборобського вишколу, які є необхідні в кожному повіті, щонайменше одна мужеська і одна жіноча.

Для такої школи треба підшукати відповідне приміщення. Школа мусить мати власне сільське господарство, або спертися на якесь інше зразково ведене сільське господарство, де практичне навчання було би запевнене на довший час відповідним договором з власником даного господарства. При школі мусить бути зорганізований інтернат.

Щоб дістати дозвіл шкільної влади на ведення школи, треба крім програми навчання і необхідних приміщень на школу та господарства виказатися ще необхідними фінансовими засобами на ведення школи та фаховими вчителями, а що-найменше кваліфікованим управителем школи.

Між нашими агрономами є дуже мало таких, що мають право навчання в хліборобських школах, ще менше є кваліфікованих учительок до жіночих хліборобських шкіл. І тут чи не найбільші труднощі будуть виринати при організації хліборобського шкільництва, якого потреба щораз -то більше відчувається.

Тому треба спрямовувати сільську молодь до хліборобського лицею. Абсольвенти хліборобських лицеїв скінчивши відповідну практику можуть бути вчителями в школах хліборобського вишколу. Для тої цілі слід використати Державний Рільничий Лицей з українською мовою навчання в Черниці.

Гірше стоїть справа з фаховими вчительками для господинських шкіл. Лицею сільських господинь з українською мовою навчання нема і не маємо відомостей, щоб про організацію такого лицею в якійнебудь установі говорили. Лицей сільських господинь дуже необхідний, бо без нього не будемо мати кваліфікованих вчительок до господинських шкіл і курсів, а без цього трудно буде дістати дозвіл від шкільної влади на їх ведення.

УКРАЇНСЬКА
5356 41—100
СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ
АЛ. КУШИКА
Львів, вул. Скарбківська ч. 20.

Справа кваліфікованого вчительського персоналу до шкіл хліборобського вишколу і вишколу сільських господинь та для ведення хліборобських курсів стає дуже пекуча і громадянство мусить на цю справу звернути пильну увагу. Для цього треба використати істнуючу школу і поробити відповідні заходи, щоб створити лицей сільських господинь.

Розвій молочарської кооперації і механізація експортових районових молочарень вимагатиме фахівців з лицеальною фаховою підготовою, а слід за цим повстає потреба створити лицей молочарського переробу.

Окреме питання творить фахове городниче шкільництво, та тут мабуть ще довгий час будемо мусіти задовольнитися городничими курсами. Створення городничої школи получене зі ще більшими труднощами як сільсько-господарська школа, коли брати на увагу необхідне вивінування такої школи і кваліфікований учительський персонал.

М. Холевчук.

Чи скінчиться тільки на нарадах?

Зїзд „Т-ва розвою східних земель“ і наші постуляти.

Маршал сенату Пристор заявив недавно у своєму пресовому інтерваю, що політика держави супроти східних земель повинна йти такими дорогами, щоб можна було осягнути чимскорше вирівнання ріжниць між заходом і сходом, при чому не слід доводити населення до розпуки.

А ось у минулу суботу і неділю відбувся вже у Вильні великий зїзд відомого „Товариства розвою східних земель“ під головуванням самого марш. Пристора. Зїзд радив над багатьма важливими для розвою східних земель справами. В рефератах м. ін. видвигнено конечність негайно скріпити темпо комасаційних праць на селі, зокрема у прикордонній смузі, обговорено вагу інтенсивної меліораційної акції на Поліссі, що принесе у висліді нові запаси землі, врешті делеґати домагалися, щоб рушити з місця справу великих публичних робіт, що малоб не тільки економічне, але й чисто моральне значіння.

Пос. Присторова виступила з окремим рефератом про потребу лікарської та правничої опіки на східних селах.

Взагалі зїзд випав цікаво і можна сподіватися, що не скінчиться на самих резолюціях та заявах.

Для нас цікаве ще одно: маршал Пристор зі своєю дружиною виказав безумовно багато журби для своїх родинних сторін. Це дуже гарно. Але чи памятатимуть вони про потреби й наших нужденних поліських сіл? На жаль, на згаданому зїзді не було делеґатів-українців, але ми не сумніваємося, що ті, яким лежить направду щиро справа негайної допомоги східним землям на серці, не покинуть на поталу й українського села — без виграванння політичних моментів.

„В інтересі цілости держави для багатьох-багатьох причин — не слід доводити населення до розпуки“.

Гром.

Революція проти валенсійського уряду.

АНАРХІСТИЧНА ДИКТАТУРА.

Вістки, що дійшли до Парижа, про нові анархістичні заворушення в Катальонії не дозволяють точно зорієнтуватися в ситуації, бо валенсійський уряд намагається затримати те все в тайні. Відомо, що

у Барбасо анархісти розстріляли кількох провідників „людового фронту“ і установили анархістичну диктатуру.

„Енформасіон“ принесла вчора в пополудневих годинах вістку про вибух поважних заворушень у Валенсії. Робітничі організації, під впливом яких анархісти не допустили до теперішнього уряду, проголосили в цих днях протестаційний страйк. Ґенеральна унія працівників, народня конфедерація праці, іберійська анархістична федерація та соціялістична молодь домагаються димісії нового уряду, солідаризуються зі страйком. Проти страйкарів уряд уживає крісів і гармат. Уряд завізвав до Валенсії поважні відділи поліції.

На вулицях міста дійшло до боїв,

підчас яких згинуло чимало жертв по обох боках. Тепер, здається, поліція панує над положенням, хоча революційні настрої охоплюють околиці Валенсії, Кастону де ля Пляна, Аліканте, Мурсії та Альмерії. Кажуть, що і в Мадриді вибухли заворушення. Бояться, щоб і в Барсельоні не повторились анархістичні заворушення.

Александрета й Абисинія

НА ЖЕНЕВСЬКІЙ АРЕНІ.

На теперішній сесії Ліґа Націй розглядає перш за все дві справи: санджаку Александрети й еспанської війни. Справу санджаку реферував шведський міністр Зандлер. Він ствердив, що комітет приняв низку постанов, на основі яких санджак Александрети становив би адміністраційну одиницю з повною внутрішньою автономією. Закордонними справами кермував би сирійський уряд, мито і гроші були би спільні для Сирії й санджаку. Контролю над санджаком виконував би делеґат Ліґи, мешкаючи на території санджаку. Законодатна влада належала би до ради, зложеної із 40 членів, вибраних на 4 роки; екзекутиву мав би президент санджаку і виконавча рада, вибрана зборами теж на 4 роки.

До секретаріяту Ліґи наспіла депеша від Гайле Селясіє, в якій він повідомляє, що не вишле делеґації на теперішні збори Ліґи.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Сонце, повітря та вода для найменших.

Вже в перших місяцях життя дитини треба подбати, щоб виробити в ній відпорність на всякі шкідливі зверхні впливи та закаження недугами. Дбайливі родичі чи опікуни можуть це осягнути дуже дешево, бо при помочі сонця, повітря та води.

Соняшне проміння діє дуже сильно на дитячий організм, і на це треба дуже вважати. Діти не повинні перебувати довго на сонці, головно ті, що в них лікар ствердив сухоти легенів, ослаблення серцевого мяза, недорозвій, розвільнення та недокрівля (анемію). Всім цим дітям сонце замість помагати шкодить і погіршує їх стан здоровля.

Одначе з того не виходить, що дітям взагалі не треба сонця. Навпаки, соняшне проміння побуджує і приспішує зріст та загальний розвій дитини, але під умовою, що вони будуть обережно користати із соняшних купелів.

Вже немовлята повище 6 місяців життя, можуть користати зі соняшних купелів; спочатку добре зачинати від 3 мінут, і поступнево доходити до 40 мін.

При тому опіка повинна звертати пильну увагу на нервовий стан дітей, їх вагу, апетит, сон і негайно перервати купелі, колиб показалося, що вони шкодять дитині.

Цілющий вплив на організм дитини має також вода у формі натирань, натрисків, обмивань і річних купелів. Натирати дитину найліпше ранком, зараз по пробудженні дитини, коли ще ціле тіло є загріте. Такі водні натирання можна переводити вже в немовлят повище 3 міс. Зачинаємо водні натирання водою при температурі 35° С, яку ступнево зменшуємо до 18°, 17°. При натрисках доходимо до найнижчої температури 25° С. Дітей повище 2—3 літ можна вже купати в ріці тоді, коли теплота води неменша, між 20° С, а повітря 25° С.

Щоб використати добродійний вплив свіжого повітря на організм дітей, треба перевітрювати кілька разів денно помешкання не лише в літі, але й у холодніших порах року, тимбільше, що немовлятам і дітям не шкодить навіть така низька температура, як —10° С. Добре також дозволити немовлятам спати підчас дня на повітрі.

Тому що цьогорічне літо заповідається незвичайно добре, треба конче дати нагоду дітям, щоб набрали сил на холодну осінь та зиму, тимбільше, що сонця, води та здорового повітря, тих найважніших умовин для здоровля людини, постачає природа зовсім даром.

Б. Г—й.

АБСОЛЮТНО ПЕВНОЮ
ОХОРОНОЮ ПЕРЕД ГРОМАМИ
є громозводи
фахово і доцільно виконані українською фірмою
„е-comp“ Львів, ул. Сикстуська ч. 29.
Тел. 203—30.
Кошториси й оферти безплатно.

Клин - клином ... сухоти - сухотами.

Одною з „египетських кар“, що важкою примарою налягло на сьогоднішнє людство і рік-річно забирає собі міліони жертв, — це сухоти. Це недуга, яку часто видимо довкола себе; вона не щадить дітей ні старших, роками нищить людину і відбирає їй силу до життя. Тому й не диво, що лікарі безустанно шукають за новими, ліпшими способами лікування цієї, такої поширеної недуги. Кожний новий здобуток медицини на тім полі людство витає з радістю, а міліони хорих з новою надією.

Зрозуміло, чому велике зацікавлення викликало звідомлення про новий спосіб лічення грудних сухіт, який подав до відома віденський лікар Кучер на одній з останніх засідань віденського лікарського товариства. Свою методу він опер на спостереженнях, що люди хорі на туберкульозу (сухоти) шкіри (т. зв. люпус) майже ніколи не хорують рівночасно на сухоти легенів. Крім цього застановив згаданого лікаря факт, що коли один з його пацієнтів, хорий на сухоти легенів, заразився випадково т. зв. шкірними сухотами, то в короткий час по зараженню хоробовий стан у грудях не змінився, щобільше, у хорого наступила така замітна поправа і він міг покинути санаторію та віддатись нормальній праці.

Опираючись на повищі факти, що вказують на звязок між сухотами грудей та шкіри, згаданий лікар задумав вибивати клин клином, себто лікувати сухоти... сухотами. Він защіплював важко хорим на грудні сухоти значно ослаблені заразки сухіт у шкіру. Перші спроби дали йому задовільні висліди. Показалося, що в міру, як розвивалися сухітничі зміни на шкірі, затихала хорба в легенях, обнижувалася гарячка, хорий прибирав на вазі і почувався багато сильнішe.

Ця метода стрінулася з ріжною оцінкою. Деякі лікарі станули на становищі, що та метода представляє собою небезпеку, що шкірні сухоти можуть поширитися з одного лише огнища (місце щіплення) на цілу шкіру. Одначе творець методи відповів на це, що він не мав подібного загрозливого випадку, бо щіпить у шкіру так значно ослаблені заразні сухіт (бактерії Коха), що вони не всилі зробити більшої шкоди. Ціла штучно защіплена шкірна туберкульоза обмежується лише до одного твердого огнища на місці защепу. Ціла ця процедура подібна до щіплення віспи.

Так виглядає цікава метода. Кілько вона варта, покаже не теорія, а те, чи сповнить вона своє завдання в практиці.

15 км. над землею.

В останніх днях італійський летун полк. Пецці побив рекорд висоти, яку колинебудь осягнено літаком. Він дістався літаком на висоту 15.655 м. над землею, побивши попередній рекорд, установлений англійцем Свайном (15.222 м.).

Свій небосяжний лет відбув летун на апараті марки Капроні. В тім апараті не було спеціяльної кабіни, замкненої герметично, як це звичайно буває. Полк. Пецці сидів при кермі в спеціяльнім строю, подібнім до строю підводних нурків. На висоті 15 км. над землею, було доволі зимно, бо аж 54° С понижче зера. Одначе відважному летунові не було зимно, бо в його одіж був вмонтований спеціяльний огрівальний апарат.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!
МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ
ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її Відділи при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75
приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу купцям і промисловцям поміститu денні торги в касі, урядові години у вкладковім віддилі щодня до год. 19.30.
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 82—

Так починається ревматизм:
Коле тут — Коле там
Хто собі ті перші ознаки затямить послухає доброї ради
Возьми попросту
ASPIRIN
BAYER
Продукт довіри
Препарат вироблюваний у краю.

ЖАХЛИВИЙ ЗРІСТ САМОВБИВСТВ.

В останніх роках збільшилося значно число самовбивств головно в Европі та Америці. Прикладом може служити Німеччина, де останніми часами самовбивства просто перейшли в епідемію. Найновіші джерела подають, що там пересічно 52 осіб накладає щоденно на себе руку. Зокрема характеристичним явищем є те, що найбільший процент знеохочених до життя дає молодь у віці від 15 до 25 літ.

За останніх півтора місяця начислили аж 600 випадків самовбивства в 57 більших німецьких містах.

Цей загрозливий прояв звернув вже увагу німецької суспільности і безумовно спонукає її шукати за причинами життєвої знеохоти своїх громадян.

І БУЗЬКИ МАЮТЬ ШПИТАЛЬ

Бузьки, ці милі та розумні птахи, втішаються симпатією в багатьох краях, де живуть. Спеціяльно магометани окружають бузьків пошаною і опікою. Вони вірять, що ці птахи заносять душі померлих вірних синів Аллаха до раю. Доказом такої незвичайної опіки бузьками є створений у Мароку у м. Фез спеціяльний шпиталь для бузьків. Слабих чи ранених бузьків віддають губильці до того шпиталя, а там довгодзьобі „пацієнти“ дістають все, що їм потрібне до видужання. В тім шпиталі залишаються недужі бузьки так довго, аж їм самим це знудиться і не полинуть собі в світ. В цім оригінальним шпиталі ординують лікарі-французи, і доглядачами є тубильці-мароканці. Кажуть, що бузьки є дуже милими і чемними пацієнтами.

МЕТАЛЬ З ВУГІЛЛЯ.

У промові при відкритті вистави в Дісельдорфі прем. Герінг похвалив німецьких хеміків, що причинилися до звільнення Німеччини від привозу з заграниці металів, винаходом нового „ерзацу“. А саме німецьким хемікам вдалося спрепарувати з камінного вугілля таке тіло, що має прикмети металю і може його в дечому заступити. Зокрема цей таємний покищо „штучний металь“ має такі прикмети металю, які його твердота і здібність проводити електричність.

—о—

ГОЛОСИ ПРО МЕДИЦИНУ.

Справа публичного здоровля і добробуту, — є справою, що рішає про те, чи „бути чи не бути державі. Д-р Тадлер.

* * *

Ліпше, коли хорий умре, ніж як ти його вбеш. Гіппократ до лікаря.

* * *

Шануй лікаря, доки тобі його треба. Талмуд.

* * *

Не штука легковажно висловлюватися про лікарську штуку, коли ти здоров. Молієр.

* * *

Лікар ушних недуг займається терпіннями, при яких лікар нічого не видить, а хорий нічого не чує. З народньої мудрости.

З ПРИРОДИ І ЖИТТЯ.

Сонце, повітря та вода для найменших.

Вже в перших місяцях життя дитини треба подбати, щоб виробити в ній відпорність на всякі шкідливі зверхні впливи та закаження недугами. Дбайливі родичі чи опікуни можуть це осягнути дуже дешево, бо при помочі сонця, повітря та води.

Соняшне проміння діє дуже сильно на дитячий організм, і на це треба дуже вважати. Діти не повинні перебувати довго на сонці, головно ті, що в них лікар ствердив сухоти легенів, ослаблення серцевого мяза, недорозвій, розвільнення та недокрівля (анемію). Всім цим дітям сонце замість помагати шкодить і погіршує їх стан здоровля.

Одначе з того не виходить, що дітям взагалі не треба сонця. Навпаки, соняшне проміння побуджує і приспішує зріст та загальний розвій дитини, але під умовою, що вони будуть обережно користати із соняшних купелів.

Вже немовлята повище 6 місяців життя, можуть користати зі соняшних купелів; спочатку добре зачинати від 3 мінут, і поступнево доходити до 40 мін.

При тому опіка повинна звертати пильну увагу на нервовий стан дітей, їх вагу, апетит, сон і негайно перервати купелі, колиб показалося, що вони шкодять дитині.

Цілющий вплив на організм дитини має також вода у формі натирань, натрисків, обмивань і річних купелів. Натирати дитину найліпше ранком, зараз по пробудженні дитини, коли ще ціле тіло є нагріте. Такі водні натирання можна переводити вже в немовлят повище 3 міс. Зачинаємо водні натирання водою при температурі 35° С, яку ступнево зменшуємо до 18°, 17°. При натрисках доходимо до найнижчої температури 25° С. Дітей повище 2—3 літ можна вже купати в ріці тоді, коли теплота води неменша, ніж 20° С, а повітря 25° С.

Щоб використати добродійний вплив свіжого повітря на організм дітей, треба перевітрювати кілька разів денно помешкання не лише в літі, але й у холодніших порах року, тимбільше, що немовлятам і дітям не шкодить навіть така низька температура, як —10° С. Добре також дозволити немовлятам спати підчас дня на повітрі.

Тому що цьогорічне літо заповідається незвичайно добре, треба конче дати нагоду дітям, щоб набрали сил на холодну осінь та зиму, тимбільше, що сонця, води та здорового повітря, тих найважніших умовин для здоровля людини, постачає природа зовсім даром.

Б. Г—й.

АБСОЛЮТНО ПЕВНОЮ
ОХОРОНОЮ ПЕРЕД ГРОМАМИ
є громозводи
фахово і доцільно виконані українською фірмою
„е-comp" Львів, ул. Сикстуська ч. 29.
Тел. 203—30.
Кошториси й оферти безплатно.

Клин - клином.., сухоти - сухотами.

Одною з „єгипетських кар", що важкою примарою налягло на сьогоднішнє людство і рік-річно забирає собі міліони жертв, — це сухоти. Це недуга, яку часто видимо довкола себе; вона не щадить дітей ні старших, роками нищить людину і відбирає їй силу до життя. Тому й не диво, що лікарі безустанно шукають за новими, ліпшими способами лікування цієї, такої поширеної недуги. Кожний новий здобуток медицини на тім полі людство витає з радістю, а міліони хорих з новою надією.

Зрозуміло, чому велике зацікавлення викликало звідомлення про новий спосіб лічення грудних сухіт, який подав до відома віденський лікар Кучер на однім з останніх засідань віденського лікарського товариства. Свою методу він опер на спостереженнях, що люди хорі на туберкульозу (сухоти) шкіри (т. зв. люпус) майже ніколи не хорують рівночасно на сухоти легенів. Крім цього застановив згаданого лікаря факт, що коли один з його пацієнтів, хорий на сухоти легенів, заразився випадково т. зв. шкірними сухотами, то в короткий час по закаженню хоробовий стан у грудях не змінився, щобільше, у хорого наступила така замітна поправа і він міг покинути санаторію та віддатись нормальній праці.

Опираючись на повищі факти, що вказують на звязок між сухотами грудей та шкіри, згаданий лікар задумав вибивати клин клином, себто лікувати сухоти... сухотами. Він защіплював важко хорим на грудні сухоти значно ослаблені заразки сухіт у шкіру. Перші спроби дали йому задовільні висліди. Показалося, що в міру, як розвивалися сухітничі зміни на шкірі, затихала хорба в легенях, обнижувалася гарячка, хорий прибирав на вазі і почувався багато сильніше.

Ця метода стрінулася з ріжною оцінкою. Деякі лікарі станули на становищі, що та метода представляє собою небезпеку, що шкірні сухоти можуть поширитися з одного лише огнища (місце щіплення) на цілу шкіру. Одначе творець методи відповів на це, що він не мав подібного загрозливого випадку, бо щіпить у шкіру так значно ослаблені заразні сухіт (бактерії Коха), що вони не всилі зробити більшої шкоди. Ціла штучно защіплена шкірна туберкульоза обмежується лише до одного твердого огнища на місці защепу. Ціла ця процедура подібна до щіплення віспи.

Так виглядає цікава метода. Кілько вона варта, покаже не теорія, а те, чи сповнить вона своє завдання в практиці.

15 км. над землею.

В останніх днях італійський летун полк. Пецці побив рекорд висоти, яку колинебудь осягнено літаком. Він дістався літаком на висоту 15,655 м. над землею, побивши попередній рекорд, установлений англійцем Свайном (15,222 м.).

Свій небосяжний лет відбув летун на апараті марки Капроні. В тім апараті не було спеціяльної кабіни, замкненої герметично, як це звичайно буває. Полк. Пецці сидів при кермі в спеціяльнім строю, подібнім до строю підводних нурків. На висоті 15 км. над землею, було доволі зимно, бо аж 54° С понижче зера. Одначе відважному летунові не було зимно, бо в його одіж був вмонтований спеціяльний огрівальний апарат.

Так
починається
ревматизм:
Коле тут — Коле там
Хто собі ті перші ознаки затямить послухає доброї ради
Возьми попросту
ASPIRIN
BAYER
Продукт довіря
Препарат виробльований у краю.

ЖАХЛИВИЙ ЗРІСТ САМОВБИВСТВ.

В останніх роках збільшилося значно число самовбивств головно в Европі та Америці. Прикладом може служити Німеччина, де останніми часами самовбивства просто перейшли в епідемію. Найновіші джерела подають, що там пересічно 52 осіб накладає щоденно на себе руку. Зокрема характеристичним явищем є те, що найбільший процент знеохочених до життя дає молодь у віці від 15 до 25 літ.

За останніх півтора місяця начислили аж 600 випадків самовбивства в 57 більших німецьких містах.

Цей загрозливий прояв звернув вже увагу німецької суспільности і безумовно спонукає її шукати за причинами життевої знеохоти своїх громадян.

І БУЗЬКИ МАЮТЬ ШПИТАЛЬ

Бузьки, ці милі та розумні птахи, втішаються симпатією в багатьох краях, де живуть. Спеціяльно магометани окружають бузьків пошаною і опікою. Вони вірять, що ці птахи заносять душі померлих вірних синів Аллаха до раю. Доказом такої незвичайної опіки бузьками є створений у Мароку у м. Фез спеціяльний шпиталь для бузьків. Слабих чи ранених бузьків віддають тубильці до того шпиталя, а там довгодзьобі „пацієнти" дістають все, що їм потрібне до видужання. В тім шпиталі залишаються недужі бузьки так довго, аж їм самим це знудиться і не полинуть собі в світ. В цім оригінальнім шпиталі ординують лікарі-французи, і доглядачами є тубильці-мароканці. Кажуть, що бузьки є дуже милими і чемними пацієнтами.

МЕТАЛЬ З ВУГІЛЛЯ.

У промові при відкритті вистави в Дісельдорфі прем. Ґерінґ похвалив німецьких хеміків, що причинилися до звільнення Німеччини від привозу з заграниці металів, винаходом нового „ерзацу". А саме німецьким хемікам вдалося спрепарувати з камінного вугілля таке тіло, що має прикмети металю і може його в дечому заступити. Зокрема цей таємний покищо „штучний метааль" має такі прикмети металю, які його твердота і здібність проводити електричність.

—o—

ГОЛОСИ ПРО МЕДИЦИНУ.

Справа публичного здоровля і добробуту, — є справою, що рішає про те, чи „бути чи не бути державі. Д-р Тадлер.

* * *

Ліпше, коли хорий умре, ніж як ти його вбєш. Гіппократ до лікаря.

* * *

Шануй лікаря, доки тобі його треба. Талмуд.

* * *

Не штука легковажно висловлюватися про лікарську штуку, коли ти здоров. Молієр.

* * *

Лікар ушних недуг займається терпіннями, при яких лікар нічого не видить, а хорий нічого не чує. З народньої мудрости.

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!
МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТИ У ЛЬВОВІ
ВУЛ. ВАЛОВА ч. 7 і 9 та її Відділи при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75
приймають вклади ощадности почавши від 1 зол.
Щоби дати змогу купцям і промисловцям помістити денні торги в касі, урядові години у вкладковім відділі щодня до год. 19.30.
За вклади та їх опроцентування ручить Громада міста Львова цілим своїм майном. 52—?

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Японці творять нову расу.

Статистика виказала, що молоді громадяни Японії сильно перевищають ростом своїх родичів. Уже вісімнацятьлітня молодь є багато вища ніж їхні матері й батьки. Гляньмо на великі міста Японії. Там запримітимо сильну, здорову та високу ростом молодь. Міста мають перевагу в фізичному вихованні дітей. Село лишається троха позаду. На вулицях Токіо проходжуються дуже часто матері зі своїми дочками, які є куди більші як вони.

Це докладніше представляють нам антропольоґічні поміри, що наводять низку цифер. Молоде покоління є вище 2—3 цм. від старшої ґенерації. Нераз трапляється, що молоді хлопці сильно переростають своїх батьків. Ця різниця заґається між 8—10 цм.

Часто можна стрінути в Японії багато родин, де всі діти є високого росту. Недавно виступала на олімпійських ігрищах японська дружина копаного мяча. Молоді спортовці мали гарні висліди у своїх змаганнях. На спортових ігрищах можна було запримітити, що японські змагуни є далеко вищі, як спортовці інших країв.

Найнижчі люди світа.

А направду японців зачисляють до найнижчих людей світа. Бож пересічна висота японця не перевищає 163 цм. Це нормальна висота людей далекого сходу. Одначе трапляються теж вийки.

Пригляньмося китайцям, що репрезентують жовту расу, а швидко запримітимо, що їхній ріст нічим не ріжниться від людей заходу.

Чим це пояснити? може дехто спитати.

Треба добре тямити, що відповідні умовини життя людини сильно причиняються до фізичного розвитку. Китайці сплять вигідно в ліжках та вживають крісел, знову японці відпочивають скорчені, а ноги згинають до себе.

Побут і звичаї причиняються значно до росту. Це бачимо наглядно в японців. Їхні ноги дуже коротенькі. Немає пропорції. Японець виглядає трохи дивовижно. Широкий, кремезний корпус спочиває на маленьких, коротких ногах. Одначе сьогоднішня молодь сильно змінила дивовижний стан. Старанне плекання тіла, відповідні умовини життя та щоденні руханкові вправи надають японцям европейський вигляд.

Яскравий перелім у щоденному життю японця бачимо вже зовсім добре. Це велика заслуга шкіл, що працюють і тверезо застановляються над здоровим життям молодого покоління.

Молодь співпрацює з пляновою акцією шкільної влади. Пропаганда нового життя не вгаває ні на хвилину. Учні й студенти якслід дбають про фізичне виховання.

Шкільні салі мають уже вигідні лавки й столики, при яких засідають японські діти. Вчаться вони не лише читати й писати, але теж по европейськи сидіти. Руханка змінила основно молоде покоління. Бо присадкуваті, товсті, широкоплечі не мають уже місця в Японії. Тепер бачимо струнких, гарних молодців, що нічим не ріжняться від пересічного европейця.

Бачимо, що японці вміли не тільки своєю впертістю дорівняти, чи може й подекуди перевищити европейців під оглядом техніки й культурного рівня японського народу, але витревалістю змагають теж до цього, щоб викликати нову расу японського громадянина.

Дотепна й успішна рекляма.

Болгарське побережжя Чорного Моря має незвичайно гарні місця на літний відпочинок. Морська купіль, пляжі та умірковаиий клімат можуть вдоволити найбільш вибагливу людину. Одначе на побережжі є ледви кілька купелевих осель, що їх відвідує маленьке число людей. Чужинців майже там нема.

Неймовірний випадок.

Сумна дійсність переконала наглядно одного софійського купця, Петра Бляйкова, що купелева оселя не дає ніяких приходів. Бляйков продав своє майно в Софії й всі придбані гроші вложив на розбудову рибацького села Орова. Там побудував гарні віллі й пансіони, що були справжньою прикрасою купелевої оселі. Одначе багатому купцеві не спряло щастя, бо у 1935 р. прибуло на літний відпочинок ледви двоє людей. Одного разу заїхав до Орова англійський промисловець, що замешкав у пансіоні Бляйкова. На обід подали йому смачні черепашки. Раптом англієць почув твердий камінчик й по хвилині запримітив чарівну перлу.

Дивна ввічливість.

Багатий промисловець закомунікував швиденько управі пансіону своє відкриття. Одначе всі йому заявили, що перлу зустрічають тут доволі часто, а той, хто найде, бере її для себе. Англієць подякував за перлу й виїхав до Константинополя. Там звернувся до першорядного золотника, щоб довідатися про вартість перли. Перла була незвичайно цінна — як ствердив золотник. Промисловець подякував ще раз власникові пансіону за гарний дарунок і подав до преси цю неймовірну подію.

І раптом усі часописи заговорили про Оров та чемність власника пансіону. Тоді з усіх сторін світа почали зїздитися до Орова наївні чужинці.

Популярна оселя.

Впродовж короткого часу заповнилися всі пансіони, навіть у рибацьких хатах замешкали гості з далекої чужини. Всі ходили на обіди до пансіону Бляйкова та заїдали черепашки.

Чужинці захоплювалися Оровом, бож усі одноголосно ствердили, що повітря там чисте і здорове, пляжі вигідні, а ціни дуже низькі.

До Орова приїздило раз-ураз багато людей на лікування — хоч ніхто вже не стрінув перли в їді.

По якомусь часі Бляйков став найпопулярнішою людиною краю. Він зумів розбудувати бідненьку рибацьку оселю та стягнути до неї людей із усіх закутин світа. У 1936 р. прибуло до Орова к. 2 тисячі людей, яких все ще стягала загадочна перла. Англієць найбільш розреклямував Оров — як це кожний згадував. Тому всі місцеві мешканці були йому дуже вдячні.

Хитрий купець.

Нераз призадумувалися гості Орова, чому ніхто уже більше не найшов перли. Це питання турбувало і гостей і мешканців.

Недавно два софійські журналісти приїхали до Бляйкова та поставили йому теж таке питання. Хитрий купець без надуми відкрив усю правду, бо знав, що Оров має уже добру рекляму. Отже оповів їм цікаву історію. До черепашки сам вложив дорогоцінну перлу та подав її багатому англійцеві. Це був одинокий рятунок для Орова, бож спершу ніхто не звертав на нього увагу.

Щойно згодом, завдяки англійцеві, прибувало до маленької рибацької оселі багато людей, щоб шукати дорогоцінної перли.

Дотепний, хоч і не оригінальний помисл Бляйкова причинився сильно до розбудови Орова, який зачислюють сьогодні до найкращих купелевих осель, де рік-річно лікуються тисячі людей.

Історія одної картини.

У Парижі помер у 68 році життя мистець Поль Шаба, який прославився своєю картиною „Вересневий ранок".

Перший раз виставили цю картину, на якій була намальована нага дівчина, що стоїть по кістки у воді, на виставі групи париських малярів у 1910 р. Картина мистця, якого до тієї пори ніхто не знав, звернула на себе загальну увагу. Американський „король імпресаріїв" Гарі Райхенбах взяв її зі собою до Злучених Держав і зробив їй величезну рекляму. Та ще заки знайшовся купець на неї, тодішний лідер пуританів Антін Комшток виступив проти цього, щоб картину показувати публично, признавши її у найвищому ступні неморальною. Счинилась бурхлива часописна полеміка, в якій взяли участь люди ріжних поглядів. Очевидно, що ця полеміка була найкращою рекламою картини. Репродукції „Вересневого ранку" просто розхапували і вони розійшлись у кількадесять тисяч примірників. Оригінал купив російський колекціонер Я. Манташев за 10.000 долярів. Згодом відпродав він його іншому колекціонерові Гільбекіянові.

Париські часописи повідомляли тоді, що дівчина, яка була моделем Шаба, бідує і майже примирає голодом. Поль Шаба опрокинув ці закиди і помістив у часописах оригінальний лист дівчини, з якого було ясно, що вона вийшла заміж за богатого фабриканта.

—o—

ГОЛУБ ЗЛОДІЄМ.

В одній французькій місцевості недалеко Ногам сір Семей трапилася дивна подія. З нічного столика одної богатої сільської дівчини щезла одна плятинова обручка з дорогим брилянтом. Тамошня поліційна станиця почала негайно слідство, одначе безуспішно. Чесність домашньої прислуги та докладно переведена ревізія виключали всі підозріння. Про згубу також не було мови.

По якомусь часі ціла справа притихла. Підчас одного проходу по городі, запримітила дівчина, що серед дерев щось заблистіло. Коли вона приглянулась ближче, виявилось, що це голубяче гніздо так дивно блищиться. Дівчина заглянула обережно до примітивного голубника і на превелике счудування побачила на дні укриту обручку. Досі сороки мали погану привичку красти дорогоцінности, — тепер виявилось, що й голубам годі вірити, бо й вони пустились на злодійство.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ЗАБРЕХАВСЯ.

„Мої пані й панове, — каже Шпилька в гостині — жінка не мусить бути гарна, не мусить бути добра, не мусить бути ввічлива і щира, але мусить вміти одну життеву штуку: добре варити. Найкращим доказом є наша господиня, яка гостює нас... Хіба неправда, пані й панове?"

ДОПОВНЕННЯ СТУДІЙ.

— Чому ви скрізь говорите, що панна Криклива мусить їхати ще до Італії завершити свої співочі студії? Адже вона зовсім не має голосу?

— Я знаю про те, але вона є моєю сусідкою.

ДОБРИЙ АВТОМОБІЛІСТ.

— Якщо не помиляюся, то ви вже давно здали шоферський іспит і дістали дозвіл їзди. Але досі я не бачив ще вас в авті.

— Так, але я з таким важким трудом добув собі право їзди, що не хочу його так швидко стратити.

КРИВДА.

— Мамочко, чи то правда, що вчителі дістають за те гроші, що сидять у школі?

— Очевидно, синочку!

— Але ж це зовсім несправедливо, бо ми всю роботу виконуємо.

НАЙТЯЖЧА ПРАЦЯ.

— Перед сніданком маю завжди найтяжчу працю дня.

— А щож ти робиш?

— Намагаюся встати з ліжка.

МУДРИЙ СЛУГА.

— Іване, коли нині вечором будуть у мене гості, кликатиму тебе „Жан". Розумієш?

— Так, а як маю вас, пане, кликати?

— Ідіот!

— Все в порядку, прошу пана! Знаю вже.

ПРОСТИЙ РАХУНОК.

Учитель ставить учневі таке питання. „Хтось купує товарів за 3763 зол. Половину платить готівкою. Кілько він буде винен?

Малий Петрусь: Другу половину, пане вчителю.

СКУПАР.

Двох шотляндців стрічається на вулиці. Один із них кривае.

— Тобі що сталось у ноги?

— Маю за вузькі черевики.

— А чомуж ти їх носиш?

— Мушу, бо я вчора знайшов повну коробку плястрів на нагнітки, а не маю нагнітків.

—o—

СТОРІНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Японці творять нову расу.

Статистика виказала, що молоді громадяни Японії сильно перевищують ростом своїх родичів. Уже вісімнацятьлітня молодь є багато вища ніж їхні матері й батьки. Гляньмо на великі міста Японії. Там запримітимо сильну, здорову та високу ростом молодь. Міста мають перевагу в фізичному вихованні дітей. Село лишається троха позаду. На вулицях Токіо проходжуються дуже часто матері зі своїми дочками, які є куди більші як вони.

Це докладніше представляють нам антропольоґічні поміри, що наводять низку цифер. Молоде покоління є вище 2—3 цм. від старшої ґенерації. Нераз трапляється, що молоді хлопці сильно переростають своїх батьків. Ця ріжниця загається між 8—10 цм.

Часто можна стрінути в Японії багато родин, де всі діти є високого росту. Недавно виступала на олімпійських ігрищах японська дружина копаного мяча. Молоді спортовці мали гарні вислідн у своїх змаганнях. На спортових ігрищах можна було запримітити, що японські змагуни є далеко вищі, як спортовці інших країв.

Найнижчі люди світа.

А направду японців зачисляють до найнижчих людей світа. Бож пересічна висота японця не перевищає 163 цм. Це нормальна висота людей далекого сходу. Одначе трапляються теж вимки.

Пригляньмося китайцям, що репрезентують жовту расу, а швидко запримітимо, що їхній ріст нічим не ріжниться від людей заходу.

Чим це пояснити? може дехто спитати.

Треба добре тямити, що відповідні умовини життя людини сильно причиняються до фізичного розвитку. Китайці сплять вигідно в ліжках та вживають крісел, знову японці відпочивають скорчені, а ноги згинають до себе.

Побут і звичаї причиняються значно до росту. Це бачимо наглядно в японців. Їхні ноги дуже коротенькі. Немає пропорції. Японець виглядає трохи дивовижно. Широкий, кремезний корпус спочиває на маленьких, коротких ногах. Одначе сьогоднішня молодь сильно змінила дивовижний стан. Старанне плекання тіла, відповідні умовини життя та щоденні руханкові вправи надають японцям европейський вигляд.

Яскравий перелім у щоденному життю японця бачимо аже зовсім добре. Це велика заслуга шкіл, що працюють і тверезо застановляються над здоровим життям молодого покоління.

Молодь співпрацює з пляновою акцією шкільної влади. Пропаґанда нового життя не вгаває ні на хвилину. Учні й студенти якслід дбають про фізичне виховання.

Шкільні салі мають уже вигідні лавки й столики, при яких засідають японські діти. Вчаться вони не лише читати й писати, але теж по европейськи сидіти. Руханка змінила основно молоде покоління. Бо присадкуваті, товсті, широкоплечі не мають уже місця в Японії. Тепер бачимо струнких, гарних молодців, що нічим не ріжняться від пересічного европейця.

Бачимо, що японці вміли не тільки своєю впертістю дорівняти, чи може й подекуди перевищити европейців під оглядом техніки й культурного рівня японського народу, але витреалістю змагають теж до цього, щоб викликати нову расу японського громадянина.

Дотепна й успішна реклями.

Болгарське побережжя Чорного Моря має незвичайно гарні місця на літний відпочинок. Морська купіль, пляжі та умірковании клімат можуть вдоволити найбільш вибагливу людину. Одначе на побережжі є ледви кілька купелевих осель, що їх відвідує маленьке число людей. Чужинців майже там нема.

Неймовірний випадок.

Сумна дійсність переконала наглядно одного софійського купця, Петра Бляйкова, що купелева оселя не дає ніяких приходів. Бляйков продав своє майно в Софії й всі придбані гроші вложив на розбудову рибацького села Орова. Там побудував гарні віллі й пансіони, що були справжньою прикрасою купелевої оселі. Одначе багатому купцеві не сприяло щастя, бо у 1935 р. прибуло на літний відпочинок ледви двоє людей. Одного разу заїхав до Орова англійський промисловець, що замешкав у пансіоні Бляйкова. На обід подали йому смачні черепашки. Раптом англієць почув твердий камінчик й по хвилині запримітив чарівну перлу.

Дивна ввічливість.

Багатий промисловець закомунікував швиденько управі пансіону своє відкриття. Одначе всі йому заявили, що перлу зустрічають тут доволі часто, а той, хто найде, бере її для себе. Англієць подякував за перлу й виїхав до Константинополя. Там звернувся до першорядного золотника, щоб довідатися про вартість перли. Перла була незвичайно цінна — як ствердив золотник. Промисловець подякував ще раз власникові пансіону за гарний дарунок і подав до преси цю неймовірну подію.

І раптом усі часописи загомоніли про Оров та чемність власника пансіону. Тоді з усіх сторін світа почали зїздитися до Орова наївні чужинці.

Популярна оселя.

Впродовж короткого часу заповнилися всі пансіони, навіть у рибацьких хатах замешкали гості з далекої чужини. Всі ходили на обіди до пансіону Бляйкова та заїдали черепашки.

Чужинці захоплювалися Оровом, бож усі одноголосно ствердили, що повітря там чисте і здорове, пляжі вигідні а ціни дуже низькі.

До Орова приїздило раз-ураз багато людей на лікування — хоч ніхто вже не стрінув перли в їді.

По якомусь часі Бляйков став найпопулярнішою людиною краю. Він зумів розбудувати бідненьку рибацьку оселю та стягнути до неї людей із усіх закутин світа. У 1936 р. прибуло до Орова к. 2 тисячі людей, яких все ще стягала загадочна перла. Англієць найбільш розреклямував Оров — як це кожний згадував. Тому всі місцеві мешканці були йому дуже вдячні.

Хитрий купець.

Нераз призадумувалися гості Орова, чому ніхто уже більше не найшов перли. Це питання турбувало і гостей і мешканців.

Недавно два софійські журналісти приїхали до Бляйкова та поставили йому теж таке питання. Хитрий купець без надуми відкрив усю правду, бо знав, що Оров має уже добру рекляму. Отже оповів їм цікаву історію. До черепашки сам вложив дорогоцінну перлу та подав її багатому англійцеві. Це був одинокий рятунок для Орова, бож спершу ніхто не звертав на нього увагу.

Щойно згодом, завдяки англійцеві, прибувало до маленької рибацької оселі багато людей, щоб шукати дорогоцінної перли.

Дотепний, хоч і не оригінальний помисл Бляйкова причинився сильно до розбудови Орова, який зачислюють сьогодні до найкращих купелевих осель, де рік-річно лікуються тисячі людей.

Історія одної картини.

У Парижі помер у 68 році життя мистець Поль Шаба, який прославився своєю картиною „Вересневий ранок".

Перший раз виставили цю картину, на якій була намальована нага дівчина, що стоїть по кістки у воді, на виставі групи париських малярів у 1910 р. Картина мистця, якого до тієї пори ніхто не знав, звернула на себе загальну увагу. Американський „король імпресаріїв" Гарі Райхенбах взяв її зі собою до Злучених Держав і зробив їй величезну рекляму. Та ще заки знайшовся купець на неї, тодішний лідер пуританів Антін Комшток виступив проти цього, щоб картину показувати прилюдно, признавши її у найвищому ступні неморальною. Счинилась бурхлива часописна полеміка, в якій взяли участь люди ріжних поглядів. Очевидно, що ця полеміка була найкращою рекламою картини. Репродукції „Вересневого ранку" просто розхапували і вони розійшлись у кількадесять тисяч примірників. Оригінал купив російський колекціонер Я. Манташев за 10.000 долярів. Згодом відпродав він його іншому колекціонерові Гільбекіянові.

Париські часописи повідомляли тоді, що дівчина, яка була моделем Шаба, бідує і майже примирає голодом. Поль Шаба опрокинув ці закиди і помістив у часописах оригінальний лист дівчини, з якого було ясно, що вона вийшла заmuж за богатого фабриканта.

—o—

ГОЛУБ ЗЛОДІЄМ.

В одній французькій місцевості недалеко Ногам сір Семей трапилася дивна подія. З нічного столика одної богатої сільської дідички щезла одна плятинова обручка з дорогим брилянтом. Тамошня поліційна станиця почала негайно слідство, одначе безуспішно. Чесність домашньої прислуги та докладно переведена ревізія виключали всі підозріння. Про згубу також не було мови.

По якомусь часі ціла справа притихла. Підчас одного проходу по городі, запримітила дідичка, що серед дерев щось заблистіло. Коли вона приглянулась ближче, виявилось, що це голубяче гніздо так дивно блищиться. Дідичка заглянула обережно до примітивного голубника і на превелике счудування побачила на дні укриту обручку. Досі сороки мали погану привичку красти дорогоцінности, — тепер виявилось, що й голубам годі вірити, бо й вони пустились на злодійство.

—o—

ВЕСЕЛЕ.

ЗАБРЕХАВСЯ.

„Мої пані й панове, — каже Шпилька в гостині — жінка не мусить бути гарна, не мусить бути добра, не мусить бути ввічлива і щира, але мусить вміти одну життєву штуку: добре варити. Найкращим доказом є наша господиня, яка гостює нас... Хіба неправда, пані й панове?"

ДОПОВНЕННЯ СТУДІЙ.

— Чому ви скрізь говорите, що пані Криклива мусить їхати ще до Італії завершити свої співочі студії? Адже вона зовсім не має голосу?

— Я знаю про те, але вона є моєю сусідкою.

ДОБРИЙ АВТОМОБІЛІСТ.

— Якщо не помиляюся, то ви вже давно здали шоферський іспит і дістали дозвіл їзди. Але досі я не бачив ще вас в авті.

— Так, але я з таким важким трудом добув собі право їзди, що не хочу його так швидко стратити.

КРИВДА.

— Мамочко, чи то правда, що вчителі дістають за те гроші, що сидять у школі?

— Очевидно, синочку!

— Але ж це зовсім несправедливо, бо ми всю роботу виконуємо.

НАЙТЯЖЧА ПРАЦЯ.

— Перед сніданком маю завжди найтяжчу працю дня.

— А щож ти робиш?

— Намагаюся встати з ліжка.

МУДРИЙ СЛУГА.

— Іване, коли нині вечором будуть у мене гості, кликатиму тебе „Жан". Розумієш?

— Так, а як маю вас, пане, кликати?

— Ідіот!

— Все в порядку, прошу пана! Знаю вже.

ПРОСТИЙ РАХУНОК.

Учитель ставить учневі таке питання. „Хтось купує товарів за 3763 зол. Половину платить готівкою. Кілько він буде винен?

Малий Петрусь: Другу половину, пане вчителю.

СКУПАР.

Двох шотляндців стрічається на вулиці. Один із них кривае.

— Тобі що сталось у ноги?

— Маю за вузькі черевики.

— А чомуж ти їх носиш?

— Мушу, бо я вчора знайшов повну коробку плястрів на нагнітки, а не маю нагнітків.

—o—

Не сміє скінчитися тільки на алярмах!

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ.

До Хвальної Редакції „Діла“ у Львові.

Прочитавши знамениту статтю п. О. Кисілевської про потребу негайної помочи для академічної молоді, подумав я собі, що дійсно готово скінчитися тільки на алярмах. Чим більш нарад і проектів, тим більше справа плутається і проволікається. А справи, де йде про якісь складки чи жертви, мають це до себе, що дуже скоро буденіють та ще скорше переходять у забуття. Справа ця негайна і пекуча. Треба якнайскорше не зложитись, а скинутись (як на погорільців), а можна ще в цім семестрі багато одиниць інтелігентних врятувати.

Рівночасно пересилаю чеком ПКО до Хв. Адміністраці „Діла“ квоту **пятьдесять зол. (50) на фонд допомоги академічній молоді (ФДАМ)** і не пропоную системи трійок, бо вона не все доцільна, а кличу всіх українців доброї волі без огляду на місце замешкання, всіх, кому лежить на серці добро і будучність нашої академічної молоді, будучих працівників і провідників народу, щоб вислали на адресу „Діла“ свою лепту, по змозі якнайбільшу, але **негайно.** Бо „bis dat, qui cito dat“. Як будуть гроші тоді вже лекше радити.

Прошу приняти слова високої пошани

Д-р Теодор Соневицький,
лікар у Старому Самборі

Ст. Самбір, 24. V. 1937.

*

Від Ред.: Містимо з найбільшою приємністю отсі рядки Вп. д-ра Т. Соневицького і його зазив до Громадянства, щоб поспішило негайно з жертвами на фонд допомоги академічній молоді. Всі прислані до нас грошеві датки викажемо в „Ділі“ і постараємось розділити їх між найбільш потребуючих студентів при допомозі компетентних до того чинників.

Смерть Карла Крамаржа.

ПРАГА, ПАТ. Сьогодні вранці помер відомий чеський політик, перший премієр Чехословаччини, д-р Карло Крамарж.

*

Д-р Карло Крамарж помер у 77-ім році життя. Він був одною з наймаркантніших постатей чеського політичного світа, у свій час — у 90. рр. мин. ст. — одною з найцікавших постатей віденського парляменту, в якому був провідником молодочехів. Підчас світової війни був арештований та засуджений на смерть за державну зраду, помилуваний у 1917. році Карлом. І. Після розпаду Австрії був головою чесько-словацької Національної Ради (конституанти) та першим премієром ЧСР, до половини 1919 р. Був лідером націонал-демократичної партії, завзятим і фанатичним приятелем та звеличником Росії і через це до українства дуже неприхильно настроєний. Все-ж, у своїх поглядах на українців і ввесь Схід Европи перейшов в останньому десятилітті деяку еволюцію. Коли в 1930 р., з нагоди 70-ліття К. Крамаржа, „Діло“ помістило низку монографічних фейлетонів п. С. Перського, то д-р Крамарж подякував тому нашому громадянинові та запевняв, що він не є ворогом українців. Однак нема теж сумніву, що москвофільська та антиукраїнська гечія в Чехословаччині у чималій мірі спіралася і по нинішній день спірається на авторитеті самого імени Крамаржа.

Д-р К. Крамарж, як націонал-демократ, був подекуди антагоністом Масарика. Деяку анальогію можна тут повести поміж відносинами у Польщі: Масарик і Крамарж пригадують у дечому Пілсудського і Дмовського, з тою ріжницею, що і Масарик і Крамарж були революціонерами супроти Австро-Угорщини, відкидаючи всяке угодовецтво.

Пок. д-ра К. Крамаржа знало особисто чимало українців. Вони моглиб теж дати свої спомини про ту цікаву постать великого політика.

SAMODZIAŁY LESZCZKÓW

Вибагливі, дешеві, тривалі убрання
тільки з Лещківського самоділу склад
„ЛЕЩКІВ“ ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

Хто перший стріляв?

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ У КРАКІВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

У вівторок шестого дня процесу за напад на Мисьленіце зізнавали вже свідки, які підтримували акт обвинувачення. Перший свідок комісар поліції Крулікевич зізнав, що з 12 поліцаями пустився в погоню за ватагою Добошинського. Недалеко ліса коло Поремб побачив гурт осіб з крісами і револьверами, які на вид поліції почали втікати. З цього гурту посипались стріли до поліції і тоді свідок наказав поліцаям віддати сальву. Поліція перешукала терен і знайшла підс. Влязлу у збіжжі, де побіч нього лежав кріс. Поліція знайшла теж підс. Вонтора з револьвером і шнуром. Оба підсудні признались до нападу на Мисьленіце з ватагою Добошинського і назвали села, в яких були „охоронні дружини“ вшехпольської партії. Додали теж, що Добошинський стягнув їх з цих „охоронних дружин“ до нападу на Мисьленіце. Незабаром надійшов відділ поліції ком. Поляка, який перший звів бій з диверсантами, підчас якого ранено Й. Палку. Свідок знайшов тяжко раненого з неперевязаною раною, бо диверсанти покинули його на поталу долі.

З черги оборонці ставили низку питань свідкові і після того трибунал відчитав зізнання св. Крулікевича, зложені у слідстві.

Св. Т. Маркевич, комісар поліції, зізнавав про свою участь у погоні за учасниками ватаги і сутичку з ними та Добошинським під Зубрею. Тоді поліція арештувала Яна Радоха з крісом і муніцією, а 100 м. від нього знайшла вбитого учасника нападу Махна. На питання оборони свідок зізнав, що частина ватаги з Добошинським була недалеко чехословацького кордону.

Черговий свідок ком. Й. Кузель зізнав теж про свою участь у погоні за ватагою Добошинського і про зізнання підсудних у слідстві, щойого він вів по селах. Підкреслив, що деяких учасників арештувала поліція підчас погоні, інші самі зголосилися на поліцію. Всі підсудні без ніякого примусу зізнавали до найменших подробиць про свою участь у нападі. Каже, що підс. Вигода, ніким не питаний, оповів між іншим таку характеристичну подробицю. По втечі з лісів коло Поремби зголосився до адв. Позовського, який порадив йому тоді, щоб набрав води в уста і мовчав та щоб якнайшвидше зник.

Свідки: Турський, К. Пшезьдзецький, Янина Мазуркевич, Г. Сафежинський, М. Клімашевський, Й. Бещад і К. Дзенко, самі поліцаї або поліційні агенти, зізнавали теж з подробицями про свою участь у погоні, про арештування поодиноких підсудних та про їх добровільні зізнання. Підкреслювали, що підчас арештування деяких підсудних у погоні поліція відобрала від учасників зрабовані речі, а саме від підс. Лелека забрала тютюн, папіроски „Раритаси“, дві маринарки, нові лякери та військовий пояс.

В середу зізнавали далі свідки, між іншими командант станиці поліції в Мисьленіцах М. Касік і пост. В. Орліцький, які описують знищення ватаги Добошинського на станиці поліції, в місті Мисьленіцах і свою участь у погоні.

Порошок до печення
Цукор ваніліновий

Успіх наших артистів у Варшаві.

Гостинний виступ Марії Сокіл та Антона Рудницького у Великому Театрі.

Варшава, 20. травня 1937.

Можна без перебільшення сказати, що цьогорічні латинські Зелені Свята у музичному житті Варшави перейшли під знаком знаменитого виступу пари українських артистів — прімадонни Марії Сокіл і диригента Антона Рудницького.

Зелені Свята не належать до „касових“ днів в опері. У тих днях мало хто зпоміж „неґратісовців“ залишається серед міської спекоти. І тому переповнену ущерть, захоплену та разураз „бісуючу“ салю варшавської опери в день виступу наших львівських артистів, треба вважати успіхом першої величини.

Перед самим початком „Фавста“ (в якому п. Сокіл співала партію Марґарети) мав я нагоду почути слова признання для пп. Рудницьких від кількох чужинців, фінських та німецьких студентів музик, з якими припадково стрінувся при каварняному столику під театральною колюмнадою, та які знали їх однаково добре, як третю репрезентативну українську артистичну силу — Любку Колессівну. Коли потім я стрінув тих чужинців у театральному фоє підчас перерви, вони були ще більше розентузіязмовані.

Марія Сокіл, відома у Варшаві тільки як концертантка та хіба з радієвих авдицій, і голосово і креацією „Марґарети“ перейшли навіть найвищі сподівання. Можна було чути здивовані розмови присутніх поляків, чому досі Варшава не користала з артистки тої мірки; більшість польських глядачів напевне була переконана, що це артистична пара, яка постійно працює за кордоном!

„Щодо успіху Антона Рудницького, як диригента, досить сказати, що після закінчення вистави орхестра „ін корпоре“ зробила йому овацію: це найвище признання, яким може похвалитись диригент!

Маємо враження, що музичне життя Варшави чимало зискалоб, колиб співпраця з цією визначною артистичною парою не була така страшенне... рідка і випадкова

Г. Котор.

—o—

НОВИНКИ.

— **ОХОЛОДА — НАСОЛОДА.** По обіді в ресторані „ОКО“ Костюшки 3 зазнаєш справжньої насолоди при морозиві „Фортуни Нової“. 999 1—3

— **Куди їхати на літо?** Напевно в гори, а з гірських пансіонів хіба найкраще вибрати „Зелемін“ у Гребенові. У „Зелеміні“ найкращий відпочинок. Гірське повітря успокоює нерви, достатній і здоровий харч, добра обслуга дають вдоволення з побуту в „Зелеміні“. Отже їхати тільки до Гребенова, до пансіону „Зелемін“. 995 а 1—2

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського,** Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46. Приймаю футра до переховання літом.

— **Хто з приїзжих** в край хоче дістати гарні зразки галантерійних виробів, нехай зайде до крамниці Кооперативи „БАЗАР“ у Львові, при вул. Руській 3. Великий вибір мужеської, жіночої і дитячої ґалянтерії. 998

— **Вячеслав Липинський як історик.** На таку тему відбудеться відчит д-ра Володимира Залозецького в четвер 27. ц. м. в салі „Української Бесіди“ (вул. Рутовського 22). Початок в год. 18.30, вступ за добровільними датками.

— **Деканом львівської адвокатської палати** вибрано д-ра Бр. Покорного, віцедеканом знову д-ра Маркиля Бубера. В найближчу суботу відбудеться тісніший вибір між кандидатами до адвокатської ради д-ром Дренґевичем і д-ром Любачевським, які минулої суботи не одержали абсолютної більшости.

— **Нова управа нотаріяльної палати.** Відбулося загальне зібрання нотаріяльної палати у Львові. Опісля на зібранні нотаріяльної ради вибрано головою Казимира Сокола, заступником Евгена Міського.

Не сміє скінчитися тільки на алярмах!

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ.

До Хвальної Редакції „Діла" у Львові.

Прочитавши знамениту статтю п. О. Кисілевської про потребу негайної помочи для академічної молоді, подумав я собі, що дійсно готово скінчитися тільки на алярмах. Чим більш нарад і проектів, тим більше справа плутається і проволікається. А справи, де йде про якісь складки чи жертви, мають це до себе, що дуже скоро буденіють та ще скорше переходять у забуття. Справа ця негайна і пекуча. Треба якнайскорше не зложитись, а скинутись (як на погорільців), а можна ще в цім семестрі багато одиниць інтелігентних вирятувати.

Рівночасно пересилаю чеком ПКО до Хв. Адміністрації „Діла" квоту **пятьдесять зол. (50) на фонд допомоги академічній молоді (ФДАМ)** і не пропоную системи трійок, бо вона не все доцільна, а кличу всіх українців доброї волі без огляду на місце замешкання, всіх, кому лежить на серці добро і будучність нашої академічної молоді, будучих працівників і провідників народу, щоб вислали на адресу „Діла" свою лепту, по змозі якнайбільшу, але **негайно**. Бо „bis dat, qui cito dat". Як будуть гроші, тоді вже лекше радити.

Прошу приняти слова високої пошани

Д-р Теодор Соневицький,
лікар у Старому Самборі

Ст. Самбір, 24. V. 1937.

*

Від Ред.: Містимо з найбільшою приємністю отсі рядки Вп. д-ра Т. Соневицького і його заклик до Громадянства, щоб поспішило негайно з жертвами на фонд допомоги академічній молоді. Всі прислані до нас грошеві датки виказ́емо в „Ділі" і постараємось розділити їх між найбільш потребуючих студентів при допомозі компетентних до того чинників.

Порошок до печення
Цукор ваніліновий

Успіх наших артистів у Варшаві.

Гостинний виступ Марії Сокіл та Антона Рудницького у Великому Театрі.

Варшава, 20. травня 1937.

Можна без перебільшення сказати, що цьогорічні латинські Зелені Свята у музичному житті Варшави перейшли під знаком знаменитого виступу пари українських артистів — прімадонни Марії Сокіл і диригента Антона Рудницького.

Зелені Свята не належать до „касових" днів в опері. У тих днях мало хто зпоміж „негратісовців" залишається серед міської спекоти. І тому переповнену ущерть, захоплену та разураз „бісуючу" салю варшавської опери в день виступу наших львівських артистів, треба вважати успіхом першої величини.

Перед самим початком „Фавста" (в якому п. Сокіл співала партію Маргарети) мав я нагоду почути слова признання для пп. Рудницьких від кількох чужинців, фінських та німецьких студентів музик, з якими припадково стрінувся при каварняному столику під театральною колюмнадою, та які знали їх однаково добре, як третю репрезентативну українську артистичну силу — Любку Колессівну. Коли потім я стрінув тих чужинців у театральному фоє підчас перерви, вони були ще більше розентузіязмовані.

Марія Сокіл, відома у Варшаві тільки як концертантка та хіба з радієвих авдицій, і голосово і креацією „Маргарети" перейшли навіть найвищі сподівання. Можна було чути здивовані розмови присутніх поляків, чому досі Варшава не користала з артистки тої мірки; більшість польських глядачів напевне була переконана, що це артистична пара, яка постійно працює за кордоном!

Щодо успіху Антона Рудницького, як диригента, досить сказати, що після закінчення вистави оркестра „ін корпоре" зробила йому овацію: це найвище признання, яким може похвалитись диригент!

Маємо враження, що музичне життя Варшави чимало зискалоб, колиб співпраця з цією визначною артистичною парою не була така страшенне... рідка і випадкова. **Г. Котор.**

—о—

Смерть Карла Крамаржа.

ПРАГА, ПАТ. Сьогодні вранці помер відомий чеський політик, перший премієр Чехословаччини, д-р Карло Крамарж.

*

Д-р Карло Крамарж помер у 77-ім році життя. Він був одною з наймаркантніших постатей чеського політичного світа, у свій час — у 90. рр. мин. ст. — одною з найцікавших постатей віденського парляменту, в якому був провідником молодочехів. Підчас світової війни був арештований та засуджений на смерть за державну зраду, помилуваний у 1917. році Карлом І. Після розпаду Австрії був головою чесько-словацької Національної Ради (конституанти) та першим премієром ЧСР, до половини 1919 р. Був лідером націонал-демократичної партії, завзятим і фанатичним приятелем та звеличником Росії і через це до українства дуже неприхильно настроєний. Все-ж, у своїх поглядах на українців і ввесь Схід Европи перейшов в останньому десятиліттї деяку еволюцію. Коли в 1930 р., з нагоди 70-ліття К. Крамаржа, „Діло" помістило низку монографічних фейлетонів п. С. Перського, то д-р Крамарж подякував тому нашому громадянинові та запевняв, що він не є ворогом українців. Однак нема теж сумніву, що москвофільська та антиукраїнська гечія в Чехословаччині у чималій мірі спіралася і по нинішній день спірається на авторитеті самого імени Крамаржа.

Д-р К. Крамарж, як націонал-демократ, був подекуди антагоністом Масарика. Деяку аналогію можна тут повести поміж відносинами у Польщі: Масарик і Крамарж пригадують у дечому Пілсудського і Дмовського, з тою ріжницею, що і Масарик і Крамарж були революціонерами супроти Австро-Угорщини, відкидаючи всяке угодовство.

Пок. д-ра К. Крамаржа знало особисто чимало українців. Вони моглиб теж дати свої спомини про ту цікаву постать великого політика.

Вибагливі, дешеві, тривалі убрання тільки з Лещківського самоділу склад „ЛЕЩКІВ" ЛЬВІВ КОПЕРНИКА 4

Хто перший стріляв?

ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ У КРАКІВСЬКОМУ ПРОЦЕСІ

У вівторок шестого дня процесу за напад на Мисьлєніце зізнавали вже свідки, які підтримували акт обвинувачення. Перший свідок комісар поліції Крулікевич зізнав, що з 12 поліцаями пустився в погоню за ватагою Добошинського. Недалеко ліса коло Поремб побачив гурт осіб з крісами і револьверами, які на вид поліції почали втікати. З цього гурту посипались стріли до поліції і тоді свідок наказав поліцаям віддати сальву. Поліція перешукала терен і знайшла підс. Влязлу у збіжжі, де побіч нього лежав кріс. Поліція знайшла теж підс. Вонтора з револьвером і шнуром. Оба підсудні признались до нападу на Мисьлєніце з ватагою Добошинського і назвали села, в яких були „охоронні дружини" вшехпольської партії. Додали теж, що Добошинський стягнув їх з цих „охоронних дружин" до нападу на Мисьлєніце. Незабаром надійшов відділ поліції ком. Поляка, який перший звів бій з диверсантами, підчас якого ранено Й. Палку. Свідок знайшов тяжко раненого з неперевязаною раною, бо диверсанти покинули його на поталу долі.

З черги оборонці ставили низку питань свідкові і після того трибунал відчитав зізнання св. Крулікевича, зложені у слідстві.

Св. Т. Маркевич, комісар поліції, зізнавав про свою участь у погоні за учасниками ватаги і сутичку з ними та Добошинським під Зубрею. Тоді поліція арештувала Яна Радоха з крісом і муніцією, а 100 м. від нього знайшла вбитого учасника нападу Махна. На питання оборонці свідок зізнав, що частина ватаги з Добошинським була недалеко чехословацького кордону.

Черговий свідок ком. Й. Кузель зізнав теж про свою участь у погоні за ватагою Добошинського і про зізнання підсудних у слідстві, щойно він вів по селах. Підкреслив, що деяких учасників арештувала поліція підчас погоні, інші самі зголосилися на поліцію. Всі підсудні без ніякого примусу зізнавали до найменших подробиць про свою участь у нападі. Каже, що підс. Вигода, ніким не питаний, оповів між іншим таку характеристичну подробицю. По втечі з лісів коло Поремби зголосився до адв. Поповського, який порадив йому тоді, щоб набрав води в уста і мовчав та щоб якнайшвидше зник.

Свідки: Турський, К. Пшезьдзєцький, Янина Мазуркевич, Г. Сафежинський, М. Клімашевський, Й. Бещад і К. Дзенко, самі поліційні агенти, зізнавали теж з подробицями про свою участь у погоні, про арештування поодиноких підсудних та про їх добровільні зізнання. Підкреслювали, що підчас арештування деяких підсудних у поліція відобрала від учасників зрабовані речі, а саме від підс. Лелека забрала тютюн, папіроски „Раритаси", дві маринарки, нові лякери та військовий пояс.

В середу зізнавали далі свідки, між іншими комендант станиці поліції в Мисьлєніцах М. Кацік і пост. В. Орліцький, які описують знищення ватаги Добошинського на станиці поліції, в містеі Мисьлєніцах і свою участь у погоні.

НОВИНКИ.

— **ОХОЛОДА — НАСОЛОДА.** По обіді в ресторані „ОКО" Костюшки 3 зазнаєш справжньої насолоди при морозиві „Фортуни Нової". 999 1—3

— **Куди їхати на літо?** Напевно в гори, а з гірських пансіонів хіба найкраще вибрати „Зелемін" у Гребенові. У „Зелеміні" найкращий відпочинок. Гірське повітря успокоює нерви, достатній і здоровий харч, добра обслуга дають вдоволення з побуту в „Зелеміні". Отже їхати тільки до Гребенова, до пансіону „Зелемін". 995 а 1—2

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. І., телефон 254-46.** Приймаю футра до переховання літом.

— **Хто з приїзжих** в край хоче дістати гарні зразки галянтерійних виробів, нехай зайде до крамниці Кооперативи „БАЗАР" у Львові, при вул. Руській 3. Великий вибір мужеської, жіночої і дитячої галянтерії. 998

— **Вячеслав Липинський як історик.** На таку тему відбудеться відчит д-ра Володимира Залозецького в четвер 27. ц. м. в салі „Української Бесіди" (вул. Рутовського 22) Початок в год. 18.30, вступ за добровільними датками.

— **Деканом львівської адвокатської палати** вибрано д-ра Бр. Покорного, віцедеканом знову д-ра Маркиля Бубера. В найближчу суботу відбудеться тісніший вибір між кандидатами до адвокатської ради д-ром Дренґевичем і д-ром Любачевським, які минулої суботи не одержали абсолютної більшости.

— **Нова управа нотаріяльної палати.** Відбулося загальне зібрання нотаріяльної палати у Львові. Опісля на зібранні нотаріяльної ради вибрано головою Казимира Сокола, заступником Евгена Міського.

— **Нові поштові агенції** входять з днем 25. ц. м. в життя в Мацьковичах перемиського повіту в Лукові пов. Ліско.

— **Новий спекуляційний алярм.** Українождерний „І. К. Ц." алярмує польську громадянську опінію про новий український замах на польський „стан посідання" у Львові. Цим разом українці, мовляв, хотять купити фабрику хліба „Меркури" біля городецької рогачки. Підприємство банкротує і є на продаж, а до купна стає, мовляв, одна українська фірма та львівський магістрат. Українці дають вдвоє більшу ціну ніж магістрат... Як довідуємось, справа з українцями не відповідає правді. Ніяка українська фірма не спішиться купувати дефіцитову фабрику, а цілий алярм це тільки черговий „Курерковий" трік, що має на меті підбити ціну обєкту, якого дефіцитове підприємство хоче позбутися. Але тих платних тріків з „української небезпекою" „Курієрок" пустив досі так багато, що ледви чи спекуляція тепер йому вдасться.

Підчас спеки холодимося
МОРОЗИВОМ
тільки з фабрики
„ФОРТУНА НОВА"
Тел. 226-14.

— **Сплата залеглостей в Обезпечальні облігаціями.** Агенція „Всхуд" повідомляє, що Суспільна Обезпечальня у Львові приймає від 1. травня ц. р. на сплату залеглих складок, що повстали перед днем 1. січня 1936, р, облігацій 3 прц. преміяної інвестиційної позички по курсі вищім на 10 прц. від біржевого курсу, устійненого на кожну декаду, але не вищім ніж по 85 зол. за 100 зол. іменної вартости. Всі сплати в 1936/37 р. Суспільна Обезпечальня зачисляє в першу чергу на залеглости, належні до 31. грудня 1935. р. Крім того від 1. червня ц. р. Суспільна Обезпечальня буде приймати на залеглости до 31. грудня 1935. р. відсоткові пупілярні папери по курсі до 10 прц. вищім від біржевого курсу.

— **Якого урядовця мала шкільна кураторія.** Як відомо, у Львові арештовано урядовця шкільної кураторії Юрія Кінду під замітом грошевих зловживань. Він був колись асекураційним агентом у Ряшеві, опісля Варшаві та інших містах, де допускався великих грошевих надужить. Одночасно навязав зносини з вищими урядовцями в міністерстві освіти, яким предложив фальшиві документи. За їхньою протекцією дістав посаду вищого урядовця у львівській шкільній кураторії. Тут виступав як загорілий польський патріот, військовий старшина, хоч не мав до цього кваліфікацій, а навіть як оборонця Львова, хоч у львівських боях участи не брав. Користаючи з довіря своїх зверхників, допускався зловживань на право і на ліво, крав гроші, фальшував документи, виробляв за винагородою посади. Аж у звязку з матуральною аферою зроблено у нього домову ревізію, при якій знайдено масу документів, що його сильно компромітували. Виявилися теж його зловживання в Ряшеві, Варшаві і т. д., за які шукала за ним поліція. Його арештували і відставили до слідчої вязниці. Кінда признався майже до всіх фальшивництв. Коли не хотів тільки признатися до фальшування матурального свідоцтва, піддали його короткому іспитові й показалося, що арештований не має поняття про найпростіше знання.

— **Відгомін матуральної афери.** У звязку з матуральною аферою у Львові шкільна кураторія на основі переведеного слідства виключила від матури в бучацькій гімназії вісім учнів і учениць, з того сім жидів і жидівок і одну польку.

— **Сензаційний процес у Львові.** У вівторок 25. ц. м. відбулася в окружному суді у Львові перед суддею Льокером розправа проти начального і відповідального редактора „Дзєнніка Польского" Клявдія Грабика, якого притягнув до відповідальности редактор „Ілюстрованого Експресу Вечорного" Януш Лясковніцький за зневагу зі ст. 255 § 1 к. з. Ред. Я. Лясковніцький почувся ображеним статтею в „Дзєннiку Польскім" з 14. квітня ц. р. (ч. 102) п. н. „Арештування та ревізії у Львові між прокомуністичними діячами" і притягнув К. Грабика до відповідальности за образу чести. Ред. Грабик боронився тим, що згаданої статті не читав, бо був тоді у Варшаві, але готов перевести доказ правди, що „діяльність „Іл. Експресу Вечорного" впливає відємно на прилюдну мораль"; що „співласниками „Праси Новей", яка видає „Век Нови", „Іл. Експрес Вечорни" та „Нєдзєлю Рано" є пп. Ед. Гольденберг-Громський і Генрик Тенненбавм-Левартовський — оба жиди"; що „рішуча більшість редакційних співробітників „Іл. Експресу Вечорного" це жиди", що „Век Нови" та „Іл. Експрес Вечорни" містять статті по лінії людового фронту і навіть комуністичної акції і т. д. Суддя відкинув переведення доказу правди і за недостачу надзору засудив ред. Грабика на 100 зол. грivни і 10 зол. коштів. Ред. Грабик зголосив апеляцію. З приводу цієї розправи в „Експресі" читаємо таке: „Дзєннік Польскі", вдержуваний, як відомо, при житті штучними застриками, не щадив нікого. Ніяка брехня, ніяка видумка не була зла, щоби тільки кинути тінь на діяльність „Експресу"... „Треба знати, що „Дз. П." має дві мірки своєї політ. ідеольогії. Жид, що живе з ним в приязни — „народовець". Жид, що сторонить від ред. Грабика — це „фольксфронт".

— **Обсунулася земля.** У Сороках над Дністром на Буковині обсунулася земля, деякі доми повпадалися до половини в землю, інші розпалися. За один день земля обсувалася двічі, причому за першим разом обсунулася на пів метра, за другим разом на метер на просторі яких 10.000 кв. м. Із Букарешту виїхала до Сорік комісія, щоб розглянути причини катастрофи.

— **Плямистий тиф у Брідщині.** В кількох громадах брідського повіту поширюється плямистий тиф, на який занедужало кількадесять осіб. Санітарна влада старається припинити пошесть.

— **Велика пожежа** була в Керниці городецького повіту, де згоріло 12 господарських будинків на шкоду кількох господарів. Загальну шкоду обчисляють на 7.000 зол. Причиною вогню була лиха будова комина.

— **Краєва хроніка.** В Бориславі втопився 50-літній Дмитро Матковський, копальняний вертач, з причини домових невзгодин. — У ставі біля Янова під Львовом виловили тіло 45-літньої служниці Катерини Мартин, глухонімої, родом із Великополя.

— **Причиною страшної бурі** з градом і громами в Келеччині та краківському повіті було, як подає ПАТ, зудар двох великих хмар, які обірвалися нараз. Вода залляла 7 повітів. Досі начислили 53 особи, що згинули підчас катастрофи. Дві урядові комісії обіздять знищені повіти, устійнюючи шкоди, які йдуть в сотки міліонів.

— **Трагічна охорона перед злодіями.** Робітник, занятий в кіні у Грубешові, Віктор Цукрицький забезпечив шафку з рекламами фільмів перед злодіями, перетягнувши дріт від електричної інсталяції, що освітлювала фотоси. Незабаром прийшла 13-літня Естера Лер і оглядаючи фотоси, доторкнулася руками дроту. Електричний струм убив дитину на місці. Цукрицького арештовано.

— **Напад на льотерійну колектуру.** До льотерійної колектури Ліхтенштайна і С-ки у Варшаві увійшов молодий чоловік і заставши тільки службовичку Емілію Пентнік, ухопив течку зі стемплями на 900 зол. і хотів утікати. Коли вона зловила його за рукав, він повалив її на землю, скопав і вибіг на вулицю. Одначе за ним вибігла Пентнік і на її крик пустилися за грабіжником прохожі, аж врешті зловив його поліціянт. Показалось, що грабіжником є Хаїм Колтон із Лодзі.

— **Продавали „сибірське золото".** По Варшаві вешталася шайка ошуканців під проводом жидка, що подавав себе за „Ґрінберга". Він оповідав, що має звязки з урядовцями копальні золота на Сибірі і при їх помочі перепачковує до Польщі золото, яке може кожному дешево продати. Коли хтось злакомився на „дешеве золото", спільник Ґрінберга якийсь „Фельд" приносив мішок, що містив у собі золото, і брав заплату, кільки міг, звичайно в сумі кількох тисяч зол. Опісля Ґрінберг радив покупцям піти до Банку Польського і продати золото. Одначе по дорозі являвся третій спільник в однострою поліціянта, придержував Ґрінберга як пачкаря і забирав його нібито до комісаріяту. Тоді покупець стверджував, що став жертвою ошуканців, бо в мішку, який він купив, був метал без вартости. Таким способом Ґрінберг зі спільниками ошукав багато осіб на суму понад 100.000 зол. Останньою його жертвою був Мордко Алембік із Щирцова, від якого видурив 4.000 зол. Однак Алембік відшукав Ґрінберга і звелів його арештувати. Показалось, що це знаний ошуканець Мошко Бятецький, що приїхав до Польщі з Бразилії, де ошукував людей, мовлячи, що має золото з Каліфорнії. Бятецького поставили перед суд і засудили на 4 роки вязниці. Його спільників ще досі не зловили.

— **Цікаве явище природи** зобсервували мешканці поморського побережжя. Величезна хмара важок, що кілька км. завбільшки повисла над Поморям, схоплена сильним вітром, упала в море. Тепер морські хвилі викидають затоплені комахи грубою масою на беріг. Моряки кажуть, що важки походять із Швеції, звідки буря перекинула їх цілою хмарою понад море на польський беріг.

— **З Польщі.** У Віслі під Варшавою утонули три 14-літні учні із прогульки школи у Фалєниці. — В трамваєвому возі у Варшаві отроївся 28-літний Маріян Бінко зі Львова. Його відставили до шпиталю.

— **Не має щастя** бельгійський проф. Пікар зі своїм летом до стратосфери. Із Брюселю повідомляють, що 25. ц. м. він хотів вилетіти своїм старим бальоном як найвище в повітря, щоб робити наукові обсервації над стратосферою. Підчас приготовань бальон запалився і згорів до тла. Сталося це у хвилині, коли прикріпляли гондолю до бальону. Проф. Пікар і його помічник Макс Козинс вийшли з катастрофи щасливо.

— **Шпигунки в Москві.** В Москві викрито шпигунську централю, що працювала в користь одної сусідньої держави. Членами організації були самі жінки. Всіх арештовано. Три з арештованих це жінки старшин совітського генерального штабу. Вони звернули на себе увагу люксусовими строями і розгульним життям.

— **Вовки проти вязнів.** У болгарському місті Трояни придумали оригінальний спосіб проти частих револьт вязнів і втеч із місцевої вязниці. На коридорі біля келій, в яких сидять найнебезпечніші вязні, вязнична сторожа замикає за кілька вовків. Самі сторожі вбираються в грубі шкіряні одяги, так що вовки не можуть їх покусати. Зате вязні бояться показатись на коридорі, щоби вовки не роздерли їх на кусники.

— **Ріжні вістки.** В Хабаровську виконано присуд смерти на 11 совітських залізничниках, засуджених за шпигунство в користь Японії. — До Шангаю прилетіли французькі летуни Доре і Мішелеті. — В Буфало Крік (стейт Колорадо) ударив грім у відділ саперів, при чому 7 вояків згинуло, а 39 перевезено до шпиталю. — На лінії Бреслявя-Штетен зударився вантажний потяг з омнібусом, при чому ранило 28 осіб. — В Льоґанспорті (стейт Індіяна) три бандити, озброєні скорострілами ограбили банк, при чому згинули два поліцисти. Бандити втікли. — В Берліні страчено 29-літнього Оттона Кропа з Кольонії за участь в комуністичній змові.

— **Справлення помилок.** У вчорашньому (113) числі „Діла" зайшли такі помилки: У малім фейлетоні **„Всі за одного"**, в 5. уступі з долу, зложено в реченні: „загули голосніше, як дзвони всіх галицьких і волинських біжниць", зам. **дзвіниць.** — У новинці **„Українська шкільна авдиція у радіо"** зложено: „вчорашня авдиція „Весна у пісні" принесла миле розчарування, зам. **мале** розчарування. — В новинці! **„Окупаційний страйк студентів"** зложено: 300 студентів вищої школи будови машин у Львові, зам. **у Варшаві.**

Останні вісти.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ГОДЯТЬСЯ НА ВИВІЗ ГЕЛІЯ.

ВАШИНГТОН, 26. 5. ПАТ. През. Рузвельт переслав конгресові звіт міжміністеріяльного комітету зі згодою на продаж газу гелія чужим державам для повітроплавів під умовиною, що його не будуть уживати до військових цілей.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „ТІТОЧКА", комедія на 3 дії А. Фредра.

Невідомий молодий офіцир опинився на шляхотському дворі ранений і полонив серце водночас 50-літньої тітки та її молодої сестрінниці. Є тут іще один молодець — теж закоханий в іншій молодій дівчині, є і старий шамбелян — гочно три пари, що закохуються, думають про подружжя та інтригують чи то для інтересу чи для збитків. Акція навіть досить поплутана; нинішній глядач розплутує її легко здогадами, але і не перестає сміятись, коли актори вміють добре заграти якусь сцену. Два-три рази на салі було чути щирий сміх, навіть оплески при відкритій сцені.

Дуже добра була у заголовній ролі п-і Богданська, знаменитий Махальський, у стилі п'єси були Маланович і Стемповський. М. Р.

— **Нові поштові агенції** входять з днем 26. ц. м. в життя в Мацьковичах перемиського повіту і в Лукові пов. Лісько.

— **Новий спекуляційний алярм.** Україножерний „І. К. Ц." алярмує польську громадянську опінію про новий український замах на польський „стан посідання" у Львові. Цим разом українці, мовляв, хотять купити фабрику хліба „Меркури" біля городецької рогачки. Підприємство банкротує і є на продаж, а до купна стає, мовляв, одна українська фірма та львівський магістрат. Українці дають вдвоє більшу ціну ніж магістрат... Як довідуємось, справа з українцями не відповідає правді. Ніяка українська фірма не спішиться купувати дефіцитову фабрику, а цілий алярм це тільки черговий „Кур'єрковий" трік, що має на меті підбити ціну обєкту, якого дефіцитове підприємство хоче позбутися. Але тих платних тріків з „українською небезпекою" „Кур'єрок" пустив досі так багато, що ледви чи спекуляція тепер йому вдасться.

Підчас спеки холодимося
МОРОЗИВОМ
тільки з фабрики
„ФОРТУНА НОВА"
Тел. 226-14.

— **Сплата залеглостей в Обезпечальні облігаціями.** Агенція „Всхуд" повідомляє, що Суспільна Обезпечальня у Львові приймає від 1. травня ц. р. на сплату залеглих складок, що повстали перед днем 1. січня 1936. р, облігації 3 прц. преміної інвестиційної позички по курсі вищім на 10 прц. від біржевого курсу, устійненого на кожну декаду, але не вищім ніж по 85 зол. за 100 зол. іменної вартости. Всі сплати в 1936/37 р. Суспільна Обезпечальня зачисляє в першу чергу на залеглости, належні до 31. грудня 1935. р. Крім того від 1. червня ц. р. Суспільна Обезпечальня буде приймати на залеглости до 31. грудня 1935. р. відсоткові пупілярні папери по курсі до 10 прц. вищім від біржевого курсу.

— **Якого урядовця мала шкільна кураторія.** Як відомо, у Львові арештовано урядовця шкільної кураторії Юрія Кінду під замітом грошевих зловживань. Він був колись асекураційним агентом у Ряшеві, опісля Варшаві та інших містах, де допускався великих грошевих надужить. Одночасно навязав зносини з вищими урядовцями в міністерстві освіти, яким предложив фальшиві документи. За їхньою протекцією дістав посаду вищого урядовця у львівській шкільній кураторії. Тут виступав як загорілий польський патріот, військовий старшина, хоч не мав до цього кваліфікацій, а навіть як оборонця Львова, хоч у львівських боях участи не брав. Користаючи з довіря своїх зверхників, допускався зловживань на право і на ліво, крав гроші, фальшував документи, виробляв за винагородою посади. Аж у звязку з матуральною аферою зроблено у нього домову ревізію, при якій знайдено масу документів, що його сильно компромітували. Виявилися теж його зловживання в Ряшеві, Варшаві і т. д., за які шукала за ним поліція. Його арештували і відставили до слідчої вязниці. Кінда признався майже до всіх фальшівництв. Коли не хотів тільки признатися до фальшування матурального свідоцтва, піддали його короткому іспитові й показалося, що арештований не має поняття про найпростіше знання.

— **Відгомін матуральної афери.** У звязку з матуральною аферою у Львові шкільна кураторія на основі переведеного слідства виключила від матури в бучацькій гімназії вісім учнів і учениць, з того сім жидів і жидівок і одну польку.

— **Сензаційний процес у Львові.** У вівторок 25. ц. м. відбулася в окружному суді у Львові перед суддею Льокером розправа проти начального і відповідального редактора „Дзєнніка Польского" Клявдія Грабика, якого притягнув до відповідальности редактор „Ілюстрованого Експресу Вечорного" Януш Лясковніцький за зневагу зі ст. 255 § 1 к. з. Ред. Я. Лясковніцький почувся ображеним статтею в „Дзєннiку Польскім" з 14. квітня ц. р. (ч. 102) п. н. „Арештування та ревізії у Львові між прокомуністичними діячами" і притягнув К. Грабика до відповідальности за образу чести. Ред. Грабик боронився тим, що згаданої статті не читав, бо був тоді у Варшаві, але готов перевести доказ правди, що „діяльність „Іл. Експресу Вечорного" впливає відємно на прилюдну мораль"; що „співвласниками „Праси Новей", яка видає „Век Нови", „Іл. Експрес Вечорни" та „Недзелю Рано" є пп. Ед. Гольденберг-Громський і Генрик Тенненбавм-Левартовський — оба жиди"; що „рішуча більшість редакційних співробітників „Іл. Експресу Вечорного" це жиди", що „Век Нови" та „Іл. Експрес Вечорни" містять статті по лінії людового фронту і навіть комуністичної акції і т. д. Суддя відкинув переведення доказу правди і за недостачу надзору засудив ред. Грабика на **100** зол. гривни і 10 зол. коштів. Ред. Грабик зголосив апеляцію. З приводу цієї розправи в „Експресі" читаємо таке: „Дзєннік Польскі", вдержуваний, як відомо, при житті штучними застриками, не щадив нікого. Ніяка брехня, ніяка видумка не була зла, щоби тільки кинути тінь на діяльність „Експресу"... „Треба знати, що „Дз. П." має дві мірки своєї політ. ідеольогії. Жид, що живе з ним в приязни — „народовец". Жид, що сторонить від ред. Грабика — це „фольксфронт".

— **Обсунулася земля.** У Сороках над Дністром на Буковині обсунулася земля, деякі доми позападалися до половини в землю, інші розпалися. За один день земля обсувалася двічі, причому за першим разом обсунулася на пів метра, за другим разом на метер на просторі яких 10.000 кв. м. Із Букарешту виїхала до Сорік комісія, щоб розглянути причини катастрофи.

— **Плямистий тиф у Брідщині.** В кількох громадах брідського повіту поширюється плямистий тиф, на який занедужало кількадесять осіб. Санітарна влада старається припинити пошесть.

— **Велика пожежа** була в Керниці городецького повіту, де згоріло 12 господарських будинків на шкоду кількох господарів. Загальну шкоду обчисляють на 7.000 зол. Причиною вогню була лиха будова комина.

— **Краєва хроніка.** В Бориславі втопився 50-літній Дмитро Матковський, копальняний вертач, з причини домових невзгодин. — У ставі біля Янова під Львовом виловили тіло 45-літньої служниці Катерини Мартин, глухонімої, родом із Великополя.

— **Причиною страшної бурі** з градом і громами в Келеччині та краківському повіті було, як подає ПАТ, зудар двох великих хмар, які обірвались нараз. Вода залляла 7 повітів. Досі начислили 53 особи, що згинули підчас катастрофи. Дві урядові комісії обїздять знищені повіти, устійнюючи шкоди, які йдуть в сотки міліонів.

— **Трагічна охорона перед злодіями.** Робітник, занятий в кіні у Грубешові, Віктор Цукрицький забезпечив шафку з реклямами фільмів перед злодіями, перетягнувши дріт від електричної інсталяції, що освітлювала фотоси. Незабаром прийшла 13-літня Естера Лер і оглядаючи фотоси, доторкнулася руками дроту. Електричний струм убив дитину на місці. Цукрицького арештовано.

— **Напад на льотерійну колектуру.** До льотерійної келектури Ліхтенштайна і С-ки у Варшаві увійшов молодий чоловік і заставши тільки службовичку Емілію Пентнік, ухопив течку зі стемплями на 900 зол. і хотів утікати. Коли вона зловила його за рукав, він повалив її на землю, скопав і вибіг на вулицю. Одначе за ним вибігла Пентнік і на її крик пустилися за грабіжником прохожі, аж врешті зловив його поліціянт. Показалось, що грабіжником є Хаїм Колтон із Лодзі.

— **Продавали „сибірське золото".** По Варшаві вешталася шайка ошуканців під проводом жидка, що подавав себе за „Ґрінберга". Він оповідав, що має звязки з урядовцями копальні золота на Сибірі і при їх помочі перепачковує до Польщі золото, яке може кожному дешево продати. Коли хтось злакомився на „дешеве золото", спільник Ґрінберга якийсь „Фельд" приносив мішок, що містив у собі золото, і брав заплату, кілько міг, звичайно в сумі кількох тисяч зол. Опісля Ґрінберг радив покупням піти до Банку Польського і продати золото. Одначе по дорозі являвся третій спільник в однострою поліціянта, придержував Ґрінберга як пачкаря і забирав його нібито до комісаріяту. Тоді покупець ствержував, що став жертвою ошуканців, бо в мішку, який він купив, був металь без вартости. Таким способом Ґрінберг зі спільниками ошукав багато осіб на суму понад 100.000 зол. Останньою його жертвою був Мордко Алембік із Щирцова, від якого видурили 4.000 зол. Однак Алембік відшукав Ґрінберга і звелів його арештувати. Показалось, що це знаний ошуканець Мошко Бятецький, що приїхав до Польщі з Бразилії, де ошукував людей, мовлячи, що має золото з Каліфорнії. Бятецького поставили перед суд і засудили на 4 роки вязниці. Його спільників ще досі не зловили.

— **Цікаве явище природи** заобсервували мешканці поморського побережжя. Величезна хмара важок, що кілька км. завбільшки появилася над Поморям, схоплена сильним вітром, упала в море. Тепер морські хвилі викидають затоплені комахи грубою масою на беріг. Моряки кажуть, що важки походять із Швеції, звідки буря перекинула їх цілою хмарою понад море на польський беріг.

— **З Польщі.** У Вилі під Варшавою утопилися три 14-літні учні із прогульки школи у Фаленіці. — В трамваєвому возі у Варшаві отроївся 28-літній Маріян Бінко зі Львова. Його відвезли до шпиталю.

— **Не має щастя** бельгійський проф. Пікар зі своїм летом до стратосфери. Із Брюселю повідомляють, що 25. ц. м. він хотів вилетіти своїм старим бальоном як найвище в повітря, щоб робити наукові обсервації над стратосферою. Підчас приготовань бальон запалився і згорів до тла. Сталося це у хвилині, коли прикріплювали гондолю до бальону. Проф. Пікар і його помічник Макс Козинс вийшли з катастрофи щасливо.

— **Шпигунки в Москві.** В Москві викрито шпигунську централю, що працювала в користь одної сусідньої держави. Членами організації були самі жінки. Всіх арештовано. Три з арештованих це жінки старшин совітського генерального штабу. Вони звернули на себе увагу люксусовими строями і розгульним життям.

— **Вовки проти вязнів.** У болгарському місті Трояи придумали оригінальний спосіб проти частих револьт вязнів і втеч із місцевої вязниці. На коридорі біля келій, в яких сидять найнебезпечніші вязні, вязнична сторожа замкнула кілька вовків. Самі сторожі вбираються в грубі шкіряні одяги, так що вовки не можуть їх покусати. Зате вязні бояться показатись на коридорі, щоби вовки не роздерли їх на кусники.

— **Ріжні вістки.** В Хабаровську виконано присуд смерти на 11 совітських залізничників, засуджених за шпигунство в користь Японії. — До Шангаю прилетіли французькі летуни Доре і Мішелеті. — В Буфало Крік (стейт Колорадо) ударив грім у відділ саперів, при чому 7 вояків згинуло, а 39 перевезено до шпиталю. — На лінії Бресляв-Штетен зударився вантажний поїзд з омнібусом, при чому ранило 28 осіб. — В Льоґанспорті (стейт Індіяна) три бандити, озброєні скорострілами ограбили банк, при чому згинули два поліцисти. Бандити втікли. — В Берліні страчено 29-літнього Оттона Кропа з Кольонії за участь в комуністичній змові.

— **Справлення помилок.** У вчорашньому (113) числі „Діла" зайшли такі помилки: У малім фейлетоні **„Всі за одного"**, в 5. уступі з долу, зложено в реченні: „загули голосніше, як дзвони всіх галицьких і волинських біжниць", зам. **дзвіниць.** — У новинці **„Українська шкільна авдиція у радіо"** зложено: „вчорашня авдиція „Весна у пісні" принесла миле розчарування, зам. **мале** розчарування. — В новинці **„Окупаційний страйк студентів"** зложено: 300 студентів вищої школи будови машин у Львові, зам. **у Варшаві.**

Останні вісти.

ЗЛУЧЕНІ ДЕРЖАВИ ГОДЯТЬСЯ НА ВИВІЗ ГЕЛІЯ.

ВАШИНГТОН, 26. 5. ПАТ. През. Рузвельт переслав конґресові звіт міжміністеріяльного комітету зі згодою на продаж ґазу гелія чужим державам для повітреплавів під умовиною, що його не будуть уживати до військових цілей.

З театру.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: „ТІТОЧКА", комедія на 3 дії А. Фредра.

Невідомий молодий офіцир опинився на шляхотському дворі ранений і полонив серце водночас 50-літньої тітки та її молодої сестрінниці. Є тут іще один молодець — теж закоханий в іншій молодій дівчині, є і старий шамбелян — точно три пари, що закохуються, думають про подружжя та інтриґують чи то для інтересу чи для збитків. Акція навіть досить поплутана; нинішній глядач розплутує її легко здогадами, але і не перестає сміятись, коли актори вміють добре заграти якусь сцену. Два-три рази на салі було чути щирий сміх, навіть оплески при відкритій сцені.

Дуже добра була у заголовній ролі п-і Богданська, знаменитий Махальський, у стилі песи були Маляновия і Стемповський. **м. р.**

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО“: „ОСТАННІЙ АКОРД“.

Австрійська фільма з добрим сценарієм і добрими артистами. Молода жінка виїжджає до Америки із своїм чоловіком, який мусить утікати; там він кінчає самогубством, вона занедужує. Її малий синок, що залишився у Відні, переходить до сирітського захисту, потім стає адоптованим сином бездітного дириґента опери. Фільма показує нам далекі взаємини незнайомих осіб через океан завдяки впливові музики; радіо стає тут тим кільцем, що звязує ці два далекі світи. Приватне життя великого музика, що має легкосерду жінку — зовсім немузикальну, виведене дуже цікаво. Ліль Даговер, що не виступала віддавна, створила нову гарну ролю. Нові невідомі кіноманам артисти звертають на себе увагу. Симфонічна орхестра доповнює враження деяких сильно драматичних сцен. Уся фільма дуже інтеліґентно придумана і знаменито виведена.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Дописи.

ЧОРТКІВ.

Будова дому Рідної Школи. Після компромісового полагодження непорозумінь на терені Повіт. Кружка „Р. Ш.“ в Чорткові і вибору нової Управи під головуванням адв. д-ра Вол. Електоровича пішла жваво акція будови рідно-шкільної домівки в Чорткові. Будова вже розпочалась на прегарній, великій площі за окружним судом. Управа дістала дозвіл зі староства на збірку в повіті до кінця червня ц. р. та мусить зібрати на ту ціль коло 18.000 зол. з наших сіл. Свідоме громадянство чортківської округи повинно масово і негайно присилати на будову свої датки. Також українські еміґранти з Чортківщини, які тисячами перебувають у Злуч. Державах, Канаді, Бразилії, Арґентині і т. д., повинні б поспішити негайно з жертвами на цю ціль і повести широку збіркову акцію в тих державах між нашими людьми. Тільки великим збірним зусиллям та скоординованою працею всіх людей доброї волі доведемо справу будови щасливо до кінця.

ТУРКА Н. С.

Свячене. В неділю 16. з. ц. р. улаштувала тутешня філія „Просвіти“ у великій салі свого дому спільне свячене, яке мало характер повітового свята тому, що при столі сиділи не тільки члени міських читалень, але також члени 10 сільських читалень „Просвіти“. Після посвячення дарів о. І. Федевичем перейшла вечера в дуже симпатичному настрою. Гарні тоасти Д. Марцева, А. Горечка і д-ра М. Кондрата переплітались зі співами чи то церковних чи то національних пісень. Коли учасники стали від стола після народнього гимну, кинулася молодь до танців, які протягнулися до ранку.

Політична нарада в Ісаях. Дня 11. ц. п. р. відбулася в Ісаях довірочна нарада під проводом о. Івана Криси із Ісаїв, П. Совича з Ясінка Масьового і Н. Коваля з Явори. Присутні в числі 300 осіб із зацікавленням вислухали півторагодинного реферату посла Дмитра Великановича і кореферату Д. Марцева, який у заступстві хорого голови ПНК з Турки прибув на нараду. Після обговорення всіх актуальних справ розійшлися вічевики з піснею „Ще не вмерла“ на устах домів.

ВІДГУКИ ДНЯ.

В чужім зеркалі.

Ганьбимо себе, родимці дорогі, де попало і як попало, чіпляюся й я на кожнім кроці і за кожну дрібницю, а направду часом похвалити нас треба. Найцікавіше, що привід до похвали і спонуку дають звичайно чужі. Тоді ми спершу стаємо здивованим стовпом.

— Ні!? Це хіба видумка!... Ми, щось такого?!...

Потім тріскає в наших грудях бомба національної гордости і жовтоблакитна радість заливає наші серця.

— Дивіться! Що за розум! Направду ми не є такі, за яких себе маємо!

Хто знайомий з польською літературою, той при цій нагоді зацитує:

„Cudze chwalicie — swego nie znacie,
Sami nie wiecie, co posiadacie“...

Зацитувавши таку штуку, задирає голову вгору і дивиться на львівський ратуш як жирафа на стоногу. До кого ти — мовляв — копита рівняєш!

А все це, як я вже згадував, завдяки чужим відкриттям, ревеляціям і тим подібним доносам.

Ось, наприклад.

„Варшавскі Дзєннік Народови“ бє на тривогу, що українці хочуть викупити польський Львів. Потихо, всілякими штучками купують кам'яниці, ба, що більше фабричні обєкти. Митрополит Шептицький задумує купити великі терени на Личакові та ставити там церкву як „пендант“ до фундації арцибіскупа Твардовського — костела Остробрамської Богоматери. Церква на тих теренах стоялаб вище від костела, значить дивилась би на все згори, моргаючи понад дахи і вежі міста до катедри св. Юра

Та це для львівського кореспондента „Варш. Дзєнніка Нар.“ ще багато не все.

Коли взяти карту Львова і глянути на всі обєкти куплені, куповані, чи торговані українцями, то видно в цім руку... ґенерального штабу будучої У. Г. А. Все це обєкти положені на периферіях міста, на горбах, при розстайних дорогах, коло залізничих шляхів, недалеко від води. На випадок припадку (гляди рік 1918, місяць листопад!) все це змінює змісця своє тихомирне обличчя на марсову міну і стає редутами „інвазників“, що може мати страшні наслідки для семперфіделісової перли.

Прочитавши нині ці ревеляції, в мені бухнула бомба нац-гордости.

— Ось бачите, родимці дорогі, як нас люди хвалять. А ми навіть не запримічуємо тих усіх власних ходів, заходів і вихилясів. Хитрість — ця наша вроджена прикмета, що дала нам такі блискучі висліди в боротьбі з сусідами, зовсім нам самим не імпонує. Це для нас хліб насушний і тому так збуденіло. Але для чужих це імпозантні кавалки. Мало того! — Викликують у них марево апокаліптичної бестії.

Не хочу випереджувати фактів і далекий від того, щоб розкривати деякі знані мені подробиці. Але сподіваюся, що кореспондент після загального занюхання небезпеки перейде на подрібне винюхання детайлів.

Тоді готово вийти на верх, що під проєктованою церквою мають бути бетонові касарні, на вежі гнізда скорострілів, дзвони пристосовані на перерібку в летунські бомби, а в шнурках дзвонів скритий колючий дріт на перегороди до окопів.

А в димарях українських фабрик відкриє завіси, що позволять одного гарного дня спустити димар поземо, наладувати величезним стрільном і бахнути в польський Львів!...

Галактіон Чіпка.

Спорт.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Змагання цих дружин за мистецтво Окружної Ліги відбудуться в четвер 27. ц. м. на грищі Чорних. Початок: год. 5. попол. До цих змагань виступить українська дружина — на жаль — в ослабленому складі, без розбитих і недужих своїх грачів (мовірно без Мількоша, Скоценя II. і Пазуняка), яких заступлять змагуни II. дружини.

Алькоголь і тютюн спинюють умовий розвиток людини.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр „Заграва“ під арт. пров. В. Блавацького.

РАВА РУСЬКА:
27. V. Трафіка пані ґенераловoї.
28. V. Т. Шевченко

ЖОВКВА:
29. V. Камо грядеши? I. част. Вініцій і Лігія.
30. V. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона?
31. V. Трафіка пані ґенераловoї.
1. VI. Т. Шевченко

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ТЕРЕБОВЛЯ:
27. V. Довбуш.
28. V. Шалапут.
З Теребовлі іде театр до Підгаєць.

Великий Театр:

Четвер, 27. V. год. 8. веч. премієра „Король“ комедія Флерса, Келве та Арман.

Пятниця, 28. V. год. 8.15 веч. Виступ Удая Шан-Кар індійський балет.

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд“ з Ліль Даговер.
АТЛЯНТИК: „Тиждень перед шлюбом“.
ВАНДА: „Дочка Джунглів“, „Схопили жінку“.
ҐРАЖИНА: „Серця зі сталі“, „Нетлі“.
ЕВРОПА: „Дай мені твоє серце“.
КАСІНО: „Коли не вільно кохати“ з Мартою Еґерт.
КОПЕРНИК: „Іх перше кохання“.
МАРУСЕНЬКА: „Ал хет“ („За гріхи“) і „Веселі бідаки“.
МЕТРО: „Вовкулака“, „Чоловіки до вибору“.
МІРАЖ: „Остання серенада“.
МУЗА: „Поворот до життя“ („Чорний янгол“).
ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро“ (Хрестна дорога білих невільниць).
ПАКС: „Буде краще“ з Тоньком Щепком.
ПАН: „Ціосі“.
РАЙ: „Варвара Радивилівна“.
СВІТ: „Іх ночі“ з Клярком Ґейблем і Кльодет Кольбер та ревія „В еспанському кітлі“.
СТИЛЕВЕ: „Панове в циліндрах“ і ревія.
ТОН: „Герой Тексасу“
УТІХА: „Останній могіканин“ і ревія „Над синім Дунаєм“.
ХИМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза“

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печера Адельсберґ“.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 27. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Флет, віол., форт., 17.00 Розр. музика, 19.00 Вок. авд., 19.15 Серенада на скр. альтівку, віол. Бетовена. БІЛГОРОД (437) 20.00, 21.00 Симфконцерт. БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.45 Циг. музика, 17.00 Хор, 19.30 Форт. ресітал Ерне Доганьї. ВІДЕНЬ (507) 11.45 Орх. концерт, 15.20 Для дітей, 15.40 Квінтет и-дур Моцарта, 18.00 Розр. концерт, 19.25 Веселий вечір, 21.00 Пісні й арії Дусоліни Джаніні й Авреля Маркато у супр. симф. орх., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00 16.00 Музика, 18.00 Скрипк. ресітал Е. Бішоф, 19.00 Розр. музика, 22.20 Камер. концерт, КОШИЦІ (259) 13.50, 18.00 Для Закарпаття, ЛЯЙПЦІҐ (382) 19.45, 20.00, 21.00 „Фіґарове весілля“ оп. Моцарта, МІЛЯНО (369) 17.25 Вок. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія Нікодемія, 22.15 Солісти, МІНХЕН (405) 15.20 Розр. музика, 16.00 Шотляндські пісні, 16.25 Форт., ПРАГА (470) 7.05, 9.00 Музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 16.30, 20.15, Спів, 17.00, 18.00 Театр Уяви, 19.45 Скрипка, 20.30, 21.00 Камер. музика 21.45, 22.00 „Серце та рука“ оп. Лекока, РИМ (421) 17.25 Танкова музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Фіґарове весілля“ оп. Моцарта.

Пятниця, 28. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00, 14.15 Розр. концерт, 19.00 Весела музика, 21.00 Оперетові мельодії, орх., хор, БІЛГОРОД (437) 18.40 Спів, БУДАПЕШТ (550) 17.00 Сальон. музика, 18.10 Скрипковий ресітал Джоконди де Віто, 21.00 Орх. концерт, 22.15 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 10.10 Оп. арії Моцарта, 12.00, 13.10 Концерт, 17.00 Для дітей, 19.30 Пісні з усього світа, Деля Ліпінська, 20.00, 21.00 „Подорож пана Перішона“ ком. Лябіша, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Два фортепіяни, 20.10, 21.00 Розр. концерт, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття (святочна авдиція в честь през. Бенеша), МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Фіґарове весілля“ оп. Моцарта, МІНХЕН (405) 7.10, 9.00 Музика, 16.10 Весела муз. пополудне, 18.15 Музика для кожного, солісти, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. квартет, 19.30, 20.00, 21.00 „Русалка“ оп. Дворжака, РАДІО ПАРІ (1648) 16.00 Камер музика, 18.30, 19.45 Спів, 20.15 Форт., 21.00, 22.00 „Ля Ґазет де Монмартр“ гумор. денник, РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 19.00 Розр. музика, 21.45, 22.00 Орх. концерт, спів.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 27. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Концерт військ. орх., 8.50 Ранішній денник, 9.00—11.00 Богослуження, опісля музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу. 12.03 Музичний поранок, 14.00 Реґіональна трансм. з Мишинця на Курпях, 14.30 Розривковий концерт, орх., спів, форт., 15.30 Для села: За радощі та здоровля сільської дітвори, Окраїнний учитель у позашкільній праці, 16.00 Гутірка для старших дітей: Хвилина питань, 16.15 Тисяча тактів музики, 17.15 Радощі в житті дитини, 17.30 Колискові пісні різних народів у вик. Збоїнської-Рушковської в супр. фортепіяну, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Легка музика з гр. пл., 18.20 Куток гумору, 18.25 Легка музика з гр. пл., 18.35 За виховання будучого львівського купця, 18.50 На святочну тему, гр. пл., 19.00 „З дому Дзюрдзюлевичівна“ муз. авд., 19.30 До слуху й танку, орх., 20.45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Нар. капеля, 21.30 Спів. ресітал Маріо Вепра, тенор у супр. форт., 22.00, 22.01, 22.15 Спортові вістки, 22.20 Танк. музика у вик. малої орх., пісеньки; у перерві в год. 22.57 Останні вістки, 23.05 Танкова музика, пісеньки, 24.00—1.00 Орх. концерт.

З кіна.

КІНО „АПОЛЬО": „ОСТАННІЙ АКОРД".

Австрійська фільма з добрим сценарієм і добрими артистами. Молода жінка виїжджає до Америки із своїм чоловіком, який мусить утікати; там він кінчає самогубством, вона занедужує. Її малий синок, що залишився у Відні, переходить до сирітського захисту, потім стає адоптованим сином бездітного диригента опери. Фільма показує нам далекі взаємини незнайомих осіб через океан завдяки впливові музики; радіо стає тут тим кільцем, що звязує ці два далекі світи. Приватне життя великого музики, що має легкосерду жінку — зовсім немузикальну, виведене дуже цікаво. Ліль Даговер, що не виступала віддавна, створила нову гарну ролю. Нові невідомі кіноманам артисти звертають на себе увагу. Симфонічна орхестра доповнює враження деяких сильно драматичних сцен. Уся фільма дуже інтелігентно придумана і знаменито виведена.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

Дописи.

ЧОРТКІВ.

Будова дому Рідної Школи. Після компромісового залагодження непорозумінь на терені Повіт. Кружка „Р. Ш." в Чорткові і вибору нової Управи під головуванням адв. д-ра Вол. Електоровича пішла жваво акція будови рідно-шкільної домівки в Чорткові. Будова вже розпочалась на прегарній, великій площі за окружним судом. Управа дістала дозвіл зі староства на збірку в повіті до кінця червня ц. р. та мусить зібрати на ту ціль коло 18.000 зол. в наших сіл. Свідоме громадянство чортківської округи повинно масово і негайно присилати на будову свої датки. Також українські емігранти з Чортківщини, які тисячами перебувають у Злуч. Державах, Канаді, Бразилії, Аргентині і т. д., повинні поспішити негайно з жертвами на цю ціль і повести широку збіркову акцію в тих державах між наними людьми. Тільки великим збірним зусиллям та скоординованою працею всіх людей доброї волі доведемо справу будови щасливо до кінця.

ТУРКА Н. С.

Свячене. В неділю 16. 5. ц. р. улаштувала тутешня філія „Просвіти" у великій салі свого дому спільне свячене, яке мало характер повітового свята тому, що при столі сиділи не тільки члени міських читалень, але також члени 10 сільських читалень „Просвіти". Після посвячення дарів о. І. Федевичем перейшла вечера в дуже симпатичному настрою. Гарні тоасти Д. Марцева, А. Герета і д-ра М. Кондрата переплітались зі співами чи то церковних чи то національних пісень. Коли учасники стали від стола після народнього гимну, кинулася молодь до танців, які протягнулися до ранку.

Політична нарада в Ісаях. Для 11. 4. п. р. відбулася в Ісаях довірочна нарада під проводом о. Івана Крися з Ісаїв, П. Совича з Ясінка Мальового і Н. Ковалія з Явори. Присвні в числі 300 осіб із зацікавленням вислухали півторагодинного реферату посла Дмитра Великановича і кореферату Д. Марцева, який у заступстві хорого голови ПНК в Турки прибув на нараду. Після обговорення всіх актуальних справ розійшлися вічевики з піснею „Ще не вмерла" на устах домів.

ВІДГУКИ ДНЯ.

В чужім зеркалі.

Ганьбимо себе, родимці дорогі, де попало і як попало, чіпляюся й я на кожнім кроці і за кожну дрібницю, а направду часом похвалити нас треба. Найцікавіше, що привід до похвали і спонуку дають звичайно чужі. Тоді ми спершу стаємо здивованим стовпом.

— Ні!? Це хіба видумка!... Ми, щось такого?!...

Потім тріскає в наших грудях бомба національної гордости і жовтоблакитна радість заливає наші серця.

— Дивіться! Що за розум! Направду ми не є такі, за яких себе маємо!

Хто знайомий з польською літературою, той при цій нагоді зацитує:

„Cudze chwalicie — swego nie znacie,
Sami nie wiecie, co posiadacie"...

Зацитувавши таку штуку, задирає голову вгору і дивиться на львівський ратуш як жирафа на стоногу. До кого ти — мовляв — копита рівняєш!

А все це, як я вже згадував, завдяки чужим відкриттям, ревеляціям і тим подібним доносам.

Ось, наприклад.

„Варшавскі Дзєннік Народови" бє на тривогу, що українці хочуть викупити польський Львів. Потихо, всілякими штучками купують кам'яниці, ба, що більше фабричні обєкти. Митрополит Шептицький задумує купити великі терени на Личакові та ставити там церкву як „пендант" до фундації арцибіскупа Твардовського — костела Остробрамської Богоматері. Церква на тих теренах стоялаб вище від костела, значить дивилась би на все згори, моргаючи понад дахи і вежі міста до катедри св. Юра

Та це для львівського кореспондента „Варш. Дзєнніка Нар." ще багато не все.

Коли взяти карту Львова і глянути на всі обєкти куплені, куповані, чи торговані українцями, то видно в цім руку... генерального штабу будучої У. Г. А. Все це обєкти положені на периферіях міста, на горбах, при розстайних дорогах, коло залізничих шляхів, недалеко від води. На випадок припадку (гляди рік 1918, місяць листопад!) все це зміняє зміся своє тихомирне обличчя на марсову міну і стає редутами „інвазників", що може мати страшні наслідки для семперфіделісової перли.

Прочитавши нині ці ревеляції, в мені бухнула бомба нац-гордости.

— Ось бачите, родимці дорогі, як нас люди хвалять. А ми навіть не запримічуємо тих усіх власних ходів, заходів і вихилясів. Хитрість — ця наша вроджена прикмета, що дала нам такі блискучі висліди в боротьбі з сусідами, зовсім нам самим не імпонує. Це для нас хліб насущний і тому так збуденіло. Але для чужих це імпозантні кавалки. Мало того! — Викликують у них марево апокаліптичної бестії.

Не хочу випереджувати фактів і далекий від того, щоб розкривати деякі знані мені подробиці. Але сподіваюся, що кореспондент після загального занюхання небезпеки перейде на подрібне винюхання детайлів.

Тоді готово вийти на верх, що під проектованою церквою мають бути бетонові касарні, на вежі гнізда скорострілів, дзвони пристосовані на перерібку в летунські бомби, а в шнурках дзвонів скритий колючий дріт на перегороди до окопів.

А в димарях українських фабрик відкриє завіси, що позволять одного гарного дня спустити димар поземо, наладувати величезним стрільном і бахнути в польський Львів!...

Галактіон Чіпка.

Спорт.

УКРАЇНА — ЧОРНІ.

Змагання цих дружин за мистецтво Окружної Ліги відбудуться в четвер 27. ц. м. на грищі Чорних. Початок: год. 5. попол. До цих змагань виступить українська дружина — на жаль — в ослабленому складі, без розбитих і недужих своїх грачів (мовірно без Мікльоша, Скоцеля II. і Пазуняка), яких заступлять змагуни II. дружини.

Алькоголь і тютюн спинюють умовий розвиток людини.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Український Мол. Театр. „Заграва" під арт. пров. В. Блавацького.

РАВА РУСЬКА:
27. V. Трафіка пані генералової.
28. V. Т. Шевченко

ЖОВКВА:
29. V. Камо грядеши? I. част. Вініцій і Лгія.
30. V. Камо грядеши? II. част. Смерть Нерона?
31. V. Трафіка пані генералової.
1. VI. Т. Шевченко

Український Нар. Театр ім. Тобілевича.

ТЕРЕБОВЛЯ:
27. V. Довбуш.
28. V. Шаламут.
З Теребовлі іде театр до Підгаєць.

Великий Театр:

Четвер, 27. V. год. 8. веч. премієра „Король" комедія Флерса, Келве та Арман.

Пятниця, 28. V. год. 8.15 веч. Виступ Удая Шан-Кар індійський балет.

КІНА.

АПОЛЬО: „Останній акорд" з Ліль Даговер.
АТЛЯНТИК: „Тиждень перед шлюбом".
ВАНДА: „Дочка Джунглів", „Схопи жінку".
ГРАЖИНА: „Серця зі сталі", „Нетаі".
ЕВРОПА: „Дай мені твоє серце".
КАСІНО: „Коли не вільно кохати" з Мартою Еггерт.
КОПЕРНИК: „Їх перше кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Ал хет" („За гріхи") і „Веселі бідаки".
МЕТРО: „Вовкулака", „Чоловіки до вибору".
МІРАЖ: „Остання серенада".
МУЗА: „Поворот до життя" („Чорний ангол").
ПАЛЯС: „Дорога до Ріо де Джанейро" (Хрестна дорога білих невільниць).
ПАКС: „Буде краще" з Тоньком Щепком.
ПАН: „Ціосі".
РАЙ: „Варвара Радивилівна".
СВІТ: „Їх ночі" з Кларком Гейблем і Кльодет Кольбер та ревія „В еспанському кітлі".
СТИЛЕВЕ: „Панове в циліндрах" і ревія.
ТОН: „Герой Тексасу"
УТІХА: „Останній могіканин" і ревія „Над синім Дунаєм".
ХИМЕРА: „В хуртовині вогню та заліза"

ФОТОПЛЯСТІКОН.
(пл. Марійська 5).
„Печера Адельсберг".

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Четвер, 27. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 16.30 Флет, віол., форт., 17.00 Розр. музика, 19.00 Вок. авд., 19.15 Серенада на скр., альтівку, віол. Бетовена, БІЛГОРОД (437) 20.00, 21.00 Симф. концерт, БУДАПЕШТ (550) 12.30 Концерт оп. орх., 15.45 Циг. музика, 17.00 Хор, 19.30 Форт. рестіаль Ерне Доганьї, ВІДЕНЬ (507) 11.45 Орх. концерт, 15.20 Для дітей, 15.40 Квінтет а-дур Моцарта, 18.00 Розр. концерт, 19.25 Веселий вечір, 21.00 Пісні й арії Дусоліни Джаніні й Авреля Маркато у супр. симф. орх., ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00 16.00 Музика, 18.00 Скрипк. рестіаль Е. Бішоф, 19.00 Розр. музика, 22.20 Камер. концерт, КОШИЦІ (259) 13.50, 18.00 Для Закарпаття, ЛЯЙПЦІГ (382) 19.45, 20.00, 21.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, МІЛЯНО (369) 17.25 Вок. концерт, 20.40 Розр. музика, 21.00 Комедія Нікодемія, 22.15 Солісти, МІНХЕН (405) 15.20 Розр. музика, 16.00 Шотляндські пісні, 16.25 Форт., ПРАГА (470) 7.05, 9.00 Музика, РАДІО ПАРІ (1648) 13.15, 16.30, 20.15, Спів, 17.00, 18.00 Театр Уяви, 19.45 Скрипка, 20.30, 21.00 Камер. музика 21.45, 22.00 „Серце та рука" оп. Лекока, РИМ (421) 17.25 Танкова музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта.

Пятниця, 28. травня 1937.

БЕРЛІН (357) 12.00, 14.15 Розр. концерт, 19.00 Весела музика, 21.00 Оперет-кові мельодії, орх., хор, БІЛГОРОД (437) 18.40 Спів, БУДАПЕШТ (550) 17.00 Сальон. музика, 18.10 Скрипковий рестіаль Джоконди де Віто, 21.00 Орх. концерт, 22.15 Циг. музика, ВІДЕНЬ (507) 10.10 Оп. арії Моцарта, 12.00, 13.10 Концерт, 17.00 Для дітей, 19.30 Пісні з усього світа, Деля Ліпінська, 20.00, 21.00 „Подорож пана Перішона" ком. Лябіша, 22.20 Розр. музика, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР (1571) 14.00, 16.00 Музика, 18.20 Два фортепіяни, 20.10, 21.00 Розр. концерт, КОШИЦІ (259) 18.00 Для Закарпаття (святочна авдиція в честь през. Бенеша), МІЛЯНО (369) 17.15 Танк. музика, 19.00 Розр. музика, 21.00, 22.00, 23.00 „Фігарове весілля" оп. Моцарта, МІНХЕН (405) 7.10, 9.00 Музика, 16.10 Весела муз. пополудне, 18.15 Музика для кожного, солісти, ПРАГА (470) 12.35 Сальон. квартет, 19.30, 20.00, 21.00 „Русалка" оп. Дворжака, РАДІО ПАРІ (1648) 16.00 Камер музика, 18.30, 19.45 Спів, 20.15 Форт., 21.00, 22.00 „Ля Газет де Монмартр" гумор. денник, РИМ (421) 17.15 Камер. музика, 19.00 Розр. музика, 21.45, 22.00 Орх. концерт, спів.

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Четвер, 27. травня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.03 Концерт військ. орх., 8.50 Ранішній денник, 9.00—11.00 Богослуження, опісля музика з гр. пл., 11.57 Сигнал часу, 12.03 Музичний поранок, 14.00 Регіональна трансм. з Миницця на Курдях, 14.30 Розривковий концерт, орх., спів, форт., 15.30 Для села: За радощі та здоровля сільської дітвори, Охраінний учитель у позашкільній праці, 16.00 Гутірка для старших дітей: Хвилина питань, 16.15 Тисяча тактів музики, 17.15 Радощі в житті дитини, 17.30 Колискові пісні різних народів у вик. Збоїнської-Рушковської в супр. фортепіяну, 18.00 Актуальна гутірка, 18.10 Легка музика з гр. пл., 18.20 Куток гумору, 18.25 Легка музика з гр. пл., 18.35 За виховання будучого львівського купця, 18.50 На святочну тему, гр. пл., 19.00 „З дому Дзюрдзюлевичівна" муз. авд., 19.30 До слуху й танку, орх., 20.45 Вечірний денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Нар. капеля, 21.30 Спів. рестіаль Маріє Вопра, тенор у супр. форт., 22.00, 22.01, 22.15 Спортові вістки, 22.20 Танк. музика у вик. малої орх., пісеньки; у перерві в год. 22.57 Останні вістки, 23.05 Танкова музика пісеньки, 24.00—1.00 Орх. концерт.

Шкіряні каганці

і ремінці для псів в найліпшім гатунку, кожна величина по зол. 1.40, линви по 60 сот., гаранки по 1.50 — продає **Робітня Римарсько-Ґалянтерійна Н. Б А Р Е Р**, Львів, Сикстуська 2, побіч фірми „Саламандра". 519 1-?

Пятниця 28. травня 1937.

6.30 Раннішня авдиція, 7.10 Програма на днині, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 9.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Музична авдиція, 11.57 Сиґнал часу, 12.03 Концерт сальон. орх., 12.40 Полуднєвник, 12.50 Зільництво у Польщі, 14.30 Концерт бажань, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка та популярна музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Ненечка оповідає, 15.55 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Фрідман: Слов'янська рапсодія, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Сальонова музика, 17.00 Наука в СССР., 17.15 Форт. ресітель Леон. Мінцера, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка 18.10, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 Господарське значіння туристики, 18.30 Едита Льорен із своєю орхестрою, 18.40 Жінка у бюрі, 18.50 Охорона домашніх тварин перед дикою муз., 19.00 „Таємний приятель" опов. Каден-Бандровського, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оп. фрагменти, 20.00 Гутірка про інструмент симф. орх.: Дзвони, челеста, гармонія, 20.15 Розр. концерт із гр. пл., 20.45 Вечірній денник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт смичк. орх., 22.30 Скеч: Кохання у четвертому вимірі, 22.45 Танц. музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. Концерт.

ВОВНИ — наймодніші гатунки і кольори — ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів, ул. Сикстуська ч. 2 (побіч бражи). Безплатна наука, найновіші журналі.

Радіокутик.

ЛІТНІЙ РАДІОВИЙ КОНКУРС.

Вже в червні починається Великий Літній Радіовий Конкурс, який триватиме три місяці. Цей конкурс є подібний до минулорічного, який мав великий успіх серед радіослухачів. Найкращим доказом популярности конкурсу була кількість учасників, понад 44.000 осіб.

Для учасників цьогорічного конкурсу призначено 500 цінних нагород, а передовсім: гарний самохід-лімузина, закордонні екскурсії, модерні суперґетеродини, фотографічні апарати і ін.

Конкурс буде доступний для всіх, хто буде абонентом „Польського Радія" в червні, липні і серпні. Подробиці Літнього Конкурсу будуть оголошені за посередництвом афіш, мікрофону і преси.

РАДІОПРИЙМАЧ У ЧАСІ ВІДПУСТКИ.

В звязку з часом відпусток та виїздів радіослухачів на дачі, пригадуємо, що згідно з розпорядженням Міністра Пошт і Телеграфів з дня 1. X. 1936 р. (Денник Законів з дня 13. X. 1936 р.), слухач радія, що має зареєстрований приймач, може без повідомлення на час трьох місяців перенести свій приймач в інше місце, ніж оказане в реєстраційній карті. Перенесення приймача може наступити тільки в випадку виїзду до лікувальних місцевостей, на літнище або на туристичну екскурсію.

Антену, залишену в місці постійного побуту радіоприймача, треба унерухомити в той спосіб, що треба або уземлити проводи тої антени, або сполучити їх з собою.

Це розпорядження є вигідне для тих, що виїздять на літнище, бо дозволяє на час відпустки або лікування забирати з собою радіоприймач без жадних додаткових коштів.

Оплати треба вносити за посвітуванням листоношам або в касі поштового уряду, який видав реєстраційну карту, або пересилувати їх цьому урядові поштою, вміщуючи на звороті документу вплати напис, за який місяць внесено оплату.

Наколи хтонебудь хоче залишити також і в дома приймач для родини, а другий забрати з собою, — повинен у поштовому уряді викупити тержчову реєстраційну карту, за яку вносить оплату згори за цілий час чинности цієї карти.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·26, 88·83, Доляру американські 5,28·50, 5,26·00, доляри канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени голл. 291·12—289·40, Франки фр. 23·74—23·60, Франки швайцарські 121·10—120·30, Фунти анґл. 26·18—26·02, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·60, Кор. дан. 116·89—116·05, Кор. норв. 131·53—130·55, Корони шв. 134·98—134·00, Ліри італ. 27·50—27·80, Марки фінляндські 11·58—11·20, Марки нім. 124·00 — 121·00, Шил. австр. 98·20—98·00, Марки нім. сріб. 133·20, 131·90, Тель Авів 26·18—26·02.

Акції.

Банк Польський 102·00, 101·75, Вугіль 18·25, Цукор 29·25, Ліліпоп 12·50, Моджеїв 9·00, Норблин 00·00.

Тенденція неодностайна.

Папери.

3 пов. інвест. 1 ем. 63·75, серія непот., 2 ем. 64·75, серія непот., 5 конверс. 58·75, 6 дол. 54·63, купон 16·64, 4 прем. долар. 39·70, 40·25, 40·35, 7 стабіл. 370·00, купон 19·67, 5 консолід. 54·25, 53·25, 53·38, ост. дрібні

Збіжжя.

Львів, дня 26. травня 1937.

Жито шт. I.	23·50—23·75
Жито шт. II.	23·25—23·50
Висівки житні	18·25—18·50

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу знижкової тенденції цін на масло не ставить.

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція знижкова на масло, на молоко і яйця вдержана.

П Т И Ц Я

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 26. V. ц. р. платив своїм доставцям за 1 кг. живої птиці, льоко подвіря птахомясарні „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 8) такі ціни:

Курята I. кл. товсті від 0·60 кг. вгору	1·80 зол.
Курки молоді I. кл. товсті без вашнику на ногах від 1.50 кг вгору	1·15 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Диреція прив. жіночої гімназії СС. Василіянок у Львові (вул. Длуґоша 17) з правами державних шкіл подає оцим до відома, що на шк. р. 1937-38 приймає учениці до таких типів шкіл: 1. чотири кляси гімназії нов. устрою, речинець вступ.ісп. до I. кл. назначить Кураторія, вступні іспити до кляс II, III, IV. відбудуться в днях 17, 18 і 19. червня ц. р. зголошення треба вносити до 10. червня. Оплати такі самі, як у державних гімназіях. 2. **I. кляса ліцею гуманістично-природничого (комбінованого) для дівчат** найпрактичніший виділ. Вступні іспити 17.—19. червня. 3. **VIII-а кляса клясична і VIII-а кл. гуманістична давного типу;** вступні іспити до обох VIII. кляс (тільки за дозволом Кураторії) від 17.—19. червня. При гімназії є виховний Інститут, ведений фаховими силами. Точні інформації подамо на бажання. — **о. В. Лициняк.** 979 2—3

Конкурс. Головний Виділ Товариства „Просвіта" у Львові розписує отсим конкурс на одноразові стипендії по 100 зол. зі стипендійного фонду ім. К. Валецького. За ці підмоги можуть старатися ученики (ці) середніх шкіл, селянського походження. Першенство має рідня Федора Валюха з Олексинець, потім інші ученики з Олексинець, далі з Шершенівець, опісля з борщівського повіту взагалі, а в браку попередніх з інших повітів. Подання треба вносити до Головного Виділу Товариства „Просвіта" у Львові (Ринок 10) найдалі до 31. V. 1937 р., долучуючи: а) останнє шкільне свідоцтво, б) свідоцтво незаможности, в) посвідку дирекції дотичної школи, г) опис життя, а своякп фундатора також документи, які стверджували би це посвоячення.

Загальні Збори Філії Т-ва „Просвіта" в Тернополі відбудуться 5. червня 1937 р. в год. 10-ій в салі Міщанського Братства в Тернополі зі звичайним порядком нарад. — **Виділ.** 998

КУПНО - ПРОДАЖА

Найновіші ВІЗКИ дитячі поручає ф-ма Кіс, Жовківська 17, ціни конкуренційні. 1000 1—5

Виробльоване у Варшаві цінене в цілій Польщі!

В заведеннях Schicht-Lever у Варшаві виробляють робітники з найліпших сирівців мило ОЛЕНЬ ШІХТ.

Є це мило найбільше поширене і цінене всіма господинями.

Schicht

Мило ОЛЕНЬ ШІХТ

красвий виріб

Всі українці купують добірний і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти у фірмі **„МАНУФАКТУРА"** Львів, пл. Капітульна ч. 3.

ПАНСІОНИ

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ П А Н С І О Н „ВІТА" У ЧЕРЧІ поручає вигідні, сонішні кімнати з печами і постіллю. Першорядна, дієтична кухня і лікарська поміч на місці. Зголошення: Томашівська, Львів, св. Тереси 2 Б. Тел. 267-21. 769 9—10

ВІЛЛЯ „РОКСОЛЯНА" в Черчі — відновлена й перебудована, під умілою і солідною управою М. Хоптякової, відчинена і жде на давніх і нових гостей. Смачна і здорова кухня у самій віллі. 972 6—6

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

УКРАЇНЕЦЬ інтелігент на постійнім становищі літ 35, милий, лагідний ожениться з особою не дуже бідною. Адмін. „Діла" під „Урядовець". 1003 1—1

МЕШКАННЯ

ВИБАГЛИВЕ 3—4-кімнатне мешкання в городі, від липня до винайму вулиця Львівських Дітей 57 А. 1004 1—3

ПОКІЙ кавалєрський до винайму: вул. На Байках 26, м. 12. 1002 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО кореспондента українсько-польсько-німецького до торговельного підприємства у Львові. Зголошення під „Вправний" до Адм. „Діла". 1001 1-?

Р І Ж Н І

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 19-?

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Купферберґова, виробня, Сикстуська 31, поверх. 765 10-10

ШЛЮСАРНЯ СТЕПАНА ЧЕПІЛЯ у Винниках к. Львова виконує солідно й дешево роботи шлюсарські, також масово. Лікарські меблі залізні. Оферти на бажання. 889 3—3

НАЙНОВІШІ жіночі пояси тільки у виробні ГАЛИЦЬКА 5. 987

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛЯ

Е М К А

ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14. І. ПОВЕРХ
шиє з власних і доставлених матеріялів
Великий вибір! Ціни конкуренційні

П І Т

Н І Г, Р У К, П А Х В И Н

і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент пудру „CSAVE" **50 сот.**

Пробний пакет. **Перфумерія**

С. ФЕДЕРА

ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ

МИЛО ДО ПРАННЯ

ОКСАНА

ФАМОЗА ЛЬВІВ Потоцького 58

КІР

Львів, Усійського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.

П Л Я Н И
КОШТОРИСИ
Б У Д О В И.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.

Шкіряні каганці

і реміниі для псів в найліпшім гатунку, кожна величина по зол. 1.40, линви по 60 сот., гарапи по 1.50 — продає **Роб'тня Римарсько-Галантерійна Н. Б А Р Е Р.** Львів, Сикстуська 2. побіч фірми „Саламандра" 519 1.-7

Пятниця, 28. травня 1937.

6.30 Ранішня авдиція, 7.10 Програма на днві, 7.15 Для новобранців, 7.35 Трохи інформацій, 7.40 Легка музика з гр. пл., 8.00 Авдиція для шкіл, 11.30 Для шкіл: Музична авдиція, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Концерт сальов. орх., 12.40 Полудн. депник, 12.50 Вільнинтво у Польщі, 14.30 Концерт бандонь, 15.00 Господарські вістки, 15.15 Легка та популярна музика з гр. пл., 15.30 Львівські біжучі вістки, 15.35 Львівська молодь перед мікрофоном: Наречка оповідає, 15.50 Туристичний інформатор, 16.00 Програма на завтра, 16.05 Фрідман: Славянська рапсодія, гр. пл., 16.15 Гутірка з хорими, 16.30 Сальонова музика, 17.00 Наука в СССР, 17.15 Форт. рециталь Льоп. Мінцера, 17.50 Говорена енциклопедія, 18.00 Актуальна гутірка 18.10, 18.16 Спортовий порадник, 18.20 Господарське значіння туристики, 18.30 Еліта Льоран із своєю орхестрою, 18.40 Жінка у бюрі, 18.50 Охорона домашніх тварин перед язвою мух, 19.00 „Таємний приятель" опов. Каден-Бандровського, 19.20 З піснею по краю, 19.45 Оп. фрагменти, 20.00 Гутірка про інструмент симф. орх.: Дзвони, челеста, гармонія, 20.15 Розр. концерт із гр. пл., 20.45 Вечірній депник, 20.55 Актуальна гутірка, 21.00 Концерт симф. орх., 22.30 Скеч: Кохання у четвертому вимірі, 22.45 Танц. музика з гр. пл.; у перерві в год. 22.55 Останні вістки, 23.00 Музика з гр. пл., 24.00—1.00 Орх. Концерт.

ВОВНИ — наймодніші гатунки і кольори — ДІМ ВОЛІЧКИ — Львів, ул Сикстуська ч 2 (побіч брами). Безплатна наука, найновіші журналі.

Радіокутик.

ЛІТНІЙ РАДІОВИЙ КОНКУРС.

Вже в червні починається Великий Літній Радіовий Конкурс, який триватиме три місяці. Цей конкурс є подібний до минулорічного, який мав великий успіх серед радіослухачів. Найкращим доказом популярности конкурсу була кількість учасників, понад 44.000 осіб.

Для учасників цьогорічного конкурсу призначено 500 цінних нагород, а передовсім: гарний самохід-лімузина, закордонні екскурсії, модерні супергетеродини, фотографічні апарати і ін.

Конкурс буде доступний для всіх, хто буде абонентом „Польського Радія" в червні, липні і серпні. Подробиці Літнього Конкурсу будуть оголошені за посередництвом афіш, мікрофону і преси.

РАДІОПРИЙМАЧ У ЧАСІ ВІДПУСТКИ.

В звязку є часом відпусток та виїзду радіослухачів на летнище, пригадуємо, що згідно з розпорядженням Міністра Пошт і Телеграфів з дня 1. X. 1936 р. (Дечник Законів з дня 18. X. 1936 р.), слухач радія, що має зареєстрований приймач, може без повідомлення на час трьох місяців перенести свій приймач в інше місце, ніж оказане в реєстраційній карті. Перенесення приймача може наступити тільки в випадку виїзду до лікувальних місцевостей, на літнище або на туристичну екскурсію.

Антену, оставлену в місці постійного побуту радіоприймача, треба унеруховити в той спосіб, що треба або уземлити проводи тої антени, або сполучити їх з собою.

Це розпорядження є вигідне для тих, що виїдуть на літнище, бо дозволяє на час відпустки або лікування забирати з собою радіоприймач без жадних додаткових коштів.

Оплати треба вносити за поквітуванням листоношам або в касі поштового уряду, який видав реєстраційну карту, або пересилувати їх цьому урядові поштою, вміщуючи на звороті документу виплати напис, за який місяць внесено оплату.

Наколи хтонебудь хоче залишити також і в дома приймач для родини, а другий забрати з собою, — повинен у поштовому уряді викупити термінову реєстраційну карту, за яку вносить оплату згори за цілий час чинности цієї карти.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Купно-продажа: Бельги бельг. 89·26, 88·63, Долару американські 5.28·50, 5.26·00, долари канад. 5.28·50—5.26·00. Фльорени гол. 291·12—289·40, Франки фр. 23·74—23·60, Франки швайцарські 121·10—121·30, Фунти англ. 26·18—26·02, Гульдени данц. 100·20—99·80, Корони ч. 18·20—17·60, Кор. дан. 116·89—116·05, Кор. норв. 131·53—130·55, Корони шв. 134·98—134·00, Ліри італ. 27·30—2 ·80, Марки фінлянд. 11·35—11·20, Марки нім. 124·00 — 121·00, Шил. австр. 98·20—98·00, Марки нім. сріб. 133·50, 131·50, Тель Авів 26·18—26·02.

Акції.

Банк Польський 102·00, 101·75, Вугель 18·25, Цукор 29·25, Лільпоп 12·50, Моджеїв 9·00, Норблин 60·00.

Тенденція неодностайна.

Папери.

3 пол. інвест. 1 ем. 65·75, серія понот., 2 ем. 64·75, серія понот., 5 конверс. 58·75, 6 дол. 54·63, купон 16·64, 4 прем. долар. 39·70, 40·25, 40·35, 7 стабіл. 70·00, купон 19·67, 5 консолід. 54·25, 53·25, 53·38, ост. дрібні.

Збіжжя.

Львів, дня 26. травня 1937.

Жито шт. І.	23·50—23·75
Жито шт. II.	23·25—23·50
Висівки житні	18·25—18·50

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

З приводу знижкової тенденції цін на масло не ставить.

Молоко	18—19
Яйця	2·65—2·70

Тенденція знижкова на масло, на молоко і яйця вдержана.

П Т И Ц Я.

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 26. V. п. р. платив своїм достачцям за 1 кг. живої птиці, льово подвіря птахомасарні „М. С." у Львові (пл. Більчевського ч. 3) такі ціни:

Курята І. кл. товсті від 0·60 кг. вгору	1·80 зол.
Кури молоді І. кл. товсті без ващинку на ногах від 1·50 кг вгору	1·15 зол.

Слабших сортів від вище поданих не приймає.

ОПОВІСТКИ.

Дирекція прив. жіночої гімназії СС. Василіянок у Львові (вул. Длугоша 17) з правами державних шкіл подає оцим до відома, що на шк. р. 1937-38 приймає учениці до таких типів шкіл: 1. чотири кляси гімназії нов. устрою, речинець вступ.ісп. до І. кл. назначить Кураторія, вступні іспити до кляс II, III, IV. відбудуться в днях 17, 18 і 19. червня п. р. зголошення треба вносити до 10. червня. Оплати такі самі, як у державних гімназіях. 2. **І. кляса ліцею гуманістично-природничого (комбінованого) для дівчат** найпрактичніший відділ. Вступні іспити 17.—19. червня. 3. **VIII-а кляса клясична і VIII-а кл. гуманістична давного типу;** вступні іспити до обох VIII. кляс (тільки за дозволом Кураторії) від 17.—19. червня. При гімназії є виховний Інститут, ведений фаховими силами. Точні інформації подаємо на бажання. — **о. В Лицинияк.** 979 1—3

Конкурс. Головний Виділ Товариства „Просвіта" у Львові розписує отсим конкурс на одноразові стипендії по 100 зол. зі стипендійного фонду ім. К. Валецького. За ці підмоги можуть старатися ученики (ці) середніх шкіл, селянського походження. Першенство має рідня Федора Валюха з Олексинець, потім інші ученики з Олексинець, далі з Шершенівець, опісля з борщівського повіту взагалі, а в браку попередніх з інших повітів. Подання треба вносити до Головного Виділу Товариства „Просвіта" у Львові (Ринок 10) найдалі до 31. V. 1937 р., долучуючи: а) останнє шкільне свідоцтво, б) свідоцтво незаможности, в) посвідку дирекції дотичної школи, г) опис життя, а свояки фундатора також документи, які стверджували би це посвоячення.

Загальні Збори Філії Т-ва „Просвіта" в Тернополі відбудуться 5. червня 1937 р. в год. 10-ій в салі Міщанського Брацтва в Тернополі зі звичайним порядком нарад. — **Виділ** 998

КУПНО - ПРОДАЖА

Найновіші ВІЗКИ дитячі поручає ф-ма Кік, Жовківська 17, ціни конкуренційні 1000 1—5

Вироблюване у Варшаві
цінене в цілій Польщі!

В заведеннях Schicht-Lever у Варшаві виробляють робітники з найліпших сирівців мило ОЛЕНЬ ШІХТ.

Є це мило найбільше поширене і цінене всіма господинями.

Schicht

Мило ОЛЕНЬ ШІХТ

краєвий виріб

Всі українці
купують добірний і дешевий товар, як вовни, шовки, полотна і батисти
у фірмі
„МАНУФАКТУРА"
Львів, пл. Капітульна ч. 3.

ПАНСІОНИ

МОДЕРНО УЛАДЖЕНИЙ П А Н С І О Н „ВІТА" У ЧЕРЧІ поручає вигідні, сонячні кімнати з печами і постіллю. Первоpядна, дієтична кухня і лікарська поміч на місці. Зголошення: Томашівська, Львів, св. Тереси 2 Б. Тел. 267-21. 769 9—10

ВІЛЛЯ „РОКСОЛЯНА" в Черчі — відновлена й перебудована, під умілою і солідною управою М. Хоптикової, відчинена і жде на давніх і нових гостей. Смачна і здорова кухня у самій віллі. 972 6—6

МАТРИМОНІЯЛЬНІ

УКРАЇНЕЦЬ інтелігент на постійнім становищі літ 35, милий, лагідний ожениться з особою не дуже бідною. Адмін. „Діла" під „Урядовець". 1003 1—1

МЕШКАННЯ

ВИБАГЛИВЕ 3—4-кімнатне мешкання в городі, від липня до винайму вулиця Львівських Дітей 57 А. 1004 1—3

ПОКІЙ кавалерський до винайму: вул. На Байках 26, м. 12. 1002 1—2

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШУКАЄМО кореспондента українсько-польсько-німецького до торговельного підприємства у Львові. Зголошення під „Вправний" до Адм. „Діла". 1001 1-2

Р І Ж Н І

БОН-ТОН вимагає чистої гардероби й комірців із пральні Кульчицького, Личаківська 117. 637 19-?

З ВІДНЯ привезла я трикотарські моделі. Купфербергова, виріби, Сикстуська 31, подвір'я. 765 10-10

ШЛЮСАРНЯ СТЕПАНА ЧЕПІЛЯ у Винниках к. Львова виконує солідно й дешево роботи шлюсарські, також масово. Лікарські меблі залізні. Оферти на бажання. 889 3—3

НАЙНОВІШІ жіночі пояси тільки у виробні ГАЛИЦЬКА 5 987

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛЯ
Е М К А
ЛЬВІВ, ЛИЧАКІВСЬКА 14. І. ПОВЕРХ
шиє з власних і доставлених матеріялів.
Великий вибір! Ціни конкуренційні.

ПІТ
НІГ, РУК, ПАХВИН
і т. п. зникне при вживанні спеціяльного певного і нешкідливого патент. пудру **„CSAVE" 50 сот.**
Пробний пакет. **Перфумерія**
С. ФЕДЕРА
ЛЬВІВ, ВУЛ. СИКСТУСЬКА 7.
Філія: КОПЕРНИКА 15 а.

САМО ПЕРЕ ВЕСЬ БРУД БЕРЕ
ЗНАК ОХР.
МИЛО ДО ПРАННЯ
ОКСАНА
ФАМОЗА Львів
Потоцького 58

КІР
Львів, Уєйського 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
КОШТОРИСИ
БУДОВИ.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.